

BALKANSKI POSLI:

MESIJO MESIĆA

PRVIH 300 SLOVENSКИH VOJAKOV:

VOJSKA, KI JE NI

POPLAVA ŠE VEDNO GROZI:

SMRT NA DVORIŠČU

PO POMOŠTITVI VRHUNSKEGA ATLETA:

BILAČ OBTOŽUJE

OSEBNOSTI:

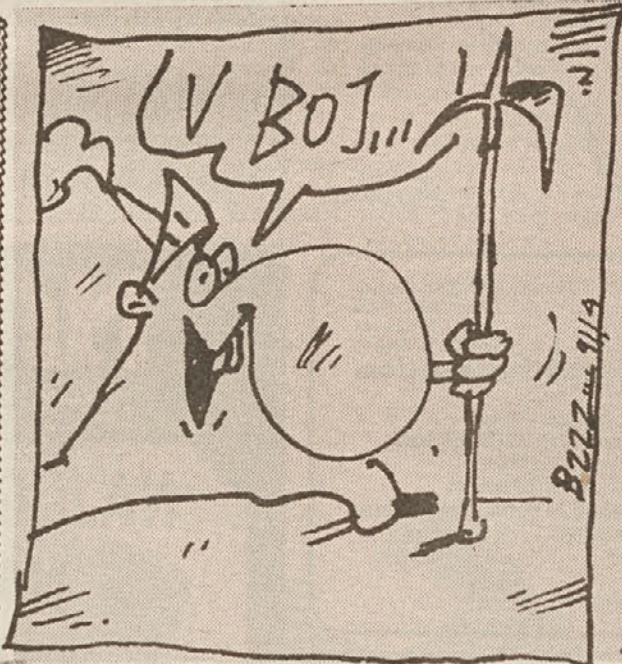
MARJAN MANČEK, MARJAN
OSOLE, SPOMENKA HRIBAR,
JOŽE ANDERLIČ, GALINA
ČISTJAKOVA

NOVO
V CELJU
BISTRO

Obuti maček
Zagata 1a. Celje
Tel.: 063/28-522

Delovni čas od 7. do 22. ure
Nedelja zaprto

Trgovsko podjetje d.o.o.

SIAL

Dobojska 16 (Hudinja),
Celje
tel: (063) 38-011
tel.-fax.: (063) 31-193

Rastlinski
UNIHORT
in namakalni
sistem

Delovni čas od 6.30 do
17. ure
ob sobotah od 7. do 12.
ure

Pomlad je tu!

ZLATARSTVO KRAGL
ŽALEC

TRADICIJA TREH GENERACIJ

IZKORISTITE VELIKO IZBIRO
BIRMANSKIH DARIL
OD 10. DO 31. MAJA ŠE
10% POPUSTA

MESARSTVO

PREDELAVA IN TRŽENJE MESA • 63230 ŠENTJUR, ULICA LEONA DOBROTIŠKA 15
TELEFON: 063/741-212 TELEFAX: 063/741-124

Dobimo se na cesti

HUDIČARIJE

Gospod Josef

Gospa Spomenka Hribar je v Delu 12. aprila v pismu bralcev pojasnila, da je absolutni avtor (od ideje do izvedbe) Slovenskega tolarja **Jože Anderlič**. Čas je, da se ozremo po bivših podjetniških podvigih tega gospoda. Predno je prevzel mesto predstavnika avstrijske Volksbank v Ljubljani, se je izkazal na pre mnogih gospodarsko-ustvarjalnih področjih.

Po delu na cargo oddelku ljubljanskega predstavništva nemške letalske družbe Lufthansa je sprejel mesto predstavnika zagrebške firme Turist Commerce za Slovenijo. Potem se je odločil, da bo začel »na svoje«. Imel je velike fotografske ambicije. To je tudi kasneje dokazal, ko je pri založbi Borec izdal monografijo baročne Ljubljane ob besedilu dr. **Naceta Sumija**. Pri koprskem Ognjišču in pri dunajski založbi Herold je izdal Lepote slovenskih cerkva oziroma Slowenische Kunst. Knjigo, ki je povzročila spor med avtorjem fotografij in piscem teksta, znanim poznavalcem slovenske sakralne umetnosti dr. **Fabijanom Zadnikarjem**. Zaradi avtorstva, predvsem pa zaradi nekaterih posnetkov notranjščin naših cerkva ali oltarjev, ki so jih nekateri kritiki iz vrst umetnostnih zgodovinarjev hudo kritizirali.

Čisto na začetku, še predno si je ustvaril lastni atelje, oziroma skorajda založbo turističnih prospektov nekje na Celovski cesti v Ljubljani, si je pri Firmi INFOT (ki je medtem šla v stečaj) v Leibnitzu naročil Haselblat kamero z vso opremo in avstrijskemu predstavniku, naše gore listu (**Cekić Srbi**) plačal za prejeto robo le polovico zahtevane vsote. Tedaj – bilo je to v sedemdesetih letih – je z besedili Anderličeve turistične zadeve opremljal tudi **Andrej Capuder**.

Še predno je odšel v Avstrijo – kjer je po Koroškem ustanovil nekaj firm – je atelje, ki ga je tedaj imel v Tacnu pri Ljubljani menda kar dvakrat prodal. Prvemu kupcu – neki ženski iz Ormoža – je čez dve leti celo uspelo od Jožeta Anderliča iztožiti vnaprej plačani denar.

Kot uveljavljen podjetnik se je potem začel ozirati po grajskih objektih. Grad Škrlevo je hotel spremeniti v osrednji izseljeniški muzej. Tavčarjevo Visoko je nameraval preurediti v privlačen turistični objekt. Pri Škrljevem mu je nameravani posel prepredila občina Trebnje, ob Visokem Škofja Loka.

Da je g. Anderlič zelo pri srcu plačevanje polovice denarja za naročeno, dokazuje tudi tožba in protitožba gradbenega podjetja Univerzal iz Ljubljane. Ta se namreč pojavlja kot tožnik in kot toženec. Ko je gospod Anderlič – zaradi prekoračitve rokov in nestrinjanja z izvedbenimi deli – s telegramom prepovedal vstop delavcem Univerzala na gradbišče, so najprej pri Univerzalu vložili tožbo, potem je Anderlič vložil protitožbo. Gre za objekt v vasi Ravnik v bližini Škrljevega. V stanovanjskem delu živi njegova mati, poslovni del – kjer naj bi imel tovarno WATERO (to je imel tudi v Celovcu) pa še ni dokončan. Okrog zgradbe je dal postaviti krepko škarpo, ki je zaprla okoliškimi vaščanom njihovo davno pot.

Potem je, ko so se temu upirali in se z njim kregali, vložil tožbo. V torek, 14. maja je od tožbe odstopil in obljubil svojim ravnškim sosedom speljati do 1. decembra letos na lastne stroške novo stezo. Sodnij nevjajeni kmetje po vsej verjetnosti upravičeno sklepajo, da gre za novo potegavščino gospoda Josefa, kot ga tam kličejo.

Kako je uspelo Jožetu Andreliču prepričati Spomenko Hribar, ki kot je sama nekje zapisala »njegove poslovne neoporečnosti« res ni raziskovala, ostaja za tančico skrivnosti. Tako kot prej ko slej vse, kar je v povezavi s tolarjem za Svetovni slovenski kongres, ostaja zavito v misterij. Od naročnika in najemnika kapitala (v že citiranem pismu Delu S. H. navaja, da gre pri obeh zadevah za Volksbank) do nenavadno visoke cene za tolar, ki pa kot smo uspeli izvedeti sploh ne gre več v promet. Slovenci imajo podobno navado kot Avstrijci: namreč najbolj so jezni, če ugotovijo, da jih hoče kdo pri nakupu nečesa opehariti. Kar jim je v svojem prislovičnem slogu nedavno tega izračunala Jolka Milič.

Pa če je »tolar« kot je zapisala prva dama Svetovnega slovenskega kongresa v Ljubljanski dnevnik 15. maja, še »tako dejansko bil denarna enota Slovencev,« kot »lira« ali »Deutsche marke« med okupacijo.

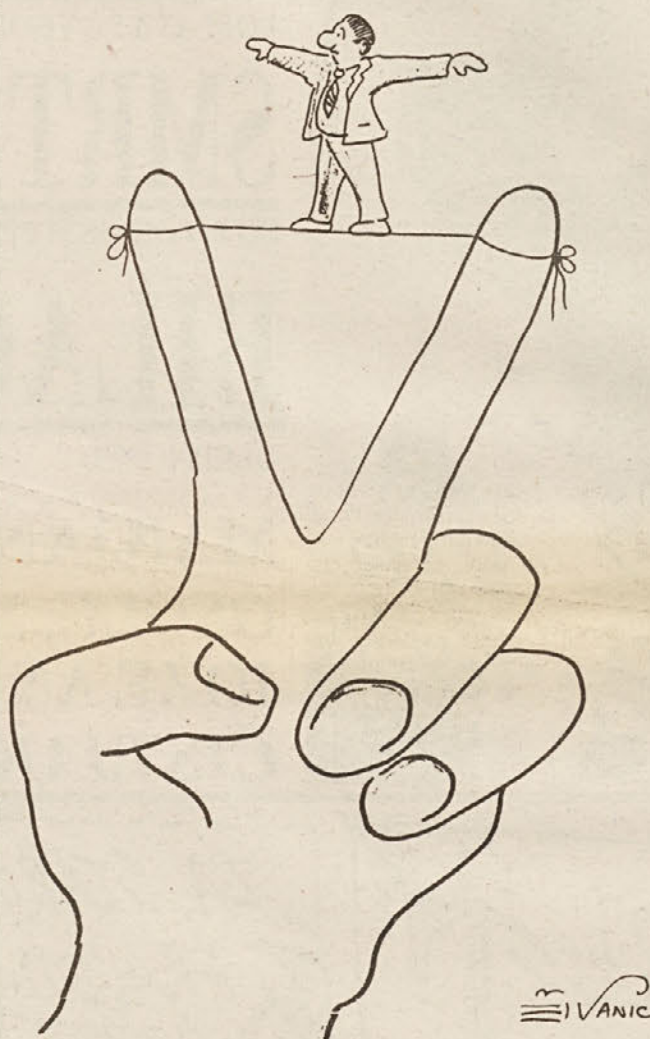
Minister Capuder: večni posli z gospodom Anderličem

MED NAMI

Med prdci in klobasami

V teh časih delati časopise je obenem lahko in težko. Lahko zato, ker se dogaja toliko stvari, ki zanimajo bralce (ti pa v kriznih časih še bolj berejo časnike), da papirja ni težko zapolniti s črkami in slikami; težko zato, ker imajo bralci prav tistega, kar jih najbolj zanima – torej politike – že vrh glave. Treba je v množici dogodkov poiskati tiste, ki nimajo teže le danes, ampak jo bodo imeli tudi jutri, treba se je izogniti dolgočasnim razpredanjem o skrivnostnem pomenu predsednikovega prdca in vsebini sosedovega lonca. Lahko zato, ker urednikom vsaj preočito več nihče ne gleda pod prste, težko zato, ker so vase zaljubljeni slovenski žurnalisti še vedno malce pijani svobode in pišejo tudi klobase, v katerih je sama mast in nič mesa. Časnikarstvo pa je prav umetnost sestavljanja obojega v pravem razmerju. Če boste vsaj še malo potrpežljivi z nami, dragi bralci in bralke, bomo kmalu prav v Novi dobi pravšnja klobasa za vaš okus.

euro.com

Petrovča 231, 63301 Petrovče
Telefon: 063/28-220
063/25-121
Telefax: 063/24-115

računalniški inženiring d.o.o.

- osebni računalniki AT 286, AT 386, AT 486
- prenosni (lap-top) računalnik PHILIPS, EPSON
- tiskalniki EPSON, Hewlett Packard
- ploterji ROLAND, Hewlett Packard
- knjigovodski programski paketi za obrtnike in podjetja
- telefaksi CANON, PANASONIC
- mreže NOWEL, RPTI

Poslovni prostor in servis: Levec 56

NOVA DOBA

Glavni urednik: Janez Sever
Odgovorni urednik: Brane Piano
Pomočnik odgovornega urednika: Peter Tomaž Dobrila
Uredniki: Marjana Aršnek (kronika), Jana Štrleker (reportaža), LucaS (fotografija)
Tehnični urednik: Janez Herle
Trženje: Bojan Krajnc (vodja), Roman Hriberšek (akcije)
Aleš Matjaž, Matevž Cene (prodaja), Nives Seničar (tajnica).

Izdaja Prese d.o.o., direktor: Janez Sever, namestnik Brane Piano, pomočnica direktorja Valerija Glavač, tiska Družbeno podjetje Delo – Tisk časopisov in revij, p.o. Naslov uredništva: Celje – knežje mesto, Aškerčeva 15, tel. (063) 27-606, 25-331. Cena 25 din, mesečna naročnina 90 din. Žiro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455. Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu republiškega sekretariata za informiranje. Izhaja ob sredah. Rokopisov ne vračamo.

IZPADI Razkol v Celju	Stran 3
NASVETI S. O. S. iz postelje	Stran 5
POLITIKA Naši v Rusiji kot doma Kdo je Sejdo Bajramović Mesijo Mesića Roparski protokol	Stran 6
INTERVJU Marjan Osole: Zreče rabijo mir	Stran 7
GROZOTE Poplava kaže strupene zobe	Stran 8
POSLOVNEŽI Richard Matica: Japonci prihajajo	Stran 9
NEGOSPODARJENJE Sevniški Feni	Stran 10
IZPADI Politika se vtikuje v zdravstvo	Stran 11
Nad ujmo z uroki in možnarji	Strani 12, 13
INTERVJU Vlado Podhostnik: Sejmarjenje po več tirih	Stran 14
KRIMINAL Ujeli deset jugoslovanskih vodičev Vojna s tihotapci v Italiji	Stran 16
ŠPORT Galina Čistjakova: Lepotica med rekorderkami Operacija Rotterdam Bilač obtožuje	Stran 17
KULTURA Kako postaneš Marjan Manček	Stran 18
KALKULATOR Osamosvojitve po avtomobilsko Zakaj bi nas bilo dva milijona	Stran 20
FOTOREPORTAŽA Umrla je država Vojska, ki je ni	Stran 24

NAMA

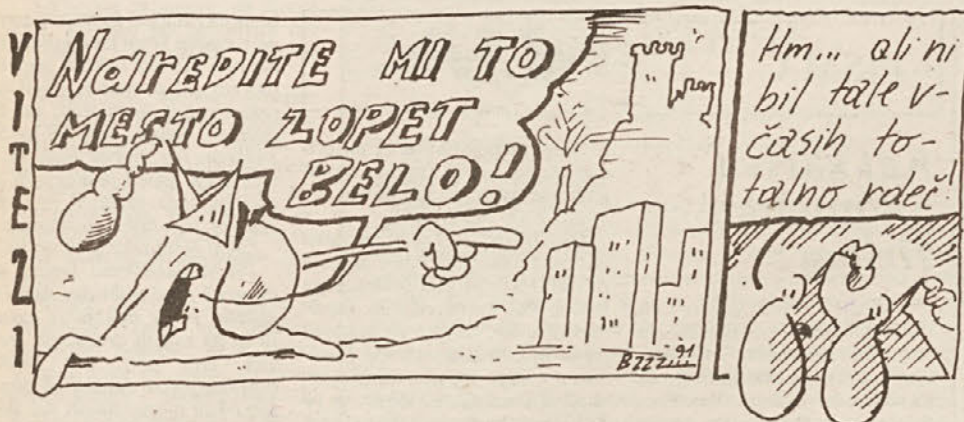
HMEZAD TP NAMA, p. o., Zalec
INF. TELEFON ZALEC (063) 711-231, LEVEC 26-313

**NAJUGODNEJŠI
NAKUP:**

- kozarci za vse vrste pijač – KRISTALIN ROGAŠKA SLATINA
- cena garniture
- samo 180,00 din, 6 kozarcev

**ZAUPAJTE
TISTEMU, KI VE
IN ZNA**

PRED KONGRESOM SLOVENSTVA Razkol v Celju

Poldrugi mesec pred Svetovnim slovenskim kongresom so prejšnji teden v Celju odstavili predsednika podružnice kongresa novinarja Petra Kavalarja. Še pred tem pogumnim dejanjem so člani celjskega odbora kongresa tako vztrajno nasprotovali prisotnosti skupinice novinarjev, da so novinarji se

sposobna javno razrešiti – vsaj na kulturni način ne. Tipična je izjava enega izmed članov nadzornega odbora: »To je strogo zaprta seja. Če bo nastopila javnost, bom sejo demonstrativno zapustil.« Tudi večina ostalih članov je bila podobnih mnenj. Še pred demonstrativnim odhodom sedme sile pa je

ža M. Jegliča, k sreči ni uspelo na juriš zavzeti predsedniške funkcije. K sreči zato, ker se je še v prisotnosti novinarjev ujel v lastno past, ko je izjavil, da pri dogovorih z Zlatarno Celje o kovanju celjskega kovanca v počastitev kongresa ni prisostvoval. V Zlatarni namreč hranijo zapisnik o pogovoru, na katerem je bil pri njih skupaj s Petrom Kavalarjem.

Sicer pa ni znano, kaj so na zaprti seji poleg odstavitve Petra Kavalarja še umnega sklenili. Zato bralce obveščamo, da bomo o celjskih pripravah na kongres še naprej prisiljeni poročati s pomočjo govoric, ugi-banj in lastnih raziskovanj.

Zaenkrat smo dobili le izjavo gospoda Kavalarja, ki se je dan po seji oglašil v našem uredništvu: »To je gonja gospoda Silvestra Drevenška, ki je dosegel, da so na primer sklicali 2 seje odbora mimo mene ne da bi me obvestili, 3 seje sekretariata, na eno pa so me povabili, ko je bila že končana. Kriv naj bi bil, ker želim razčistiti resnico o tolarju in ker želim normalne odnose med podružnico in slovensko konferenco, odnose v katerih podružnica sprejema svetovni statut in temelje programa, vendar je pravna oseba s svojim žiro računom in ima na svojem območju tudi nekatere suverene pravice, take, ki niso v nasprotju s tistimi v Sloveniji. Na sklep o razrešitvi se bom pritožil na narodni zbor celjske podružnice, po potrebi pa tudi na višje organe. Končna možnost je častno razsodišče SSK, torej organ vseh Slovencev po svetu.«

Peter Kavalar, bivši predsednik

Silvester Drevenšek, nesojeni predsednik

kar sami zapustili. Miran Korošec, novinar Radia Slovenija, je svoj odhod pospremil z besedami: »Danes nas je gospod Kavalar prvič povabil med vas. Do sedaj sem menil, da se greste nekakšen privatni ferajni, zdaj pa sem še bolj tega mnenja.«

Sicer pa o seji, vsaj o tistem njenem delčku, na katerem so bili novinarji prisotni, ne velja izgubljati besed. Povsem očitno je bilo namreč, da kakor podružnica do sedaj v svojem delu ni obveščala javnosti, tako tudi notranjih nesporazumov ni

bilo obljubljen, da bodo že naslednji dan sklicali tiskovno konferenco. Uganili ste, konference do danes ni bilo. Tudi podpredsednik Peter Simoniti, ki bo do nadaljnjega vodil podružnico, ni posredoval nikakršne izjave, da bi lahko svoje bralce vsaj malo pomirili in jih končno skušali prepričati, da Svetovni slovenski kongres ni podjetje pompa in cirkusa željnih ambicioznejšev, temveč morda vendarle zgodovinski dogodek Slovenstva.

Tudi Silvestru Drevenšku navkljub izdatni pomoči Toma-

Gospoda Tomaž M. Jeglič in prel. Kolšek: z ramo ob rami za Slovenstvo

ZABAVA NAMESTO SLUŽBE

Brezplačno na morje

V soboto, 18. maja, se je izteklo rok, do katerega smo v našem uredništvu sprejemali prijavnice za izlet sto brezposelnih Slovencev in Slovencev na morje. Med njimi smo izžrebali sto srečnežev, vendar jih na njihovo željo ne bomo javno objavili, dobili bodo osebna pisna obvestila z vsemi potrebnimi informacijami. Vidimo se torej 29. maja in obljubljam dva prijetna dneva.

V uredništvu se zahvaljujemo vsem pokroviteljem in jih vabimo k nadaljnemu sodelovanju. Že vnaprej pa se opravičujemo vsem tistim prijavljenim, ki letos niso bili izžrebani, prihodnje leto pa ne bodo mogli z nami, ker iskreno upamo, da bodo dobili zaposlitev.

Izlet so že podprli:

ŽALEC

PIVOVARNA
LAŠKO

MEŠ

Franc
Mihelin

Razstavno prodajni salon in servisna delavnica gostinske opreme Celje-Hudinja, Ulica frankolovskih žrtev 1/e.
tel.: 063/34-866.
telex: 063/38-642

KAVARNA »PORAT« IN
PIZZERIJA »SKALINADA«

Cervar Porat (Istra)
lastnik Juksen Sadiku
tel.: (0531) 36-424

»FOTO STUDIO – FOTO
KOLOR«

Atelje: Carpacciov trg 4
60000 KOPER
tel.: (066) 22-794

Izdelava fotografij z vašega filma v eni uri

AKADEMSKI SLIKAR

Miroslav Pavlovič – Jugovac

Galerija ul. Padovan 41
Novigrad – Citanova
Tel.: (0531) 57-013

SLASTIČARNA

»FONTANA«

lastnik Radmanji Baki
51440 POREČ,
Dekumanova 26
Tel.: (0531) 51-425

VIDEOCENTER
KOPER

Izposojanje in presnemanje filmov
snemanje z video kamero
Stojkovič, Kosovelov trg 3
Tel.: (066) 25-662

KOMPAS

Hertz

Rent-a-car

Instalaterstvo
za ogrevanje
in odsesovanje

franc in jure kravanja
63000 Celje-Babno
telefon: (063) 27-970

RADIO MARIBOR

REPUBLIŠKI
SEKRETARIAT ZA DELO

IS SKUPŠČINE
OBČINE CELJE

KOMPAS POREČ

TURISTIČNO TRGOVINSKO PODJETJE

Moda p. o.
TRGOVSKO PODJETJE
Celje, Prešernova 7

GOSTIINA
MOMA

Šampion rostilja
v Sloveniji
lastnik Moma Jorgačević
Zaloška Cesta 31, Ljubljana
tel 061/447-313

RESTAVRACIJA
»GERANINA«

Frata bb TAR
51440 POREČ
tel.: (0531) 43-244
(ob cesti Novigrad – Poreč)

TOVARNA MESNIH IZDELKOV
MARIBOR, p. o.

62000 MARIBOR
OREŠKO NABREŽJE 1
TELEFON: nc (062) 25-381
TELEX: 33-327 KOŠAKI YU

ZLATAR
– FILIGRAN
TAČI NOEL

Skalinada 2
Cervar – Porat

OSKRBA LADIJ, d.o.o.
GENERAL SHIP SUPPLY I.T.D.

CARINSKA CONA – LUKA KOPER/FREE ZONE – PORT OF KOPER
Tel./fax.: (066) 22-655

TA-KSIM COMMERCE D.O.O.
EXPORT-IMPORT KOPER
Tel.: (066) 33-670
Fax.: (066) 34-285

ENA LASTOVKA ŠE NE PRINESE POMLADI

PISMA

Kaj skriva Spomenka Hribar?

V časniku Nova doba iz Celja ste imeli, gospa Spomenka Hribar, intervju na skoraj dveh časopisnih straneh. Pohvalili ste jih, da so končno prišli do Vas. Predlagate jim, naj bodo bolj ambiciozni, naj gradijo na kvaliteti. »Vaš obisk pri meni štejem za korak v tej smeri, namreč v smeri iskanja resnice.« V intervjuju ste največji del posvetili celjski podružnici SSK, posebej pa njenemu predsedniku »g. Petru Kavaljarju«. Tako ne zamerite, če odgovarjam na vaše izjave. To delam, ker sem prepričan, da je dejansko treba najti resnico, da je ta pomembna za javnost, kar – po mojem globokem prepričanju – Nova doba tudi sicer počne.

Izjavljate, da me cenite, da vse kar delam, delam morda s preveliko vnmemo. Verjamete v mojo dobronamernost in »dokler me kdo ne prepriča o nasprotnem, bom verjela v njegovo nedolžnost«. Draga gospa, česa pa sem osumljen ali obtožen?

Trdite, da želim SSK do kraja decentralizirati. Bili ste na našem ustanovnem zboru, kjer sem dejal: »Sprejemamo slovenski statut SSK, njegove temeljne programske naloge.« In to smo zapisali v podružnična pravila, program.

Trdite, da sem v Zlatarni Celje naročil kovanje »denariča« in da bi provizijo pobrala celjska podružnica.

Bili ste (februarja) na našem ustanovnem zboru, ko je bila ta pobuda sprejeta. Izvršni odbor podružnice je zadolžil mene in g. Drevenška da sva šla v Zlatarno na pogovore. Skupaj smo se formalno dogovorili, da bomo izdali »denarič«, prvi denar, ki so ga kovali Slovenci, da ga bomo dali kot darilo, posvetilo 1. svetovnemu slovenskemu kongresu. Ves denar, ki bo pripadel podružnici, bo namenjen izključno za sofinanciranje 4. dne slovenskega kongresa v Celju. Še to, da je g. Drevenšek član vašega odbora, najbrž veste. Vse, od zapisnika ustanovnega zbora, do sklepov sej, zapisnike, vse smo vam poslali v Ljubljano. Res niste ničesar prebrali? Uradne pogodbe žal z Zlatarno ne moremo skleniti, ker nam ne omogočite, da dobimo štampiljko, žiro račun, da postanemo pravna oseba.

Po Vašem podružnica, skupaj z Zlatarno, ne sme podariti ničesa slovenskega v čast kongresu. Ni pa za vas sporen »tolar?«, ki ga večina Slovencev, tudi po svetu, dojemajo kot pojem germanizacije. Trdite celo, da Slovenci po svetu – konference SSK – to pravzaprav nič ne briga, saj je to izključna stvar slovenske konference SSK. Kdo je v tem primeru SSK?

Iz dokumentov, ki ste jih dali ali pa so dostopni na drug način, najprej izhaja, da je Eurotrade 3. januarja zaprosil ministrstvo za kulturo za oprostitev prometnega davka od prodaje »tolarja«. V njem piše »Naše podjetje je pooblaščen predstavnik za izdajo in distribucijo tolarev...«. 7. januarja ste, podpisali ste se kot predsednica komisije skupščine RS za SSK in ponovili dejstvo, da je Eurotrade pooblaščen, prosili ministrstvo, da prošnji Eurotrade ugoditi. Nekaj vprašanj? Kdo je pooblastil Eurotrade? Ali je posel z Eurotratom v bistvu omogočila RS? Boste dali javnosti dokument o pooblastilu? Bo javnost lahko videla pogodbo z Eurotratom?

Prof. Vlado Habjan, ki je bil do 10. 1. 1991 predsednik konference SSK za Slovenijo, mi je povedal: »Kot predstavnik, Spomenka je bila tajnica, nisem o tem vedel ničesar. Noben organ SSK ni pooblastil Eurotrade, noben organ ni odobril podpisa pogodbe. Tudi glavni odbor, iniciativni, v Trstu, čigar član sem, ne.«

Ste pripravljeni, da bi na primer skupaj s prof. Habjanom odgovarjali hkrati na vprašanja, denimo, v TV intervjuju?

Dne 18. 1. 1991 je ministrstvo (št. toliko in toliko) dalo mnenje za oprostitev plačila prometnega davka SSK konferenci za Slovenijo. Pravite, da gre za napako, da bi morali dati mnenje Eurotradu. Čudna napaka, saj bi mnenje dali Komisiji skupščine, ne pa SSK, če so se že zmotili in prezrli Eurotrade.

V Novi dobi ste 15. maja prvič povedali, da je SSK dobil za darilo 200 tolarjev. Tega niste povedali niti prej, niti nobenemu organu SSK (do 8. 5. 1991). Petrolu, ki jih je kupil, smo seveda lahko vsi hvaležni.

Zdaj pa Vas prosim, da malo napnete svoj spomin: V Novi dobi ste, Spomenka Hribar, Ig, napisali in bili ste podpisani: »Glede odločanja in sprejemanja odločitve o slovenskem tolaruja na naslednje: odločala in odločila sem se šele februarja letos...« in »Predhodno sem dobila soglasje tako Osrednjega iniciativnega odbora kakor tudi Osrednjega odbora konference za Slovenijo.« Naj po slovensko vprašam: Kdo laže? Dokumenti iz januarja (datum!), prof. Habjan ali Vi?

O Celju pripovedujete v Novi dobi, da je izjemno mesto z bogato kulturno in zgodovinsko tradicijo. Lepo, da ste mnenje spremenili. Še decembra ste, o tem, da bi bil kongres lahko tudi v Celju, povedali »... preprosto ne vidim potrebe, da bi se danes in tu utemeljevali na celjskih grofih, kot ne vidim nobenega razloga, da se Srbi utemeljujejo na kosovski bitki...«. Pred tem tudi piše: »... ni razloga, da bi se Slovenci utemeljevali s celjskimi grofi ali s knežjim kamnom.« Lepo, da ste mnenje spremenili, kajti sedaj bo, tak je predlog, knežji kamen zaščitni znak in simbol svetovnega Slovenstva, vaš sodelavec prof. Šumrada pa bo brezplačno – kot je povedal g. Drevenšek – uredil ponatis knjige »Zadnji celjski knezi v deželah Sv. krone«.

Lahko bi Vam napisal še več, vse kot odgovor na vaše izjave in vse kot pojasnilo o tem, kje je resnica, pomembna za javnost.

Spomnil sem se, da ste ob zadnjem razgovoru v Ljubljani, ko sem Vas naslavljal »gospa Spomenka«, odločno dejali »Samo Spomenka!«. Torej, Spomenka, bodi korajžna, kakršno te že dolgo poznam, in skušaj napisati za javnost takšno izjavo: »Priznam, naredila sem te in te napake. Opravičujem se. Še vnaprej bom z vsemi močmi, skupaj z vsemi dobronamernimi Slovenci, tudi s Petrom, predsednikom celjske podružnice SSK, delala za dobrobit Slovenstva.« Bo šlo? Ali pa si igre že toliko zapletla, da bi bi bilo boljše, če bi Tvoje predsedniško mesto nemudoma prepuščila komu drugemu? Ali pa nameravaš še naprej plemenito slovensko idejo o kongresu uporabiti kot ščit, da bi skrila lastne napake? Se zavedaš, da na ta način dejansko delaš nepopravljivo škodo?

Lep pozdrav!

PETER KAVALAR,
predsednik PC SSK, Celje

Celje, eno samo grobišče

Med prebiranjem nadaljevanke »Celje, eno samo grobišče«, sem med drugim zasledil tudi inicialke, ki se bržčas tičejo tudi mene. V tem besedilu anonimni zbiratelj tega gradiva, poleg navajanja znanih, pa tudi neznanih dejstev, večkrat gradijo tudi samo na domnevah, ki so milo rečeno lahko kontraproduktivne in objektivni osvetlitvi zgodovinskega dogajanja in kritičnemu preverjanju dejstev, bolj škodljivo kot pa koristijo.

Glede navedbe (ND št. 13), da

bi za likvidacije, ki so bile izvršene v našem kraju med vojno, lahko tudi jaz dal kakšne podatke, moram žal povedati, da v času tozadavnega dogajanja, pa tudi pozneje, sploh nisem bil na Štajerskem, kar mnogo ljudi ve, pa tudi eden izmed domnevnih zbirateljev tega gradiva, je o tem več kot zelo dobro seznanjen. Zakaj torej taka insinujacija?

Pri Mlinarjevemu Janezu sem bil prvič pred približno tremi desetletji, pa še nekajkrat kasneje in to na raznih družabnih srečanjih. Niti prej, niti kasneje o Mlinarjevemu Janezu ali dogodkih okoli njega, nisem nič slišal. To večkrat poslušam šele zadnje čase.

Konvoji smrti so zgodovinsko dejstvo. O tem je bilo že precej napisanega, pa tudi razne priče so mnogokaj povedale. Sam pri vsej stvari nisem bil aktivno udeležen, kar pa sem kot pripadnik vojske narodne obrambe videl, pa sem tudi kaj povedal in tudi napisal, kar je bilo bistvenega. To pa je bilo že tudi javno objavljeno.

Še nekaj podatkov:

Bil sem navaden vojak, delal sem v intendanturi, iz vojske pa sem bil kmalu predčasno odpuščen zaradi mladoletnosti in bolezni.

S poboji se osebno nikoli nisem strinjal. O tem sem že pred desetletji govoril tudi javno, kar je bilo takrat še nevarno.

Dejstvo je tudi, da pobitim žrtvam iz našega kraja krivda ni bila nikoli dokazana, kar je moje stališče do teh zadev še bolj utrdilo.

Osebnost pa še menim, da bi pri zbiranju teh in takih podatkov, bilo potrebno uveljaviti več objektivnosti in natančnosti in seveda tudi več takta in poslušanja za take občutljive stvari, sicer se bodo zaradi takega paberkovanja, po nepotrebnem krivili zopet mnogi, ki z vsem nič nimajo, ali pa so celo samo dobrodošle priče za objektivno vrednotenje medvojnih in povojnih dogodkov.

B. Š., Celje

V redakciji se je oglasil Milenko Rojnik iz Celja, ki je dejal, da smo v nadaljevanju Celje, eno samo grobišče, z začetnicami imena pisali tudi o njem. Pojasnil je, da je ob dogodkih, ki jih sestavek navaja, bil star le enajst let in da torej ni mogel »streljati kozakov«. Dejal je, da gre za očitno pomoto, saj je sam tudi predsedniku komisije, ki je gradivo, ki je služilo kot podlaga nadaljevanju, pojasnil, da le iz pripovedovanja ve za takratne dogodke.

Predsedniku skupščine g. Bučar Francetu

Kot neodvisni Slovenec Vas bi rad vprašal in seveda prosil za odgovor.

1.) Ker se odločamo vedno o važnem dokumentu glede odcepitve in nove slovenske Ustave in še za bit slovenskega naroda, če nam javno poveste, kako je mogoče, da ste večkrat nesklepčni in kateri so tisti poslanci, ki izostajajo oziroma imajo čas in pri visokih plačah lahko neodgovorno sedijo ali stojijo ob šankih v bifeju.

Jaz sem mnenja in želim, da jih imenujete, da bo vedela vsa slovenska javnost in se lahko opredelila pri naslednjih volitvah, ter jim zaupati ponovno kandidaturu.

2.) Vsi tisti, ki se ne zavedajo svoje odločitve ali vesti, bi jim priporočil, da se denar za vse naše dobro izliva od delovnih delavcev, ki so vezani na proizvodnjo, dočim ostali važni jeziki in hvalospevi pa naj dobro premislijo in se skrivajo, da jih ne bo inflacija prizadela.

3.) Razgledamo se naj po Evropi, samo vprašajte se koliko delajo zapadne države in koliko se zavedajo – reda, discipline ter delavnosti. Vsak naj čuti svojo resno iskreno odgovornost in ne bo nam treba prositi za sprejem v Evropo.

Spomnite se najprej na davna leta, ko smo po zgodovini bili priznani kot pridni delovni narod.

Danes pa iščemo pravice v stvarkah, ki niso in nikoli ne prenesejo dobiček – ampak le izgubo, predvsem pa bi bilo treba preveriti, kdo jih povzroča potem pa odločno ukrepati, ker tega je kmalu dosti in tudi ni mesta med zavednimi delovnimi Slovenci.

Prosim, naj vlada ali kakor se imenujete vzame vso delovno disciplino odločno brez strahu v svoje roke in upam, da boste lahko kmalu s prstom pokazali, kdo si zaslužil zaupanje za pošteno življenje.

Vedite, da tudi v visokih hribih poznamo ljudi, ki si zaslužijo zaupanje in ne govorenja v prazno in to s tukami.

IVAN P., Logarska dolina

Pokopališče bo urejeno

V mestu se je pred časom rodil iniciativni odbor za ustanovitev društva za ureditev parka na slovenskem pokopališču na Golovcu.

Letošnja dela bodo odpravila največje nespodobnosti, sledili pa bodo globlji ureditveni posegi. Zanje pa si sekcija želi sodelovanja najširše javnosti. Zato prosi vsakogar, ki bi rad s pripombami, željami ali predlogi pripomogel k čim lepši ureditvi spominskega parka na Golovcu, naj jih sporoči eni od teh institucij:

– Zavod za zaščito naravne in kulturne dediščine, Celje, Tomšičev trg 1

– Celjska turistična zvezda, Celje, Tomšičev trg 7, PP 94

– Opatijski urad, Celje, Slomškovo trg 2.

Radi bi, da bi s skupno voljo in naporu Celjanov poravnali naš dolg humanosti in zavedanju samega sebe.

Prof. ANKA ASKERC
Prelat FRIDERIK KOLŠEK
Prof. ZORAN VUDLER

S. O. S. IZ POSTELJE

Na vprašanja bralcev odgovarja psiholog amater Anton Koritnik

Spoštovani g. Koritnik,

stara sem trinajst let in že dalj časa hodim s fantom, ki je osem let starejši od mene. Zelo se imava rada in zato imava tudi redne spolne odnose. Obema je zelo lepo, kljub temu pa me skrbi, saj namreč nisem zaščitena. H ginekologu si ne upam, ker moja mama dela v zdravstvenem domu in bi takoj ugotovila, kam sem šla. Fant noče uporabljati kondomov, ker pravi da se od njih dobi raka, metode varnih dnevov pa tudi ne moreva uporabljati, saj sem do zdaj imela menstruacijo le štirikrat in se še ni čisto uredila. Zato me je malo strah, saj sem slišala, da metoda, ki jo uporabljava zdaj, ni popolnoma zanesljiva. Fant ga potegne ven, tik preden mu pride. Kaj naj storim?

Mojca

Draga Mojca, če se s svojim fantom res ne moreš sporazumeti, je najbolje da se ga lotiš z zvijačo. Ko bo naslednjič spet hotel izvesti manever, ki mu v strokovnem jeziku pravimo »coitus interruptus«, se ga močno okleni z nogami in mu ne pusti, da bi užival samo on. V zdravem odnosu med spoloma ni prostora za egoizem in vajin odnos bo lahko zadovoljil oba, ne samo njega, le z obojestranskim odrekanjem in potrpežljivostjo. Tvoj fant se mora zavedati, da ni sam na svetu in da sta za spolni odnos potrebna dva. Ko bo spoznal, kakšno napako dela, ko te pušča prikrajšano za spolne užitke, se bo prav gotovo spremenil in vajino razmerje bo zasijalo v novi luči. Kar pa se tiče kontracepcije pa se nič ne boj. Če si imela menstruacijo le štirikrat, potem še sploh ne moreš zanositi. Statistični podatki kažejo, da je povprečna starost mladoletnih porodnic šestnajst let, torej si še premlada, da bi zanosila. Sploh pa je v današnjih časih, ko nataliteta tako drastično upada in je slovenstvo ogroženo, da bolj ne more biti, pomemben vsak prirastek naši mladi demokratični družbi. V skupščini se pravkar pripravljajo na sprejem posebnega zakona, s katerim bodo ustanovili posebni, t. i. »pospeševalni fond« za vsa dekleta, ki bodo do šestnajstega leta rodile več kot dva otroke. Iz tega fonda bodo nagrajevali mlade zavedne slovenske matere. Za prvega otroka pred šestnajstim letom, bo mati dobila originalno slovensko leseno zibelko in slovenski tolar, dalje pa po en tolar po glavi. Kot vidiš, je bolje da zanosiš, kot pa da se izmikaš naravnim zakonom. Biti mamica je čudovita stvar, to ti zagotavljam iz lastnih izkušenj.

Opozorilo: Gospod Koritnik, še manj pa uredništvo Nove dobe, ne jamčita, da so nasveti dobronamerni in navedbe v njih točne. Zato priporočamo, da jih jemljete z določeno mero skepse. Kolikor imate sami kakšen posteljni problem, lahko vprašanje pošljite na naslov uredništva s pripisom Za S.O.S. iz postelje.

NOVA DOBA NA POMLADANSKIH SEJMIH

V nedeljo, 19. 5. 1991, ob 14. uri je bilo na zaključku Pomladanski obrtnih sejmov v Celju veliko nagradno žrebanje NOVE DOBE.

Nedeljsko popoldne je popestril ansambel Agropop.

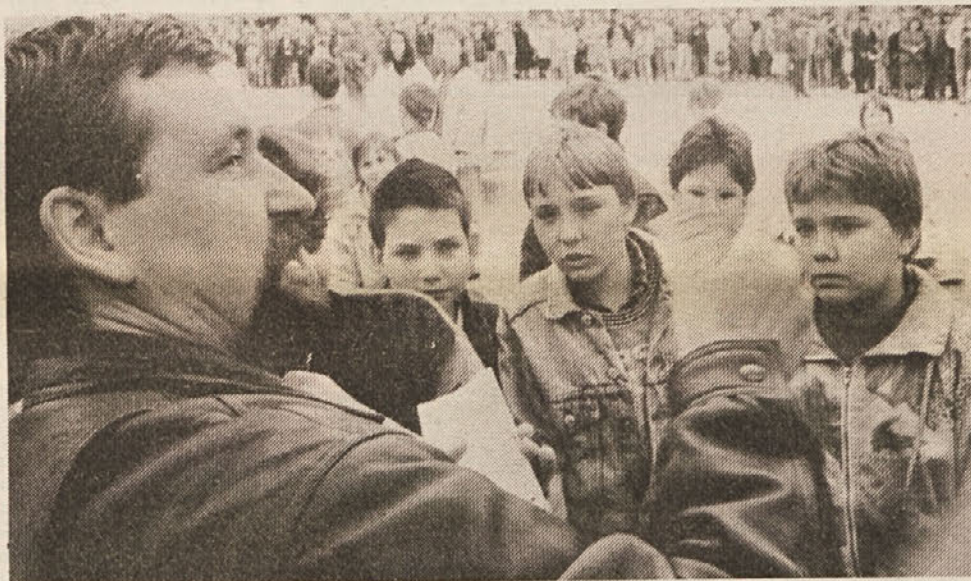
Oddanih je bilo preko 20.000 nagradnih kupončkov.

Izžrebani so bili:

1. HANA GRMIČ Pod kostanji 12 63000 CELJE prejme predpražnike za avto	5. ALEKSANDER PLASKAN Paška vas 6 63327 ŠMARTNO OB PAKI dobi avto prevleke	9. VASILJE TUCIČ Ljubljanska 33 63000 CELJE dobi pomično okno za avto
2. SIMONA GODEC Okrogarjeva 7 63000 CELJE dobi avto prevleke	6. ELA ZAGAJŠEK Novake 4 63203 STRMEC PRI VOJNIKU dobi avto prevleke	10. DANILOSTIMULAR Klanc 51 63204 DOBRNA dobi kolo s pomožnim motorjem
3. ŠTEFAN OBREZ Pečovje 13 F 63220 ŠTORE prejme alarmno napravo za stanovanje	7. STELA ŠIBANC Na Okopih 2 a 63000 CELJE prejme videorecorder	11. IZTOK POHAJAČ V. Gorica 1 63204 DOBRNA dobi vodno plovilo – scuter
4. MITJA ZAVŠEK Opekarniška 12 63000 CELJE dobi zamrzovalno omaro	8. JERNEJ SAKELŠEK Nebova 32 62000 MARIBOR dobi predpražnike	12. SAŠKA ŠTANCER Ulica V. prekomorske brigade 7 63000 CELJE prejme vrtno hišo

Vsi srečni dobitniki lahko nagrade dobijo v uredništvu Nove dobe, Aškerčeva 15, Celje.

Vsem, ki sta v naši nagradni igri sodelovali in niste imeli sreče, ponujamo sodelovanje v vseh ostalih akcijah Nove dobe.

STAVA TISOČLETJA

Naša nagradna akcija, ki temelji na domnevi, da se bo Slovenija osamosvojila in da bodo politiki udejanili plebiscitno izraženo voljo Slovencev, se je 15. maja letos iztekla. Preostalo je le še, da počakamo na razplet dogodkov ob osamosvajanju Slovenije, potem pa bomo razdelili nagrade. Spremljajte Novo dobo vsak teden.

Med stavnimi lističi, ki so bili oddani še v sredo 15. maja in so prispeli v naše uredništvo do petka 17. maja je žreb razdelil naslednje tri zlate nagrade:

– Alenka PUŠNIK, Kovača vas 38, 62310 Slovenska Bistrica dobi zlat prstan ZLATARSTVA KRAGL iz Žalca

– Gizela BRUMEC, Reševa 6, 62250 Ptuj dobi zlat prstan ZLATARSKEGA BOUTIQUE-a BOJAN iz Rogaške Slatine (Hotel Donat)

– Tomaž STARE, Koroška cesta 12, 64270 Jesenice dobi zlat prstan zlatarstva MILAN GAJŠEK iz Šentjurja

KAPLAR, VELIKI KOORDINATOR
JUGO PREDSEDSTVA

Kdo je Sejdo Bajramović

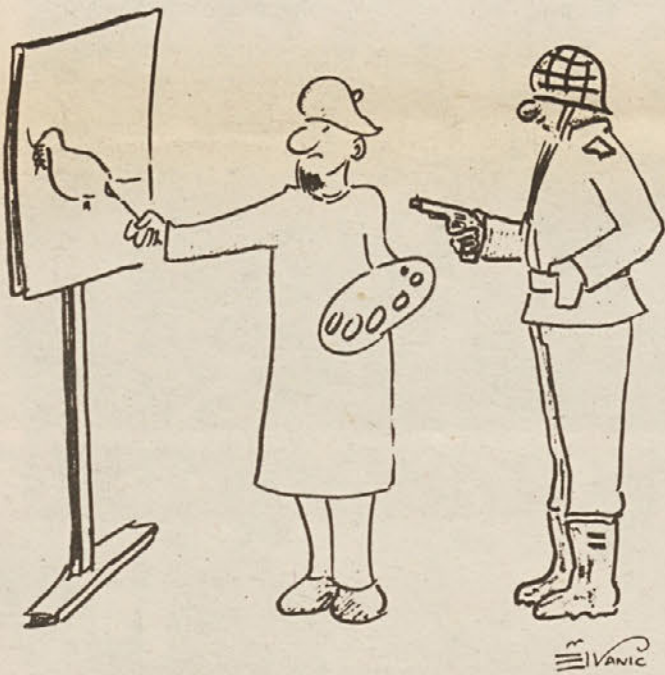
Po tistem, ko kar dvakrat Srbi niso proglasili Hrvata Mesića za predsednika predsedstva SFRJ (dr. Branko Kostić namreč trdi, čeprav je predstavnik Črne gore v Predsedstvu SFRJ, da so Črnogorci Srbi), je dobil vlogo koordinatorskega Sejdo Bajramović, ki naj bi bil predstavnik Kosova.

Srbska opozicija je že povedala, da je to sramota za srbski narod. Izbran je bil na volitvah v Srbiji, ki so jih Albanci bojkotirali. Dobil je, v drugem krogu, okoli 100 glasov (z besedo sto) in bil izvoljen.

Sam pravi, da je ponosen, ker se bori za srbske interese in je poslušen podrejen Miloševiću: »Proti meni so samo tisti ljudje, ki imajo bolane ambicije.« Nedavno je na TV Beograd celo govoril, kako je privržen velikosrbskim idejam in to razložil celo z genetskimi razlogi. Na vprašanje od kod izvira njegov priimek, je povedal, da je bil njegov ded pravoslavne vere in se je boril v srbski vojski, med drugim tudi na Kajmakčalanu v prvi svetovni vojni. Povedal je, da je sicer Albanec in da lažejo tisti, ki pravijo, da je Čigan, čeprav je Bajramović pogost romski priimek.

Star je 65 let. Bil je aktiven podoficer JLA, uspelo mu je dobiti čin zastavnika, tik pred penzijo.

Poznavalci vedo povedati, da je strasten kockar. Nekaj časa je bil šef tombole pri boksarskem klubu v Prištini. To so tombole, ki jih v tem delu Jugoslavije prirejajo domala v vsaki gostilni. No, vsaj nekaj hazarderjev in kockarjev smo v predsedstvu SFRJ že vajeni. Kako ga bodo gledali generali, katerih vrhovni poveljnik je, pa bomo še videli.

VELIK USPEH SLOVENSKE DIPLOMACIJE

Naši v Rusiji kot doma

Slovenska vladna delegacija, ki je bila pod vodstvom predsednika vlade Lojzeta Peterleta na dvodnevem obisku v Moskvi, je tokrat nedvomno doživela velik uspeh. Že dejstvo, da se je predsednik Peterle končno spomnil tudi na vzhodne drža-

bili povsod deležni velike pozornosti, njihovim problemom so pozorno prisluhnili, posebej pa razveseljuje občutek, da se togo sovjetsko stališče do razreševanja jugoslovanske krize nekoliko mehča. Predvsem si želijo, da bi se končno dogovo-

Vrhunec obiska je namreč predstavljala podpis sporazuma o gospodarskem, znanstvenotehničnem in kulturnem sodelovanju med Republiko Slovenijo in Rusijo. Poleg krepitve gospodarskega sodelovanja, ki bo za Slovenijo v naslednjih tednih še kako pomembno, je ta dokument po oceni slovenske delegacije tudi prva stopnica k priznanju slovenske suverenosti. Kot je povedal Franc Horvat, bo mešana delovna skupina že junija pričela konkretno delati na blagovni menjavi med obema republikama. Ker ima Slovenija v blagovni menjavi z Rusijo presežek okrog 300 milijonov dolarjev, so se dogovorili, da bi to razliko lahko pokrili z večjim slovenskim nakupom plina, nafte, hrane in zdravil v Rusiji. Posebej pa je slovensko delegacijo razveselila novica, da namerava Sovjetska zveza svoje dolgove do Jugoslavije razdeliti po republikah. S tem ima Slovenija seveda veliko več možnosti, da dobi svoj denar nazaj.

ske-ruske banke. Jelcinova obljuba, da bo obiskal Slovenijo, pa le še potrjuje pravilnost slovenske politike, da se poda (tudi) na vzhod.

Da pa vse le ne bi bilo preveč lepo, so poskrbeli novinarji Tanjuga, ki so v domovino poslali zgroženo novico, da predstavniki jugoslovanskega veleposlaništva niso smeli biti udeleženi pri slovensko-sovjetskih in slovensko-ruskih pogovorih. Predsednik Peterle je jasno povedal: »Ko so vprašali, kako si zamišljamo njihovo udeležbo na teh pogovorih, sem odgovoril, da bi bilo primerno, če bi bili zraven na pogovorih na zvezni ravni. Na republiški ravni pa smo jih povabili, naj bi bili zraven pri podpisovanju sporazuma in pri tistem, kar je podpisu sledilo. Ravnali niso nič drugače kakor drugje po svetu, kjer smo se povsod normalno vladno dogovorili, kjer bodo zraven ali kje ne.«

Dimitrij Rupel je po prihodu v Slovenijo dejal, da so se počutili v Rusiji kot doma. S tem je vse bolj obupan, apatičnim in melanholičnim Slovencem dal vsaj malo upanja, da nas morda kje kdo tudi razume in nas ne silijo vsi na vsak način v nevzdržno jugoslovansko zakonsko skupnost.

Lojze Peterle: vladni pogovori

ve, pomeni modro potezo slovenske zunanje politike, kajti Sovjetska zveza še zdaleč ni nepomembna. Čeprav je zahod za vse nas ideal in vroča želja, pa vzhod s številnimi notranjimi procesi, ki so v osnovi zelo podobni našim, še zdaleč ni nepomemben. To, kar se dogaja v Jugoslaviji, je v marsičem mogoče primerjati z napetostmi v Sovjetski zvezi, predvsem pa s težnjami njihovih republik po večji samostojnosti in neodvisnosti. Uspeh, ki ga je svojim obiskom v Moskvi doživela slovenska delegacija, v kateri so bili poleg Peterleta še Dimitrij Rupel, njegova namestnica Vojka Ravbar in novi predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Franc Horvat, je nekoliko zasenčila le odpoved sprejema Lojzeta Peterleta pri sovjetskem zunanjem ministru Aleksandru Besmertnihu. Istočasno se je v Moskvi mudila namreč tudi kitajska delegacija, za Sovjetsko zvezo in svet nedvomno veliko bolj zanimiva od slovenske, zato je bil zunanji minister prezaseden.

Ko so ob vrnitvi povedali člani slovenske delegacije, so

rili o razrešitvi naših problemov, ne želijo pa se vmešavati. Sovjetski diplomati so se že doslej skrbno izogibali kakršnim koli izjavam o jugoslovanski krizi, saj gre po njihovem mnenju za notranje probleme jugoslovanskih republik in narodov.

Obisk slovenske delegacije pri predsedniku ruskega parlamenta Borisu Jelcinu, ki je poleg Mihaila Gorbačova nedvomno najpomembnejša osebnost sovjetske politične scene, zagotovila o uspešnem obisku le še potrjuje. Zanimivo je, da se Rusija, kot največja sovjetska republika, zavzema za decentralizacijo, kar je ravno obratno od tistega, kar hoče naša največja republika. Kot je napovedal Jelcin, bo Rusija v zvezni pristojnosti pustila le železnico, vse ostalo pa bo upravljala sama. Sovjetske republike naj bi že v kratkem dobile pravice do razpolaganja s svojimi surovinami in svojim denarjem. Ker je bil zelo velik poudarek med slovenskim obiskom dan tudi gospodarskemu sodelovanju, je to dejstvo tudi za nas zelo pomembno.

Da obstaja za Slovenijo tudi v Rusiji veliko zanimanje, potrjuje tudi dogovor o odprtju slovenskega predstavništva v Moskvi in ruskega v Sloveniji ter ustanovitev mešane sloven-

Dimitrij Rupel: v Rusiji kot doma

RAČUN ZA VIDMARJEVO VILO

Roparski protokol

Tržičanom se je dolgoletna želja izpolnila. Lani spomladi jim je Protokol Slovenije odstopil »Vidmarjevo vilo«. Tržičani sicer pravijo da gre za Vilo Bistrica, vendar je tudi njim bolj poznana kot Vidmarjeva, ker jo je praktično uporabljal akademik Josip Vidmar za nekakšen vikend.

Gre za vilo, ki je bila do nacionalizacije last bivšega lastnika Bombažne predilnice in tkalnice (BPT). Stoji na hribčku nad Tržičem. Do nje je speljana cesta, v njeni neposredni bližini pa stoji tudi stara cerkva, ki slovi kot cerkva prvega ljubljanskega škofa in ima poslikan lesen strop.

Vila je v resnici nekaj posebnega. Že sama stavba, nič manj pa njena okolica, oziroma vrt. Res sta tenis igrišče in odprt bazen opuščena, vendar je v velikem negovanem vrtu nekaj izrednih dreves, ki dajejo vili pravo privlačnost.

Pred vojno je bila ograjena

izven kategorije. Poiskali so tudi priznanega slovitega gostinskega strokovnjaka, da je naredil načrt razvoja vile in tržiškega gostinstva.

V praksi je uresničevanje visokoletečih načrtov precej drugačno. Že lani so morali Tržičani dati iz proračuna za vilo 310.000 dinarjev. Ker bi letos zahtevala samo še več denarja, so stopila v ospredje vprašanja kdo in zakaj naj bi vse to plačeval.

Sedaj, ko bi morali seči Tržičani v lastno denarnico, kaže, da nenadoma niso več pripravljeni v analize po strahoviti potrebi po lastnem hotelu. Zaradi tega so šli pred časom v nekakšno vojno s podjetjem Živila iz Kranja, ki ni hotelo na svoje stroške urediti v Tržiču hotela. Tržičani so grozili, da ga bodo sami, če ne drugje v vili Bistrica...

Realnost je sedaj trda. Trenutno predstavlja velik problem denar, ki ga je treba prišpevati za manjše adaptacije na

objektu, za delo vrtnarja in dokup pokojninskih let za delavko iz vile. Morda bi se celo zares lotili načrtov o hotelu (vila sicer ni grajena tako, da bi temu ustrezala), vendar lahko pride do zahtevka, da bo vilo treba vrniti zakonitemu lastniku. Bivši lastnik je bil namreč v času, ko so mu vilo vzeli, jugoslovanski državljan in je zato po zakonodaji, ki jo sedaj pripravljajo, njegov dedič lahko upravičen do vračila.

Zato vilo Bistrica sedaj uporabljajo samo za občasne kulturne dogodke. Občina je sicer dobila nekaj ponudb za najem prostorov. Vse so vezane na gostinsko dejavnost. Trenutno še čakajo in ne vedo kako bi se odločili. Letos bodo morali dati za vzdrževanje iz občinskega proračuna nekaj čez 400.000 dinarjev. Od tega ne bo imel nihče nič. Zato nekateri menijo, da bi kazalo oddati kljub vsemu vsaj za določen čas vilo v najem.

BALKANSKA POSLA

Mesijo Mesića

O nesojenem predsedniku zveznega predsedstva, Stipetu - Stjepanu Mesiću je bilo v zadnjih dneh veliko izrečenega in zapisanega. Novinarski kolegi z YUTEL-a so nedomišeno navajali celo izjave, s katerimi naj bi se bil Mesić zameril srbskemu vodstvu in srbski javnosti. Kakor, da bi bilo v primeru, če bi Mesić zadnje tedne držal jezik za zobmi, kaj drugače. V Jugoslaviji, gospodje kolegi, že dolgo ne določajo obnašanja nasprotne strani takšne ali drugačne izjave politikov. Izjave so le reakcija ali zavzemanje za peklenski načrt, ki se mu reče boj za politično - in s tem ekonomsko - prevlado ene ali druge skupine politikov. Mesić je le po nesreči (sicer pa se je sam za to potegoval) prišel v finale brezobzirnega boja, ki na obeh straneh spretno izrablja nacionalna čustva. Blokada zvezne države bi se nadaljevala tudi v primeru, če bi Mesića oni dan na predsedstvu potrdili, stanja stvari pa ne spremeni niti zaklinjanje takšnih ali drugačnih strokovnjakov ustavnega prava, da je Mesić kljub vsemu in de facto predsednik tega organa.

OČE UNIORJA, MARJAN OSOLE:

Zreče rabijo mir

»... Občina in politika bi me utopili v žlice vode, ker nista marali Zreč. Vendar so za mano vedno stali delavci, zato me niso mogli odstraniti. Vse, kar je danes v Zrečah videti, smo naredili sami. Edino kar si od tega sam lastim, je to, da sem potegnil v tekmovanje Comet, Konus, Kostroj in s tem nenehnim dokazovanjem sposobnosti pripomogel, da so se Konjice zavihtele med najbogatejše občine v Sloveniji...»

Sedimo v ne preveliki in ne prebogato opremljeni dnevni sobi inženirja Marjana Osoleta v Maistrovi ulici nad Mestnim parkom v Celju. V hiši, ki jo deli s sinom. Smo doma zagotovo pri enem najspornejših direktorjev, ki so krojili sodobno gospodarstvo Slovenije.

Po rodu Prlek, ki ti s ponosom razkaže svoje svetinjice, slikarska dela sorodnika Trstenjaka, je presenetljivo utrujenega videza. Čeprav se je vrnil z dopusta z morja, kjer sta z ženo na vrtu vikenda »sadila pa-

jo, ki stoji spodaj ob vhodu v hišo. Potem, ko je lani direktorski stolček Uniorja prepustil sinu Jerneju, se je posvetil samo tovarni v Ahausu, za 30 odstotkov je že večja proizvodnja.

Moje sence ni več nad Uniorjem

»Pred petimi leti, ko mi je spet potekel mandat direktorja v Uniorju, več nisem hotel kandidirati. Skril sem se in se vrnil po razpisnem roku. Vendar se na razpis ni nihče prijavil. Pre-

železarstva na Ravnah in prišel v celjsko Cinkarno, kjer se je kmalu zapletel s tedanjim direktorjem. Sošolec in prijatelj ga je zato postavil za prisilnega upravitelja kovačem v Zrečah. To je bilo pred 23 leti.

»Spomnite se, kaj je bilo takrat v Zrečah, kakšna kovačija, kakšna proizvodnja. Jaz sem vedno vztrajal pri ostru liniji: pošteno delo – pošteno plačilo, zato so mi delavci zapupali. Od zunaj sem bil nenehno tarča, rušila me je občina, rušila politika. Po vseh teh zahtevah, da naj me delavci vržejo iz tovarne, sem enkrat zahteval, naj pride nekdo iz republike in zadeve razčisti. Partija je takrat poslala Janeza Zahrastnika in Lojzeta Briškega, ne vem, kaj sta ta dva poročala Ljubljani, vendar sem imel po tistem relativno dolgo mir...»

Zapletati pa se je spet začelo z imenovanjem sina Jerneja za direktorja. Toda moje sence ni več nad Uniorjem, zato je neizmerna škoda za Unior, kar so naredili tisti neodvisni sindikati in moji nekdanji sodelavci. Zreče danes rabijo mir, danes bolj kot včeraj, ker je gospodarstvo v razsulu, trg pa neizprosno sodnik.«

Ne obsojam jih, samo pomilujem

– Očitajo vam napako, da ste za krmilo Uniorja postavili svojega sina...

»Nisem ga jaz postavil. Trije

kandidati so bili, delavski svet se je odločil zanj. Res pa je, da mi ni vseeno, kaj se je in kaj se bo z Uniorjem dogajalo. Jaz sem solidaren s sinom in mislim, da se je Jernej že v tem letu potrdil. Kajti v teh časih obdržati Unior nad vodo ni enostavna reč.

Unior ima danes pet sila zahtevnih programov. Unior ima danes strokovni potencial, ki je dokazal svoje sposobnosti. Petnajst let smo štipendirali ljudi, da smo dobili prvega inženirja, ker so vsi ostali odšli, zvečine v Konus, kjer so več zaslužili z manj dela.

Opravil sem celo vrsto primerjalnih analiz s sorodno proizvodnjo v razviti Nemčiji. Nemci imajo kovaški institut, ki skrbi za razvoj celotne kovaške industrije. Unior se mora boriti sam. Nemci nimajo kvalitetnejših in sposobnejših strokovnjakov od naših v Zrečah, toda imajo ostrejšo disciplino in stabilno gospodarstvo. Za enoto proizvoda porabijo manj energije in manj časa, nimajo toliko izmeta. Zato ponavljam, če bi samo za odstotek zmanjšali izmet, bi to vsem delavcem Uniorja doprineslo trinajsto plačo... V Uniorju je še za približno 20 odstotkov rezerv, vendar je vprašanje, če jih bo vodstvo upalo izkoristiti...»

Kaže, da so sedanjim peripetijam v Uniorju botrovale nekatere kadrovske spremembe, kot denimo odstavitev inženirja Filipova, ki je bil dolga leta tehnični direktor...

»V to ne zahajam. Ne obsojam jih, zdravarjev in prepotentnih domišljavcev. Samo pomilujem jih, tiste, ki stojijo ob strani in dovoljujejo, da se nekaznovano ruši nekaj, kar smo s toliko samoodpovedovanja toliko let gradili.

Zreče imajo nadpovprečni standard za slovenske razmere. In ta standard so si zgradile same. Zdaj gre samo za to ali bo vodilni ekipi uspelo izkoristiti omenjeno rezervo, kajti razmere v slovenskem gospodarstvu so še slabše, kot takrat, ko sem se jaz poslovil.

Lagal bi, če bi rekel, da mi je vseeno kaj se v Zrečah dogaja in kaj tam bo. Toda jaz življenje poznam in ničesar več ne pričakujem. Resnici na ljubo, dokazal sem kaj zmorem, zdaj so na vrsti drugi... Naj pokažejo, koliko jih je v hlačah... toda ne z jezikom... moji kovači ne odpuščajo... vendar je po toči prepozno zvoniti... Unior in Zreče potrebujejo mir...»

radižnik«, ne daje videz nekdanjega trmastega rogovileža. 67 let in zadnji dogodki v Uniorju so zagotovo prispevali svoje k že nekaj let razrahljanemu zdravju.

Ker žene ni doma in bo po našem odhodu takoj prezračil prostor, od nekod prinese skatlo havank in si eno prižge. Žena je na Rogli, kjer v drugem vikendu pripravlja vse potrebno za jutrišnjo pot v Nemčijo. V Ahaus, kjer ima Unior tovarno Orbis. Marjan bo s krajšima postankoma dobrih štirinajst ur za krmilom črnega mercedesa z nemško registraci-

govorili so me, naj še en mandat ostanem. In sem. Toda takoj za tem so me že napadli: spomnite se tistih govoric, kako so me na meji aretirali, ko so pri meni v avtomobilu cariniki odkrili gromozanske vsote denarja... Vedel sem, da bo tako in vem, kdo je to počel. Nič jim več ne zamerim, v življenju je pač tako, da je več vrst ljudi. Eni so samo to počeli celo življenje, eni smo garali...»

Inženir Marjan Osolc se je po študiju najprej ustavil v TGA Kidričevo, zatem v mariborskem Tamu, da bi se lotil

SPOMENKA HRIBAR

Živa slika sprave

V petek zvečer so organizatorji celjskih petkovih večerov na Dobrni gostili Spomenka Hribar, predsednico Konferenice Svetovnega slovenskega kongresa za Slovenijo, med udeleženci pa so bili zvečine tisti, ki so tako ali drugače povezani s pripravo četrtega dne Svetovnega slovenskega kongresa v Celju in v razpravah so drug drugemu pritrjevali, prav po nepotrebnem pa so govorili tudi o razkolu v vodstvu celjske podružnice in razrešitvi njenega predsednika Petra Kavalarja.

Spomenka Hribar je govorila o slovenski spravi in prvi Svetovni slovenski kongres označila kot živo sliko sprave, ko se bodo na enem mestu zbrali različni ljudje in pogledali drug drugemu v obraz, in v tem smislu je kongres opredelila kot politično dejanje par excellence. Pojasnila je, kako Slovenci na tujem z zanimanjem in dobronamernostjo pričakujejo srečanje, z različnimi željami in hrepenenji seveda. »Naše ljudi zunaj strašno boli očitek izdajstva,« je dejala in vprašala se je, kako opredeliti izdajstvo v primeru, ko se srečata dve politični opciji. Na vprašanje, kako je s seznamom vojnih zločincev, je predsednica pojasnila, da je na tej listi vsega šest, sedem ljudi, ki jih ni mogoče kar tako izbrisati. Tem bodo poslali osebna obvestila, vsem tistim, ki niso dobili ničesar, pa bodo javno zagotovili, da se nimajo česa bati. Spomenka Hribar je zavrnila idealizirano podobo sprave kot neke vsesplošne ljubezni. »Sprava je pristajanje na drugega, toleriranje drugega. Ko bo to nekaj normalnega, bo čisto drugače, tudi v parlamentu. Treba se je navaditi, da se v parlamentu krega in glasuje in nič drugega.

Kakšna bo zastava, ki bo plapolala nad Svetovnim slovenskim kongresom, je bilo eno od vprašanj. Konferenca za Slovenijo bo Svetovnemu slovenskemu kongresu predlagala, naj v statutu določi trbojnico, narodno zastavo že sto petdeset let. Marsikje po svetu, je pojasnila Spomenka Hribar, imajo dve zastavi, narodno in državno zastavo.

IZ REGIJ

Tržič: 19. razstave mineralov in fosilov v Tržiču se je udeležilo rekordnih 10 tisoč obiskovalcev.

Škofja Loka: V škofjeloški občini bodo s proračunskim dinarjem podpirali odpiranje novih delovnih mest. Za to so rezervirali 4,2 milijona dinarjev. Za eno delovno mesto bodo prispevali praviloma največ 100 tisoč dinarjev.

Otoče: Stavkali so tudi v Iskra Instrumenti Otoče. Zahtevali so podvojene plače (sedaj znaša povprečna plača 4.600 dinarjev) ter izplačilo regresov za letne dopuste. Stavkovni odbor je vodstvu izrekel nezaupnico, v zahtevah pa so le minimalno uspeli.

Jezerko: Jezerski gasilci praznujejo letos 80-letnico obstoja svojega društva. Osrednja proslava bo 30. junija, ko bo na Jezerskem tudi srečanje gasilcev in gasilk iz kranjske občine.

Kropa: Letos mineva že 115 let od začetkov zborovskega petja v Kropi. Takrat je ustanovil pevski zbor učitelj Marko Kovšca. Sedanji zbor KUD Stane Žagar deluje že 30 let.

Kranj: Obrtniški moški zbor iz Kranja, ki ga od ustanovitve vodi Janez Foršek, je s svečanim koncertom v Gimnaziji Kranj proslavil deseto obletnico svojega obstoja.

Ljubno ob Savinji: Vode so spet vznemirile prebivalce ob Savinji. Savinja je ponekod spet prestopila bregove, prebivalci pa so nezadovoljni, ker sanacija zamuja.

Krško: JE Krško se lahko pohvali z nadvse uspešnim obratovanjem. Letos je proizvedla rekordnih 446.576 kilovatnih ur električne energije.

Brežice: Tekmovanja mladih fizikov se je udeležilo 186 mladih iz 27 slovenskih šol.

Maribor: V Mariboru so ustanovili še eno študentsko zvezo. Njen predsednik je Sebastjan Svanjak, podprli pa so predlog za ponovno izvolitev dr. Križmana za rektorja.

Zreče: Unior je ušel iz vajeti. Marjan Osole je dvanajst let uspešno vodil Unior, ko pa je za direktorja postavil sina, je storil veliko napako.

Velenje: Še manj dela za velenjske rudarje. Šoštanjska termoelektrarna bo odkupila le tri milijone ton premoga.

Slovenska Bistrica: Bistriški grad zapuščata še zadnji družini. Grad s parkom naj bi postal središče kulturnega in zabavnega življenja.

Kranj: Stečaj Bombažne predilnice in tkalnice. Stečajni upravitelj je diplomirani pravnik Matija Roblek Majcen iz Ljubljane.

Maribor: Tam bo širil sodelovanje s Castrolom. Začetno vrednost poslov ocenjujejo na milijon mark letno, že v dveh letih pa naj bi jo povečali na pet milijonov mark.

Maribor: Metalni se čas izteka, pristojni pa še odlašajo. Še vedno ni odgovora, ali Slovenija takšno tovarno potrebuje.

Celje: Celjsko pokopališče bo postalo park. Slovensko okoliško pokopališče bodo očistili do začetka Slovenskega svetovnega kongresa, v desetih letih pa bi ga uredili v park.

Slovenska Bistrica: V bistriški občini bo letos zaradi pozebe za 20 do 30 odstotkov manj sadja in grozdja.

Ljubno ob Savinji: Predstavniki Dela so na Ljubnem izročili krajanom ček za tri milijone dinarjev, ki so jih po lanskim poplavi za lokalni ljubenski most čez Savinjo zbrali bralci Dela in sponzorji.

Celje: V Celju bodo kovali Tudmanove zlatnike. Celjski Zlatarni so jih zaupali kot najboljšemu jugoslovanskemu proizvajalcu.

Slovenska Bistrica: Bistričani bodo pili boljšo vodo. Premehki pohorski vodi bodo zvečali trdoto z dodajanjem kalcijevega klorida.

Rogaška Slatina: Nemirni časi redčijo goste tudi v rogaškem zdravilišču.

Sempeter v Savinjski dolini: Lesno podjetje DURi, ki ga je pred stečajem rešil žalski Hmezd eksport import, se kljub zadolženosti postavlja na noge. Podjetje je spremenilo program, izvažajo pa brez uvoza, s prodajo deviz pa odplačujejo dolgove.

Kranj: Iskra-Telekom s programom Lipa kaže pravo pot. V Kranju so pričeli z usposabljanjem za menedžerje rekreacije, kar kaže na visoko gospodarsko uspešnost.

Trst: Štiri vodnike pribežnikov prijeli v Trstu. Vsi štirje vodniki so jugoslovanski državljani.

Murska Sobota: Štirisedežno letalo soboškega aerokluba piper PA-28 Warrior, ki je s soboškega letališča poletelo proti Nišu, so našli razbito. Vzrok za nesrečo je najverjetneje slabo vreme v okolici Niša.

Izola: Slovenski zdravniki so tokrat zborovali v Izoli. Med mnogimi gosti sta se zborovanja udeležila tudi dr. Katja Boh in dr. Janez Milčinski.

Krško: Ob govoricah, da se bodo srbski četniki lotili JE Krško, so v službi za varovanje zagotovili, da so pripravljeni na vsakršni terorizem.

Celje: Ljudje živijo vse slabše, socialnih pomoči pa je premalo. V celjski občini je vse več prošenj za otroški dodatek in denarno pomoč, v zadnjem letu pa ni bilo nobenega stečaja.

Slovenj Gradec: Korošci se zaradi izgube tekstilnega in gradbenega oddelka na Muti ter lesarskega v Slovenj Gradcu čutijo prikrajšane. Bodo zato morali v avstrijske šole?

Slovenske Konjice: V konjiškem hotelu Jelen bo poslej bioenergetski center. Hotel bodo spremenili v sanatorij z alternativnim zdravilstvom.

Ljubljana: Kanal A bo le dobil signal.

Begunje: Licitacija Elana bo predvidoma sredi junija, izključna cena pa naj bi bila med 60 in 80 milijonov mark.

NEMARNOST JAVNIH SLUŽB

Poplava kaže strupene zobe

O najdbi odplavljenih zdravil ob Vrnčevi cesti v Celju smo pisali že pred dobrimi tremi meseci na pobudo nekega bralca, po našem obvestilu pa naj bi v akcijo stopila tudi celjska inšpekcija. O najdbi naj bi obvestili celjsko bolnišnico, republiško inšpektorico, občinsko sanitarno inšpekcijo, obenem pa Komunalnim Javnim napravam naložili, da smrtno nevarnost odstranijo. Žal je v noči po našem odkritju v Celju zapadel sneg in na kraj smrtonosnih odpadkov, po pripovedovanju stanujočih, ni bilo nobenega predstavnika.

Pred dobrimi dvema mesecema pa se je na Vrnčevi ulici v Celju skoraj zgodila tragedija. Šestletni Marjan Pezelj se je na dvorišču najedel iz bolnice odplavljenih tablet in skoraj umrl. Skrbno materino oko je še pravočasno spoznalo fantove težave in ga peljalo k zdravniku, sedaj pa opaža, da njen sin ni več takšen, kot je bil pred pojedino.

Usodni bombončki

Pezeljevi so čisto normalna družina. Sicer so štirje otroci nekaj več od republiškega povprečja, drugače pa ne živijo slabo. Vsaj do nedavnega je bilo vse dobro, dokler si njihov tretji sin Marjan ni privoščil pojedine na razmočenem in še od poplave nasvinjanem dvorišču.

Na zdravila so opozarjali že dolgo časa. Vrnčeva je bila v Celju med najbolj poplavljenimi ulicami in z oken prvega nadstropja so lahko zrl v kartone zdravil, ampul in injekcij.

Marjan Pahor, občinski sanitarni inšpektor: »Za naplavljenega zdravila smo izvedeli iz našega časopisa in smo reagirali še takoj isti dan, to je bilo 13. februarja. Odšel sem na Vrnčovo ulico, da sem se prepričal, če zdravila in drugi medicinski pripomočki res so, potem pa sem se ustavljal še pri dr. Arzbenšku v bolnici. Zagotovil mi je, kasneje pa še pisno dostavil dopis, v katerem mi je sporočil, da je poskrbel, da se bodo zdravila odstranila, za kar je pooblastil Javne naprave. Kasneje sem dobil še zagotovilo z Občinske straže, da so zdravila res odstranili. Čez nekaj dni sem še sam šel v kontrolo, ker pa je medtem zapadel sneg, kaj dosti ni bilo videti.«

ki so priplavale iz smeri bolnišnice. Teh zdravil še do sedaj ni nihče umaknil. Stanovalci so nekaj za otroke »bombončkov« seveda odstranili, ker pa so jim na Komunalni obljubljali, da bodo nečistoče odstranili tudi pri njih, so jih pustili na miru.

To pa niti ne bi bilo tako tragično in nerazumljivo za balkanske navade, če ti bombončki ne bi privlačili otroke. Najprej so pridno zbirali injekcije, ko pa teh ni bilo več, so se lotili še raznobarnih bombonov.

Marjan se je na dvorišču igral s sosedovim fantom in kaj kmalu so ju bomboni začeli mikati. Privoščila sta si slastno malico. Raznobarne tablete so se jima topile v ustih in nikoli jih ni zmanjkalo. Marjan je bil »požrešen« in jih je pojedel več. V začetku je bilo še vse dobro, vendar je že zvečer mama Albina čutila, da je s fantom nekaj narobe. Nikjer ni bilo njegove živahnosti in je kar takoj zaspal. Zjutraj se je zbudil z glavobolom in z bolečim trebuhom, zato ga je odpeljala k zdravniku. Da je jedel zdravila še ni vedela, zato je samo kot možnost povedala, da okrog hiše povsod ležijo zdravila še od poplav in da bi se lahko s čim okužil. Poslali so ga v bolnico na opazovanje. Doma je Albina Pezelj od sosedovega fanta zvedela, da sta jedla tablete, le da jih je on manj in ga je bolela samo glava. V bolnici so zvedeli za to. Tudi po tem dogodku nihče ni reagiral, zato je fantov oče sam pobral bolnišnično malomarnost in jo zmetal v smetnjake.

Po tednu dni se je Marjan vrnil iz bolnišnice. Kaj so ugotovili in kaj so z njim delali, mati ni izvedela, le občasno ga še mora pripeljati na kontrolo krvi. Iz bolnice je prišel z visoko vročino, bruhal je in se izredno slabo počutil. Zdravnik ni dal nobenih zdravil niti ni povedal kaj mu je, priporočal je lažjo hrano. V bolnišnici so celo rekli, da je za to kriva njuna velika malomarnost, ker zdravil še niso pospravili, čeprav je bilo od poplave že celih pet mesecev.

Kdo je kriv?

»Če bi Marjan umrl, nihče ne bi vedel, kdo je za to kriv?« se spražeta Albina in Zvone Pezelj. »Da zdravila ležijo povsod po dvorišču, so vedeli že takoj po poplavi, le odstranili

jih ni nihče. Takoj po poplavi so nabirali zdravila ljudje iz celjske bolnišnice in od Rdečega križa, vendar so pobirali samo ob cesti, do naših dveh osamljenih hiš pa niso prišli.« negoduje Marjanov oče, ki je nazadnje sam odstranjeval medicinsko navlako.

Če ne bi fantov oče odstranil smrtno grozeče nevarnosti, bi verjetno prišlo še do kakšne večje tragedije, vendar je že misel, da je te nevarne tablete zmetal v smetnjak, že sama dovolj grozljiva. Kljub temu pa tudi danes, sedem mesecev po katastrofalnih poplavah, še lahko najdemo ostanke injekcij in ponekod tudi tablete, ki se kljub vztrajnemu deževju še niso stopile.

Marjana boli trebušček

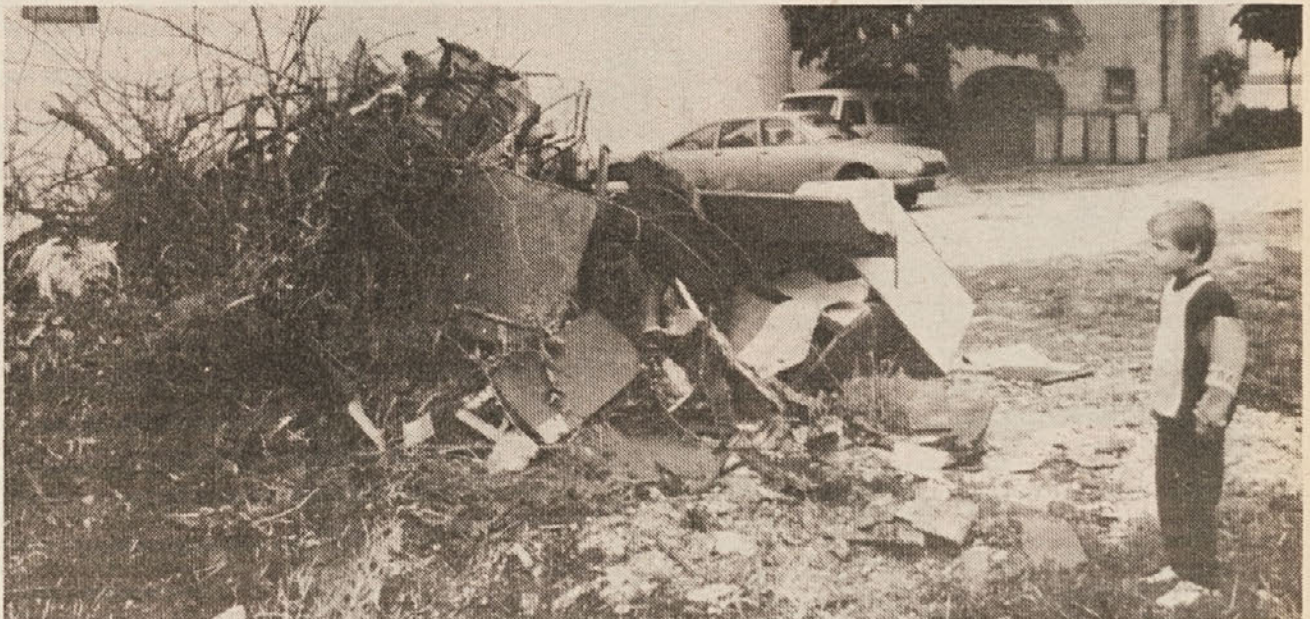
Marjan Pezelj je v bolnišnici preživel šest dni. Tja ga je po temeljitem pregledu napotila dr. Jelena Zupanec spec. pediatrije, h kateri je mati pripeljala svojega zastrupljenega sina. Dr. Zupančeva je opazila, da se fant trese, kar ji je porodilo misel, da je pojedel nekaj strupenega. Po materinem sumu, da bi lahko jedel tudi zdravila, ga je napotila na Pediatrijo. Tam so ga temeljito pregledali in krvna slika je pokazala zmanjšano količino sladkorja

v krvi, zaradi katere naj bi se fant tudi tresel. V bolnišnici ni Marjan dobival nobenih zdravil, ker pa so ugotovili, da so lahko težave tudi s hipoglikemijo (nizek sladkor), je dr. Ana Meštrovič, ki ga je izpustila iz bolnišnice, tudi priporočila, da se kontrola krvnega sladkorja še ponovi in v tem primeru patoloških izvidov naj bi Marjana ponovno hospitalizirali.

Marjanova starša pravita, da je njun tretji sin sedaj nekoliko drugačen. Živahnost in nagajivost se je seveda vrnila, toži pa o bolečinah v trebuhu, ki se pogosto pojavljajo. Dr. Zupančeva, ki Marjana tudi zdravi, meni, da bolečine v trebuhu, z zastrupitvijo verjetno nimajo nobene zveze. »Bolečine v trebuhu so pri otrocih zelo pogoste, zelo široka pa je tudi diferencialna diagnostika,« je povedala zdravnica, ki se je začudila, da ima Marjan želodčne težave, kajti mati ga zaradi tega še ni pripeljala k zdravniku. Tudi zaradi kontrole krvnega sladkorja Marjan še ni bil pri zdravniku, zato dr. Zupančeva meni, da je o kakršnihkoli posledicah zastrupitve težko govoriti. Kdo pa je resnični krivec za smrtonosno okolje in za nesrečno tragedijo, pa tako in tako nikoli ne bo znano?

Nesrečni Marjan z bratcem in mamicco

Marjan Pezelj pred kupom smeti in naplavljenih zdravil na dvorišču.

PETROL
z vami na poti

RICHARD MATICA OBLJUBLJA TOYOTE

Japonci prihajajo

O celjski firmi Richard Matica, ki naj bi pripeljala japonske avtomobile Toyota na naše in tudi vzhodna tržišča, smo v našem časniku že večkrat pisali. Naskrivaj smo posneli Japonske poslovneže, ki so bili v Celju na ogledih in poslovnih pogovorih, pred dvema tednoma pa smo o Richard Matica pisali na osnovi tistega, kar so vedeli povedati nekateri celjski menežerji in politiki. Gospod Heher, lastnik RM, žal prej ni bil pripravljen na pogovor. Posebej za Novo dobo je zdaj vendarle, skupaj z direktorjem firme Richard Matica gospodom Lorgerjem, spregovoril o svojih poslih in načrtih.

Richard Heher, bivši boksar, sedanjí poslovnež

O vaših načrtih kroži veliko laži in resnic. Kakšna je torej vaša resnica.

Lorger: Mi smo eno leto testirali tržišče, bili na sejnih, preizkušali kateri tipi Toyot bi šli. Takšne so bile tudi zahteve Japoncev. Zaenkrat Toyot v Jugoslaviji ni, le v Beogradu je dealer, ki pa prodaja Toyote iz Belgije brez katalizatorja, letnike 87. 88. Mi ponujamo modele direktno iz Toyote, razstavne primerke pa smo že prodali...

Heher: Vi ste edini o nas pisali, vendar veliko netočnega, tako glede posla kot glede mene osebnost. Moji partnerji in jaz nismo želeli ničesar objaviti, dokler ne bi bil posel sklenjen. Jaz recimo nisem nikoli delal v nobeni tovarni v Švici, ampak sem bil 17 let profesionalni menedžer in to zelo

uspešen v zahodnem svetu. Imam reference. S projektom Toyota malo kasnimo zaradi razmer v Jugoslaviji. Težave so se začele po lanski prvi devalvaciji dinarja. Zvezni organi so potem še omejili uvoz japonskih in korejskih vozil. Pogoj za uvoz je menjava s tujino ena proti ena, tega pa naši industrijski giganti ne morejo izpolniti. Japoncem nimajo česa ponuditi.

Lorger: Kako resno se obnašamo naj povem s tem, da nisimo do sedaj od nikogar vzeli niti dinarja predplačila za vozila, čeprav so zastopniki to želeli.

Heher: Upam si javno zatrdati, da ima firma Richard Matica opcijo za posel stotletja. Toyota je velika firma, najbolj eminenten koncern v svetu, ima polovico japonskega trga

in desetino svetovnega in je zaenkrat v svetu razprodana. Zato so pristali le na podpis pogodbe, v katerem se obvezujemo tudi na organizirano mrežo za prodajo rezervnih delov in servisov. Vi ste nas slikali, ko smo gostili japonske predstavnike — takole, iz zasede. Ampak če se je jedlo, se je na moj račun. Sicer je pa taka poslovna etika...

So bili Japonci v Celju le na ogledih?

Heher: Tudi sama sva že bila pri njih. Bila sva sprejeta na najvišji ravni. Matico Richard so tudi na Japonskem prezentirali kot predstavnika za jugoslovanski trg.

Lorger: Tu pri nas smo jih pogostili po Štajersko, zato se zdaj zanimajo tudi za dopuste pri nas. Bomo videli.

Heher: V zvezi z brezarinsko cono v Celju moram povedati, da bom kmalu vso zadevo predstavil tudi javnosti. Tudi o tem, kaj je pri vsem imela občina. Poslušajte, tu gre za velike vložke kapitala in ne moremo se neresno pogovarjati.

Lorger: Bolnici smo lani po poplavi podarili Toyota Caravan in je nismo vzeli nazaj. Zdej se z njo vozijo. Treba je bilo le še urediti nekatera dovoljenja za oprostitev carine. Bili smo tudi prva firma v Celju, ki je dala v gotovini bolnici še 10 tisoč dinarjev.

Heher: Do danes ni Richard Matica spravljal v žep niti ene marke za pravico pristopa dealerjev. Ko pa se je začel fijaško s strani zvezne politike, sem celoten posel malce zaustavil. Pripravljenih imamo 150 dealerjev Toyot, zaenkrat pa smo pogodbe sklenili le z dvema, ki ju jaz tudi kreditiram. Pristopnino sta izkazala v dinarjih preko kontrole SDK.

Lorger: Beograjska Agrooprema je rangirana kot predstavnik in ne kot zastopnik To-

yote, ima odprto pogodbo s Toyotino trading firmo, ne pa s proizvajalcem vozil Toyota. Organiziranega nimajo enega servisa, no, enega imajo, pa še ta se je zdaj prijavil pri nas.

Heher: Na stotine podobno uvoženih tujih vozil pri nas stoji, ker nimajo zagotovljenih rezervnih delov. Mi pa hočemo zaposliti naše ljudi in obdržati kapital v Sloveniji. Stvari zastavljamo dolgoročno, kratkoročno me nič ne zanima. Poglejte recimo Slovenijales in posel s Hyundaiem: kupcu poleg avta ničesar ne nudijo in s teh avtov ljudje krajejo rezervne dele. Upam, da se bo pri nas s strani zakonodajev vzpostavila možnost poštenega dela, takšnega, v katerem se bodo spoštovali norme pristopov na tržišče in da bomo lahko zaščitili končnega kupca. Mi projekt imamo.

Kaj pa, če se Slovenija jutri osamosvoji?

Heher: Zaenkrat velja zvezna zakonodaja in če se Slovenija osamosvoji, bo ta zakonodaja še vsaj delno veljala. Kasneje, upam, bo Slovenija uvedla napredno trgovinsko zakonodajo. Japonci in Korejci so zainteresirani za naš trg, za slovenski trg, niso pa pripravljeni v enakem razmerju tržiti v Jugoslavijo. Po drugi strani pa bo Slovenija, če se bo osamosvojila, najdražja država na svetu. Zakaj recimo ne zahteva, da bi v celoti postala brezarinska cona...

Imate poleg Toyote v ognju še kaj želez?

Lorger: Dali smo že ponudbo za tovarno pampers plenice, razmišljamo o projektih za vzrejo koz, puranov, gosi, izvozu vode...

Kdaj boste torej lahko javno povedali, da je posel s Toyoto dokončno sklenjen?

Heher: V naslednjih starih tednih.

Heher in Lorger v Toyoti. Na seznamu obiskovalcev napis: Richard Matica Ltd. International Celje

OČI IN UŠESA VOHUNSKE SLUŽBE — TOP SEKRET

Najbrž ste opazili, da ste kljub majhni plači obdavčeni. Najbrž pa ne veste, da bo prihodnje leto, ko bo treba plačati davke za leto dni nazaj, potrebna cela armada novih uslužbencev. Izračun pove, da bo treba zaposliti še najmanj 100 ljudi. Tega poslancem, ko so sprejemali davčno zakonodajo, seveda niso povedali. Vsekakor bo to lep prispevek k zmanjšanju birokracije in razbremenjevanje gospodarstva.

Naša služba ugotavlja, da se bo nekaj začelo dogajati na Kosovu. Albanci ugotavljajo, da je zdaj namreč čas, da nekoliko povzdignejo svoj glas. Očitno to dobro vedo tudi četniki vojvode Šešlja, ki se pripravljajo, da bodo zaščitili Srbe na Kosovu. V ta namen bodo na voljo, poleg odreda Dušan Silni, še odredi Knez Lazar, Milan Toplica, Stevan Sindjelić, Karadjordjević. Vsak odred šteje približno 700 bradatih, dobro oboroženih mož. Šešelj zatrjuje, da jih bo po potrebi poslal tudi na pomoč »ogroženim« Srbam v Sloveniji.

Zgodi se, da ima kdo prav nesrečno ime. Na hrvaški televiziji oziroma v Yutelu imajo novo sodelavko Gordano Pavelič-Milošević. Nič posebnega, bi rekli, saj poznamo pri nas Vido Rožman-Pučnik, drugič poročeno Kučan.

Še ena kongresna, celjski odbor Svetovnega slovenskega kongresa je, ker nima denarja, odklonil prošnjo knjižnice Edvarda Kardelja iz Celja, da pomaga sofinancirati izdajo neke pomembne knjige. Prizadevni sekretar Tomaž Jeglič je k sklepu pripisal: »... dokler ne boste spremenili imena«. Ni kaj, človek, ki ga bomo uvrstili v naših evidencah med novodobne demokrate. To, da je bil včasih komunistični sekretar, ki je zvesto sledil Kardeljev nauk, ni več pomembno.

Glavni direktor Cinkarne Celje Marjan Prelec se očitno pripravlja na penzijo in ima pač veliko časa. Naša prisluškovalna služba je tako zabeležila pogovor s Petrom Kavalarjem, predstavnikom celjskega društva za varstvo okolja. Prelec: »Gospod Kavalar, vi ste čuden tič. Prej ste se dobričkali komunističnim veljakom, da bi lahko kritizirali nas kot onesnaževalce, zdaj pa ste se spreobrnil in ste pri Zelenih, ki so na oblasti...«

Iz arhivov bivše UDBE smo pobrali, da je bil Prelec tisti, ki je dobival zaslonbe pri partijskih šefih, iz novejših podatkov pa povzemamo, da Kavalar ni v stranki Zelenih, marveč je »prenovitelj«. Društvo za varstvo okolja pa sploh ni stranka.

Da smo pravilno napovedali usodnost imen in njihovo povezanost s kraji, kjer se sestajajo »najdražji in najbolj zastraženi jugoslovanski turisti« — predsedniki republik, je dokaz kraj Stojčevac. Tako kot je šlo po Brdu pri Kranju »niz brdo«, tako zdaj vse skupaj »stoji«. Pričakujemo, da bi bil naslednji kraj za sestanek lahko Smrdenovac (od smrdeti). Upamo, da ne bo Velika Klana (od klanje).

Predsednik republike Hrvatske dr. Franjo Tuđman je prvi državnik v Jugoslaviji, ki so ga v celjski Zlatarni ovekovečili na platinastem kovancu. To se jim namreč zaradi zelo zahtevnega tehnološkega postopka ni posrečilo niti s Titom. Kovanec, ki seveda ne bo v prodaji, so mu predstavniki Zlatarne podarili ob promociji njegovih treh zlatnikov in srebrnikov v Zagrebu prejšnji teden, sprejel pa jih je z navdušenjem. Hrvatska je kovanje zaupala celjski Zlatarni kot edini in kakovostno najboljši izdelovalki pri nas. Naredila jih bo kakih deset tisoč. Na zlatnikih čistine 900, ki tehtajo po 7 g, cena brez davka pa je 4.256 dinarjev, je lik dr. Tuđmana kot predsednika republike Hrvatske in HDZ, na drugi strani so simboli hrvaške državnosti — datumi sprejetja ustave, dneva državnosti in prvega zbora HDZ. Enaki simboli so na večjih srebrnikih. Hrvati so se očitno odločili za drugačen »tolar« od našega (ki se zanj niso odločili Slovenci) in ga bodo prodajali tudi na tujem.

LUBEZEN
MURRAY SCHISGAL

NOV SLOVENSKI DNEVNIK

Rdeče novice

Prejšnji teden je v Ljubljani pričel izhajati nov slovenski dnevnik, Slovenske novice. Ni znano, zakaj so se v hiši Delo, ki je časnik pričela izdajati, odločili prav za rdečo, v teh časih nekako nevarno barvo, gotovo pa so upoštevali le učinkovitost barvne rešitve glave časopisa, ne pa politične konotacije. Slovenske novice sicer ureja nekoliko razširjena dosedanja redakcija Dela Plus, časnik pa naj bi Slovence na zanimivejši in lahkotnejši način obveščal o najpomembnejšem doma in po svetu.

Končno prave novice.

KONGRES MLADE INICIATIVE

Rupel v mlinu

Prvi kongres Mlade iniciative pri Slovenski demokratični zvezi je minil tako, kot so najavljali Celjani kot njegovi gostitelji: živahno. Mlinovci so največ pripomogli, da je zadeva z dvema frakcijama znotraj SDZ postala javno znana. Dimitrij Rupel, slovenski zunanji minister in predsednik SDZ je mladeži v Mlinu dobesedno prišel v mlin, prevagali pa so tisti Mlinovci, ki podpirajo drugo frakcijo, tudi Pirnatovo imenovano. To enostavno pomeni, da so Mlinovci, ki se razglašajo za laično stranko, dokončno dobili pospešek desno sredinsko politiko.

Sicer pa so na kongresu v Celju poleg nekaterih resolucij, ki se tičejo predvsem mladih in njihove bodočnosti, za predsednika stranke izvolili Petra Volaska iz Celja. Navkljub temu, da je sredi kongresa zaradi nestrinjanja z nastajajočim statutom kongres demonstrativno zapustilo šest delegatov iz ljubljanske občine Šiška.

MIROTEKS

INDUSTRIJSKA PRODAJALNA
Zidanskova 27, Celje

To je trgovina z najcenejšim ženskim in moškim spodnjim perilom, največjo izbiro body-ev, pižam, spalnih srajc, halj, svilenih nogavic in kopalk.

Pridite in se prepričajte!
HVALA ZA ZAUPANJE

UP SEVNIŠKEGA GRADBENIŠTVA SO RAZŽAGALI

Sevniški Feni

Nekako kot prva samostojna delovna ura butalskega kovača se je končalo neslavno obdobje blanškega rudnika nekovin. Šlo je za velikopotezni projekt nekaterih sevniških imenitnejšev.

Kajpak ob sedanjem razstavljanju večinoma kovinskih delov separacije streljaj od blanške železniške postaje ni bilo ne godbe ne pevcev. Dvomimo, da je nad svojim »remek delom« potočil kakšne solze njegov tvorec prvi in poslednji direktor Oton Šket. Zakaj tudi; rudnik nikoli ni mogel prav zaživeti, ko je bil že lep čas v stečaju, je preostalo kupil sevniški Jugotanin. Predvsem zavoljo izjemne lokacije pod blanškimi polji nad dvotirno mednarodno železniško progo. Jugotaninova nova firma Lestrade, ki pospešeno išče nove proizvodne programe, je očitno spoznala, da na pesku ni perspektive.

Fata morgana na pesku

Butalski podvig s sejanjem soli in žetvijo kopriv je pravo vajeništvo v primerjavi s tem sevniškim stremuštvom. Ne trdimo, da so tudi tu zrastle koprive, le opekle niso nikogar. Delegatom občinske skupščine

je bil večkrat zapored predstavljen ta veleprojekt. V stilu kakšnega Obrovca ali Fenija so najprej skubicirali neznansko naravno bogastvo v podobi mrtevga kapitala – kremenčevega peska. Preprosti kmetje in tudi zidarji so temu rekli tudi mivka ali sviž, dobro ga poznajo otroci v peskovnikih. Neumoren poslovnež, danes v pokoj, Franc Ogorevc je s somišljenki mnogo potoval v Švico, kjer da so že takrat tej mivki prerokovali spočetje prave revolucije v gradbeništvu. Stara dobra opeka in celo betoni naj bi postali preteklost, ko bi na Blanci na veliko delali iz termično obdelanih ekspandiranih mivkinih kroglic plošče za stanovanja za dobrušen del Balkana in celo Sovjetske zveze. Prav ti starokopitni gradbinci naj bi bili tudi največji sovražniki tega projekta, ko naj bi dobesedno izgubili delo z zidanjem in betoniranjem, saj bi jim iz revolucionarne snovi izgotavljali cele stene.

So se sicer že takrat, le kje se

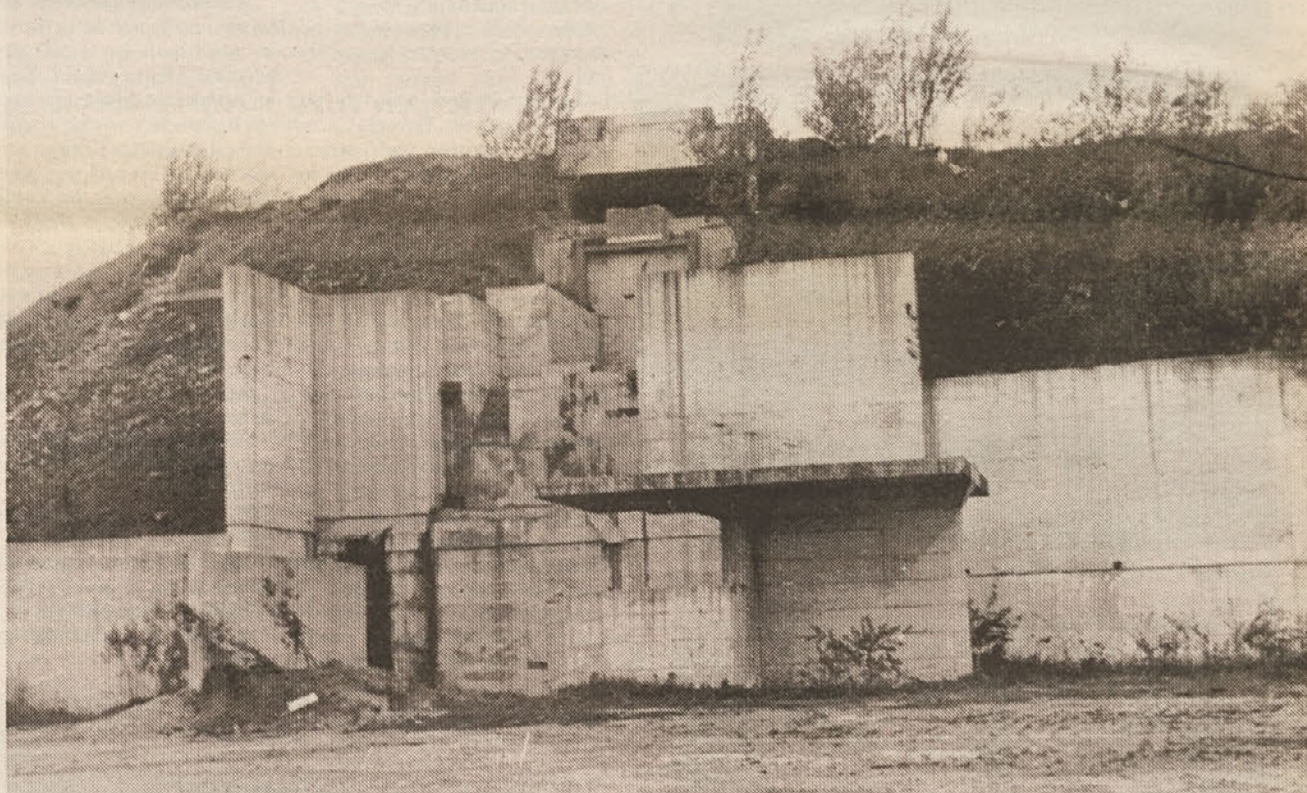
ne, našli nejeverni Tomaži, npr. blanški ravnatelj Zorko, ki je svaril kako mivko odklanjajo celo telovadni učitelji za jame pri skoku v daljnjo češ, da je nezdrava in celo nevarna za dihalo. Ogorevc, Šket in še kdo so Sevničanom nekakšne mini plošče že kazali, z razlike od Globokega je na Blanci kmalu zrasla sodobna separacija. Tiste, ki so spraševali, zakaj te visoke zadeve raje niso postavili bolj v osrčje Kozjanskega, so tolažili, da pride kmalu hidravlični transport, mivka bo tekla po ceveh, na Blanci pa bodo cingljale devize.

Sava šla po Savi

Spočetka je bila med sovlagatelji tudi krška Sava, kar so laidna firma, njen direktor Jože Mulej, tisti inženir, ki je bil pred nedavnim zaprt v svoj kabinet pred razjarjenimi delavci Kovinarske, je jel vleči ven Savin delež, predno bi postalo prepozno. Oton Šket je kot direktor jel ponujati mivko tudi steklarnam, prav veseli so bili, če so kakšni zidarji kupili kakšen keson, magariza zidanje s še nedolgo tod tako zaničevano opeko, če pa so priznali, da so

z njim na fino ometavali steno se jih sploh radi poslušali, saj je bil to samo dokaz več, kako dobra je separacija. To, da so že pred in po vojni verjetno več tega sviža zvozili s trugami furmani z Lončarjevega dela je bilo domala pozabljeno, sploh še, ko takratni monopolist v podobi rudnika zasebnikom ni več dovoljeval »rudariti«.

Ko tudi to še ni šlo, je še nekaj Sevničanom nabiralo izkušnje kot stečajni upravitelji in podobno. Kot rečeno je na pravo, predvsem pa prostor, kupil sevniški Jugotanin. Ostali so veliki, popotniku domala nedoločljivi betonski bloki. Če stopi bliže, Bog ne daj, da se spozabijo kakšni otročaji, saj je bilo še minuli teden vse nezavarovano, bo videl, da je najverjetneje še več kot nad zemljo pod njo, v obliki nekakšnih bazenov. Škoda, da niso v Sevnicah, kjer nekateri zopet razmišljajo o vzreji žab. Bodi omenjeno vsaj na koncu, da je še Franc Popit v svojem zenitu bil premalo, čeprav je Sevničane svaril, kako da je nevhvaležno zidati bodočnost na pesku. Pa se je sesula obojim.

Na Blanci se niso igrali Ajdi, temveč poslovneži iz sosednje Sevnice. Ko bi imel ta denar kdo za gostilnico na pravem Ajdovskem gradu?

DRŽAVA KOT SEVERNI MEDVED

Gradnje brez dovoljenja

Gradbena inšpekcija trdi, da se je v školjeloški občini uveljavila praksa, da upravni organ pristojen za gradbeništvu dovolji nekaterim investitorjem, da obnavljajo objekte ali pa tudi na novo gradijo brez gradbenih dovoljenj. Sklicujejo se na določilo zakona, ki to omogoča, če pretijo naravne in druge nesreče ali drugi izredni dogodki. Na ta način naj bi prišlo do zaščite in odpravljanja škodljivih posledic.

Je to res ali pa gre za navad-

no izigravanje? Na ta način so naprimer dovolili obnovo stare Žigonove hiše, obnovo klavnice in gradnjo nadomestnega mosta čez Soro pri Lipici. Posebno veliko hude krvi povzročila rekonstrukcija klavnice v starem mestnem jedru. Nekateri so namreč upali, da bodo klavnico zaradi popolne dotrajanosti preselili, vendar so bili to računi brez krčmarja. Začeli so jo temeljito obnavljati in to na poplavnem območju.

Gradbena inšpekcija meni,

da »nevzdržnost, ki je tem objektom skupna ne more biti razlog za gradnjo brez gradbene dovoljenja«. Ima pa še eno bistveno pripombo: Investitorji si tudi po šestih mesecih niso pridobili upravnih dovoljenj, razen za nadomestni most čez Soro!

Kaže, da je največji kršitelj Zakona o graditvi objektov Republiški izvršni svet oziroma Republiška uprava za ceste. Da ne ostajajo vsi grehi v obči-

ni, so poskrbeli, ko so dali v promet obnovljeni most čez Soro brez tehničnega pregleda in uporabnega dovoljenja. Republiški Inšpektor za javno ceste je sicer pred te opravil inšpekcijski pregled izvedbenih del.

Zanimivo in nenavadno je pojasnilo, da gradbeni inšpektor v tem primeru sploh ne more ukrepati, ker investitor kot državni organ ne more biti odgovoren za gospodarski prestop.

KAJ SE JE ZGODILO S IV. MARIBORSKIM SAMOPRISPEVKOM

Politika se vtikuje v zdravstvo

Samoprispevek ni bil nikoli problem »operacije slepica in nerakaste tvorbe na roditeljih« – Se še spominjate teme, ki je pred nekaj meseci polnila časopisne stolpce? Naenkrat je vroča polemika utihnila in zavesa je prekrila problematiko.

Četrti mariborski samoprispevek je na pobudo občana Rudija Turka predlagala bivša mestna konferenca SZDL, po sklepu skupščine so stekle priprave na referendum, določili so najpotrebnejše objekte in sklenili, kdo bo z denarjem upravljaval. Najpotrebnejši so bili MFT 3/medicinsko-funkcionalni trakt 3/, porodnišnica, interni oddelek in ginekologija ter Dom Antona Skale. Za predsednika ekipe so politično nastavili svojega Antona Bruma in pol leta zatem sklenili, da bodo ginekološki oddelek vtaknili pred internega. Porodnišnica, ki jo je Maribor resnično potreboval, je služila kot vaba za uspeh referenduma.

Čprav se je denar začel stekati že leta 1987, so porodnišnico zazidali šele leta 1989, kar pomeni, da se je nekaj časa »hladil« na »neznanih« krajih. Ko so gradili MFT 3, je svoj piskrček primaknila fizikalna terapija, ki ni bila v referendumskega programa, kar je v dolgem nizu še ena mala prevara.

Pred nekaj meseci je bil sod naenkrat prazen in – kaj sedaj. Bilo je zanimivo videti doktorje, ki so prali umazano perilo pred javnostjo in razkrili vso bedo mariborske bolnišnice.

Rekordna koncentracija radona

V hiši Rajka Freliha iz Gorenje Dobre 18 pri Gorenji vasi, t. j. v bližini Rudnika urana Žirovski vrh so namerili rekordno koncentracijo radona. Gre za hišo, ki je po doslej opravljenih meritvah v Sloveniji daleč najbolj izpostavljena radonu, saj so izmerili v njej na kubični meter tudi več kot 2.000 bekerelov.

V Nemčiji in Franciji znaša koncentracija do 40 bekerelov, svetovno povprečje znaša okoli 20 bekerelov. V Sloveniji se ni celovitih meritev, po meritvah, ki so jih opravili v vrtcih in šolah in v stanovanjskih blokih na Štajerskem (grajenih iz Veogradove opeke iz pepela iz šotšanske termoelektrarne) kaže, da bo povprečno sevanje okoli 100 bekerelov. Seveda pa je sevanje v okolici rudnika urane precej večje. V nekaterih hišah so izmerili 300 bekerelov, pa tudi 500 in več, kot kaže pa ima neljubi rekord Frelihova hiša.

Te dni se pripravljajo, da bodo začeli s sanacijo Frelihove hiše. Dr. Križman pojasnjuje, da izvajajo v tujini sanacije na dva načina. S prvim preprečijo radonu, da se kopiči v prostoru, z drugim pa poskrbijo za odstranitev že nakopičenega radona. V Frelihovi hiši bodo položili v tlak cevi. Te cevi bodo vsrkale radon (oziroma radonove potomce) in ga speljale na prosto. Istočasno bodo preko zračnika dovajali v prostor svež zrak. Računajo, da bodo na ta način znižali koncentracijo radona za približno dvajsetkrat.

MAGDA TOVORNIK, MARIBORSKA ŽUPANJA

»Kriva je inflacija«

Končno bodo Mariborčani dočakali otvoritev nove porodnišnice, potem ko so mimo že vsi zastavljeni roki. Za ginekologijo bodo le adaptirali stare porodnišnične prostore, interni oddelek in Dom Antona Skaleta ostajata v vetru.

Mariborska županja Magda Tovornik je izjavila, da nihče ni mogel v letu 1989 predvideti tako visokoštevne inflacije, ki je požrla toliko sredstev. Mar ni obstajalo več mehanizmov zaščite denarja, skrb za denar delovnih ljudi pa bi morala biti še toliko večja.

Županjo so v nekem intervjuju vprašali, ali bo davkoplačevalcem povedala, da so bili prevarani in odvrnila je, »da upa, da ji tega ne bo treba razlagati, pa bo povedala, če jo bo kdo vprašal.«

spevek že tako ubožanih občanov, to pa je zaradi vse večjega pompa, ki je pridobival znake afere, vodilo na preveč spolzek teren, z vročo debato so nehali in utihnilo, ker je postajalo prenevarno.

Bolnišnico pa gradijo dalje. Potihoma so povišali prispevno stopnjo za zdravstvo za 0,66 odstotka in se odločili za taktiko jemanja denarja z vrha. Politika je javnost izključila, potihoma je na plačilnih listih dvignila prispevno stopnjo in nikogar ni ničesar spraševala.

Moderno bolnišnico Maribor zagotovo potrebuje, vendar bi morali nekateri od bivših in sedanjih politikov, ki so prevarali in okradli Mariborčane in jim na drug način še naprej kradejo, odgovarjati. Ko zataji ob tem tudi stroka in vzcveti v vsem svojem primitivnem sijaju z duhom osebnih interesov, se lahko resnično zbijemo za svoje zdravje, ki mu ne bo mogla pomagati nobena nova tehnologija, še najmanj pa izgovori o krivdi drugih za tako stanje.

Spomeniki NOB, grobišča in obeležja iz NOB v celjski občini

Celje, eno samo grobišče (11.)

Žrtve okupacije

Okupator je mesto Celje in okolico zasedel 11. aprila 1941. Že prve dni okupacije so v Celju zaprli okoli 500 Slovencev na podlagi prej sestavljenih seznamov. Aretirance so zapirali v vojašnico na Trgu svobode, v Stari pisker in v kapucinski samostan. 22. aprila 1941 je okupator zamenjal vsa imena celjskih ulic.

Takoj po okupaciji so se pričele tudi v Celju organizacijske priprave na upor. OK KPS Celje je ustanovil vojno-revolucionarni komite za Celje. 6. julija 1941 je bil skupno s krščanskimi socialisti ustanovljen mestni odbor OF za Celje, nato odbor OF v posameznih krajih.

Junija 1941, po nemškem napadu na SZ, so se pričele priprave za ustanovitev Celjske partizanske čete. Ustanovljena je bila 20. julija 1941 v bližini Mulejeve domačije na Resevni.

Celjski mestni zapor – Stari pisker – so postali največja gestapovska mučilnica na okupiranem slovenskem Štajerskem. Maja 1942 je bilo tu zaprtih okoli 700 Slovencev, ves čas okupacije 6000 do 8000. Poleti 1942 je okupator v Starem piskru ustrelil 374 talcev. 14. decembra 1944 so vdrl v Stari pisker celjski aktivisti in osvobodili 127 zapornikov.

Spomladi 1942 je okupator spremenil l. osnovno šolo v zbirno taborišče aretiranih partizanskih družin in družin talcev. V sedmih velikih in več manjših valih aretacij so odgnali v koncentracijska taborišča več tisoč ljudi z vse okupirane slovenske Štajerske. Pri prvih akcijah so otroke do 18. leta starosti ločili od družin in jih odgnali v posebna otroška taborišča za ponemčenje »Ukradenih otrok«.

Mesto Celje je bilo osvobojeno 10. maja 1945, področje občine Celje pa 12. maja 1945.

Zapori Celje, Linhartova 3

Celjski mestni zapor, Stari pisker, so bili v času okupacije 1941–1945 osrednji zapor velikega celjskega okrožja in ob mariborskih sodnih zaporih najzloglasnejši na okupiranem slovenskem Štajerskem. V njih je okupator zapiral zavedne Slovence, pripadnike OF in ujete borce narodno-osvobodilne vojske, jih zasliševal, mučil, pošiljal v izgnanstvo in koncentracijska taborišča ter streljal.

16. aprila 1941 so bili v Stari pisker pripeljani prvi aretirani Slovenci, določeni za izgon. Izgnanci so maja in junija 1941 v Starem piskru izdajali svoj ilegalni, rokopišni, humoristični časopis »Toti Stari pisker«.

Avgusta 1941 je bil iz Starega piskra poslan prvi transport političnih zapornikov v nemška koncentracijska taborišča.

4. septembra 1941 je okupator prvič streljal talce na dvorišču Starega piskra. Ustreljenih je bilo 10 borcev in članov OF.

Množična morija v Starem piskru se je pričela poleti 1942. V petih streljanjih je bilo ustreljenih 364 talcev, 49 žena in 315 moških. Streljanje 22. julija 1942, ko je padlo 100 žrtev, je bilo tudi fotografirano. Mnogi talci so napisali poslovilna pisma. Ohranjenih je 94.

14. decembra 1944 so v Stari pisker vdrl aktivisti okraja Celje-mesto in osvobodili politične zapornike. Zbežalo je 127 ujetnikov.

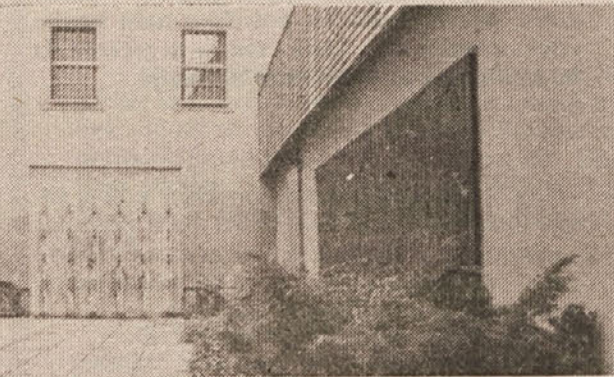
Zapori so bili v bombardiranih Celja februarja in marca 1945 poškodovani.

V letih 1941–1945 je bilo v Starem piskru zaprtih od 6000 do 8000 zapornikov z vseh krajev okupirane slovenske Štajerske.

Na območju občine Celje je več kot 60 pomnikov, ki pričajo o okupatorskem terorju, pa tudi o organiziranju NOV in narodnoosvobodilnega gibanja nasploh. Večina je postavljenih legalno.

Kar zadeva vojne žrtve, so že narejene smernice za Spominski park Teharje. Razprava je v teku. Potrebne bodo tudi raziskave in potrebno bo za vse druge lokacije narediti posebne smernice, skratka odločiti, kako bomo ravnali. Da bo to možno, bo treba ustrezno dopolniti republiško zakonodajo.

Kar zadeva naš časopis, zaenkrat zaključujemo objave. Tako kot na začetku tudi zdaj pozivamo bralce, da nam pišejo, javijo nova dejstva, opozorijo na ljudi, ki bi vedeli kaj več. Pišete lahko tudi neposredno na občino, sekretariat za urejanje prostora in varstvo okolja ali na Občinski odbor ZZBNOV v Celju. Skupaj bomo lahko naredili kar največ, da bomo vse mrtve čimprej pokopali tako, kot se v civilizirani državi, kakršna Slovenija je in mora biti, spodobi. (Konec)

Dne 14. oktobra 1990 smo slovesno pokopali teharske žrtve. Sveti kraj še vedno skrunimo z odpadki. Pri vsem tem oblast mirno spi. Doklej?

RES JE...

da so nekateri vseobsežni in vsestranski. Tako denimo v. d. direktorja sektorja za sejme pri NT & NC tovariš Jože Cerovšek (nepozabni direktor v LIK Savinja). Ko je ugotovil, da mu letos s pomladanskih sejmov pri Golovcu v njegov žep ne bo kanila niti para, je odgalopiral k Novaku, njegov adjutant, tovariš Boris Rosina pa si še tako ni opomogel od izleta s sto ženskami na morje, kar se seveda vidi na žiro računu.

da je gospod Lojze Peterle predstavil novega ministra resnice tudi kot bivšega »novinarja in urednika«. Vendar v Kranju nihče ne ve, kje je Jelko Kacin objavljajl in kaj urejal.

da gospodu Silvestru Drnovšku, ministru v Celju, le še malo manjka do - genialnosti. Na Dobrni je javno obelodanil, da naj bi na tajnem glasovanju o razrešitvi celjskega predsednika SSK proti razrešitvi glasoval sam razrešeni. Drugače izdajalca se iščejo.

da je bilo v Sloveniji že 120 stečajev, v celjski občini pa hvalabog, še nobenega. To bi lahko prenapeteži razumeli tudi tako, da celjska vlada bojkotira uničevanje boljševističnega gospodarstva. Hvaležni so ji vsaj delavci...

da tovariš Dušan Rogelj do nedavna član predsedstva Slovenije Ivanu Omanu ni ponudil niti roke, zdaj pa mu bo najverjetneje roko celo poljubljajl.

da je gospod Jure Sadar, celjski minister za okolje, mojster v sprenevedanju. Njega dni je vztrajal, da naj Izvršni svet dovolj v Štorah gradnjo petih hiš, čeprav tam ni plinovoda in skupinskega ogrevanja, zdaj pa spet vztrajajl, da so novogradnje lahko le tam, kjer so zgrajeni plinovod, toplovod ali že obstoječe kotlovnice.

da bodo danes podelili najvišja priznanja novinarjem, Tomšičeve nagrade, v vsemogočni hiši Dela. Doslej je oblast to elegantno opravljala v veliki dvorani slovenske skupščine. Zdaj ni več jasno, ne kdo in ne zakaj dobiva priznanja.

da so se učitelji v Štorah in nekaterih celjskih ter okoliških šolah onegavili z učenkami, vendar še ne gre za vsesplošni pojav in ne za pouk seksualne vzgoje med redno učno uro. Zato bi bilo kakršnokoli ukrepanje lahko vzrok vsaj za - stavko.

da je kranjski župan, gospod Vitomir Gros, izjavil, kako bo potrebno naše banke »dekontaminirati«. Toda s tem še ni rečeno, da bo tudi prestopil k Zelenim Slovenije.

da Silvan Božič, celjski poslanec komaj čaka, kdaj bo izvršni svet prišel pred poslance s predlogom o legalizaciji črnega cinkarniškega cevovoda. Računa namreč, da jim poduk s črno Bučarjevo avtopralnico ni zadoščal.

da se je vodilni socialdemokratski mož Branko Grima pred prostori Gorenjskega glasa z avtomobilom zaletel samo zato, da bi enkrat le prišel na strani tega časopisa.

SABOTAŽA V OBRAMBI PRED TOČO

Nad ujmo z uroki in možnarji

Letos je marsikje po Sloveniji, predvsem po Posavju, koder sadovnjakov in vinogradov že ni povsem prizadela pozeba, kar na debelo padala toča. In kaj je z obrambo proti toči? V ponedeljek se je uradno pričela sezona. Običajno je bilo to tak čas aprila. Zato smo se pogovarjali dipl. inž. Albinom Ješelnikom, Sevnicanom, ki je vrsto let vodil slovenski koordinacijski odbor za to obrambo, še ko nam časi in prilike tam okrog Beograda niso bile tako nenaklonjeni pa celo jugoslovanski koordinacijski odbor. Ješelnik je predsednik sevniske družbe Mercator in kljub ukinitvi sisa za točarje je 8. januarja dobil namig s samega kmetijskega ministrstva naj pripravi predračun za letošnje obrambo. Rečeno, storjeno. Stevilke so se ustavile pri 17 milijonih dinarjev, inž. Ješelnik pa nam je sedaj pokazal telefakso kopijo, kaj se je iz tega izcimilo. »Na Hidrometeorološkem zavodu so nad preostalim praznim prostorom na listu dotipkali »5x« in posamezne postavke s tem zmnožili.« se jezi Sevnican, povrhu, in to ima za pravo sabotažo, še zamudili proračunsko razpravo po večini občin. V Sevnici so imeli namreč že natipkane kuverte, a sedaj razpošiljajo šele poračun za lani (!) in letošnje zahtevke.

Za konjenike ali rakete?

No, ni šlo lahko niti okrog republiškega proračuna, ko so bili v sedlu še vsi sedaj že odstopljeni ministri. Ješelnik se spominja, da so za obrambo pred točo govorili prvotno o vsaj 11 milijonih dinarjev, pristali pa so pri petih. Omenjenih 11 milijonov in prvotno potrebnih 17, ni kdo ve kako vsaksebi. Ješelnik trdi, da bi tu in tam te denarje postregli skupaj. Kaj ima to skupaj s konji? Malo ali veliko. Konjenice bomo kot izgleda imeli, z raketami pa, če bo šlo tako naprej, bomo bolj malo preganjali celo oblake, čeprav se jih najbolj bojijo letalci.

Z možnarji ali zvonovi?

Ko je bilo tega najmanj treba, je že lani v skupščini in okrog nje obramba pred točo postala nekakšno ideološko in prestižno vprašanje. Da je skupščina ni uspela ukiniti v prvem naletu demokracije je bila bojda kriva opozicija, posebej v zboru združenega dela, tudi kmetje so na obrambo še kar prisegali. Morda pa del onegavjenja z denarji za letošnje sezono tiči tudi tu? Nekateri se resda sklicujejo na slovensko študijo, ki pa roko na srce uspešnosti ali nespešnosti obrambe ne more niti overči niti potrditi. Da je nesreča popolna, je dr. Djuro Radinovič iz Beograda kmalu po njenem izidu slovensko študijo dobesedno raztrgal v svoji knjigi, za nameček navedel še vrsto citatov celo iz svetovne meteorološke organizacije, ki pravi drugače kot tisti, ki se najraje citirajo pri nas. Se Mikuličeva vlada je dala nekaj denarcev za neodvisno študijo, kjer pa Slovenci že takrat niso hoteli sodelovati. Morda je vsej zadevi prišla še najbolj do dna takomenovana Borkova komisija, a za uresničitev njenih priporočil, kaj bi bilo treba pri vsej obrambi izboljšati, nikoli ni bilo niti prave volje. Že v lanski skupščinski razpravi je en poslanec resno priporočal zvonjenje. Da le ne bi bilo prevelikokrat - po toči!

Med nogami konji, v oblakih toča

DIJAKI! ZAVEDAJTE SE, DA STE LE "ORODJE", S KATERIM MAJIPULIRA SLOVENSKA POLITIČNA OPOZICIJA. NATURE IN DO USI CIVILI: Z RANI NARODI, LE BOLJŠE: VIREN DO DE UKINIL. EVROPA POZNA LE PARLANE UTARNI NAEIN IZRAČANJA INTERESOVINE PA POCESANJ ZAHTEU. MLADA INICIATIVA PRI S D Z CELJE

Pozabljenost

Celjski »mlinarji« so ob tem »plakatu« pozabili, da so njihovi starejši sorodniki tudi demonstrirali na ulici, na primer na Roški v Ljubljani. Morda jim je celo znano, da bo v slovenski državi Roška obeležena kot državni praznik, čeprav ne bo dela prost dan.

Forma

GRAFIČNA PRIPRAVA

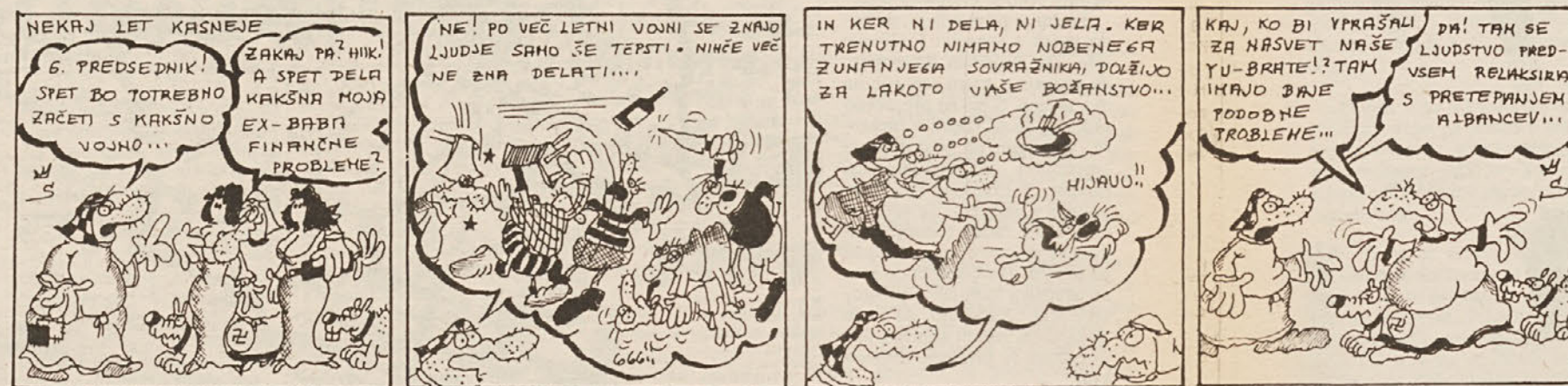
SIMONA VOVK

C. na Ostrožno 113

63000 Celje

☎ 063/34 222

Vojna in mir, 13. del

HUMORESKA

Nore ideje nikoli niso tako nore...

Nore ideje nikoli niso tako nore, da ne bi imele privrženec. Pogledajte nore ideje o tem, da morajo vsi narodi, katerih skupnosti so razpršene po svetu, živeti vsak v eni državi. To spominja na Hitlerjev »ein Volk, ein Reich, ein Führer«. Ko je Jovo o tej ideji slišal po radiu, je takoj rekel, da bi jo moral Milošević prijavit pri mednarodnem patentnem uradu, da mu je ne bi kdo ukradel. Kaj ni to genialno? se je vprašal. Kaj ne bi mi, ki smo vsepovsod ogroženi, tudi morali stanovati v enem bloku?

Ko je Jovo na stopnišču srečal Hasanbegovića, mu je brž rekel: »Ti, mi Srbi bomo stanovali v enem bloku. To bo za nas edina rešitev.«

Hasanbegović, ki je bil iz Bosne, ga je čudno pogledal: »Saj stanujete!«

»Ja, ampak ne vsi. Razmetani smo po vseh blokih. Se pravi, nimamo legitimnih pravic, enakih kot jih uživajo srbski stanovci v srbskih blokih v Srbiji.«

»Jovo, Jovo,« je Hasanbegović zmajal z glavo. »Da ne misliš več plačevati stanarine in elektrike, a?«

»Daj no! Ogroženi smo. Okrog nas je vse polno drugih stanovalec - separatistov, ki nas gledajo, se včasih sumljivo nasmihajo. Stopnišče za nas ni več varno. Nikoli ne vemo, koga bomo srečali na njem, ali kdo nas bo srečal pred vodom. Kaj, če je to kak član antisrbske koalicije? Ogrožena je naša integriteta in suverenost. Milošević ima popolnoma prav.«

Jovo je povedal, da bo predlagal takojšnjo razglasitev avtonomnega bloka, ustanovitev združenja ogroženih stanovalec. Srbov, ki se bo borilo za legitimne pravice v bloku. Poleg stopniščnih straž bodo formalni tudi četniško frakcijo, ki jih bo branila z orožjem. Predsednik hišnega sveta mora postati Srb, ki bo suveren, saj so za kraljevino.

Hasanbegović je zmajeval z glavo, saj mu kaj drugega niti ni preostalo.

V bloku so kmalu potem videli človeka z brado in črno kapo z mrtvaško glavo, izza nekkih vrat pa je molela puškina cev. Na stopnišču so našli sporočilo, da je ena stopnica minirana. Ker nihče ni vedel, katera, so Nesrbi s strahom ostajali doma. »Kdor bo šel ven, bo ogrožal integriteto in suverenost srbskih stanovalec,« je bilo zapisano. »V takem primeru bomo prisiljeni porušiti stopnišče med dvema nadstropjema ali kar celo stopnišče.«

Mislite, da kaj takega pri nas res ne bi bilo mogoče? Mislite, da nore ideje res niso tako nore, da se jih ne bi oprijeli norci?

FOTOREPORTAŽA

Šerbi prinaša srečo

Z zrebanja nagrad Nove dobe na celjskih Pomladanskih sejmih:

Dajte mi to košaro!

Kaj, dvajset tisoč kupončkov ste dobili?

Pazi, enega bom prišla...

Evo kupončka, ljudstvo!

Vrtno hišico je dobila Saška Stancer...

NI RES...

da so na tajnem glasovanju celjskega pododbora Slovenskega svetovnega kongresa razrešili kolego Petra Kavalarija. Donedavni predsednik javno razglašal, da je za razrešitev (proti sebi) glasoval tudi - sam...

da se je sevnški poslanec gospod Miro Gačnik v skupščini glasno spraševal, če je vplejva evropskega delovnega časa v Lisci ekonomsko upravičena. V sveti jezi je ugotavljal, da gre v resnici za pozno prebujanje enega samega moža.

da je odmevnost Radia Slovenija neodmevna. Gospod Marjan Meglič je v tržiški skupščini dokazoval, da je njegovo podjetje ZLIT utrpelo poslovno škodo, ker so Rečani pridno prisluhnili poročilom omenjenega radia. Kakorkoli obračša, na koncu je kriv - novinar.

da celjska oblast nima najtesnejših stikov z višjimi silami. Ob nedavni organizaciji seminarja o sodobnem trženju na Rogli so na skrivaj predvideli tolikšne snežne padavine, da so zaradi snežnih zametov uk morali podaljšati. Sneg je zato presenetil le delavce na Rogli, ki so morali spet zagrabiti lopate.

da našim mladim fantom, vojakom v lastni domovini Sloveniji, ni prijetno. Pouk iz vojaških večšin prikrivanja bodo uresničili v praksi, da ob izhodu ne padejo v kremplje fantom z belimi opasaci iz JLA.

da drugo največjo poveljno odkritje kulture starih Rimljanov v Gubčevi v Celju zdeluje narava. Prav tako ni res, da bi bil tisti denar za izkope vržen v stran. Izkopavanje so prepuščene naravnim pojavom zato, da narava sama odloči, kaj bo potrebno še zaščiti.

da sevnška županja, gosa Breda Mijović ne varuje poslovnih skrivnosti z odkritjem sorodstvenih vezi med firmo Dolničar in cestnim direktorjem Francetom Povšetom starejšim. Poslanec Jože Maurer je trdil, da ljudje govorijo o štirikrat večji vsoti, ki so jo v tej navezi porabili za obnovo mostu v Boštanju.

da se je tajnik kranjske skupščine in vodilni socialdemokratski mož kranjske občine dipl. ing. Branko Grima pred prostori Gorenjskega glasa z avtomobilom zaletel samo za to, da bi končno enkrat spet prišel v časopisje. To mu podtikajo novinarji iz omenjene hiše.

da po reorganizaciji Zveze svobodnih sindikatov Slovenije v Celju ni več čutili trde pesti sindikata. V EMO so odkrili, da bi se naj direktor in njegov pomočnik sama prevazala z novima avtomobiloma, ki ju je podjetje s kompenzacijo dolgovo dobilo od Cimosa. Ni znano, če so delavci v Cimosu predtem dobili vsak po en pisler.

da tiskovne konference ničemur ne služijo, ker sklicatelji trobentajo svoje, novinarji pa itak več nič ne sprašujejo. Poslanci Posavja so uprizorili pravo žurko in javnosti predočili, kdo koga podpira in mu pomaga. Prednjačila sta Sevnican in Brežičan, Franc Pipan in Ciril Kolesnik.

da Celjani ne utrjujejo svojih vrst v Republiki. Šele zdaj se je izkazalo, da gre za spretno pridobivanje oblasti: s svojo gnilo industrijo so pomagali rušiti ministra Mencingerja, da bi ustoličili Celjana, dr. Ocvirka. No, ne čistega Celjana, ker je gospod minister iz Kompol nad Štorami.

Po (kmh...) domovini

Sarajevo: Dr. Vojislav Šešelj je v oddaji televizije Novi Sad izjavil, da je v Bosni organiziral četniški štab. Koliko četnikov je v njegovih odredih, ni hotel povedati, poudaril pa je, da so povsod.

Zagreb: Na dvodnevem zasedanju odborov HDZ je dr. Tudman izjavil, da je Srbija skušala Slovenijo pregnati iz Jugoslavije. HDZ poziva vse jugoslovanske stranke v obrambo demokracije.

Ravna gora: Zborovanje četnikov na Ravni gori. Četniki so zahtevali vzpostavitev monarhije in srbskih oboževanih enot.

Skopje: Makedonsko sobranje zahteva odgovornost za uboj vojaka. Delegati so tudi zahtevali proporcionalno zastopanost vojakov iz vseh republik na kriznih območjih.

Ljubljana: Čedalje težje je priti do prve zaposlitve. V Sloveniji jo išče že 14 tisoč 300 ljudi, vse več pa je tudi brezposelnih.

Poljce: Na zaprti seji so se sestali člani predsedstva, vlade in parlamenta. Pogovarjali so se o ukrepih Slovenije po 15. maju, ko se izteče ultimatum armade.

Ljubljana: V Sloveniji še nismo dosegli dveh milijonov. Po prvih podatkih popisa je v Sloveniji 1.974.839 stalnih prebivalcev.

Knin: V Kninski krajini je na referendumu prišlo 73 odstotkov upravičencev, od tega je bilo 99 odstotkov za priključitev k Srbiji.

Beograd: Četniki tudi v Sloveniji. Kot se je izvedelo, je bil v Sloveniji ustanovljen odbor srbskega četniškega gibanja. Za zdaj ima odbor 182 članov, katerih povprečna starost je 23 let.

Kragujevac: Avtomobili tovarne Crvena zastava so se podražili za 31 odstotkov.

Zagreb: Pod strelom teroristov je spet omahnila v smrt civilna žrtev. Zakrinkani teroristi so v Mirkovcih ubili gostilničarja in ranili hrvaškega policista. Hrvatje iz Kninske Krajine se množično izseljujejo.

Ljubljana: Razkol med slovenskimi prenovitelji. Vodja socialdemokratske frakcije v SDP Milan Balažič ustanavlja svojo stranko.

Ljubljana: Večina nezadovoljnih dijakov je spet na cesti, kjer zahtevajo moratorij za zaključni izpit.

Zagreb: Čedalje več Srbov meni, da ekstremizem škodi prav njim. Zaradi ravnanja dr. Milana Babića se krepi protisrbsko razpoloženje, v Zagrebu pa ustanavljajo novo Srbsko narodno stranko, ki se zavzema za dialog s Hrvati.

Beograd: Srbski lobi v predsedstvu SFRJ je preprečil Mesićev izvolitev. Za Stipeta Mesića so glasovali člani predsedstva iz Slovenije, Hrvaške, BiH in Makedonije, proti pa so bili člani iz Srbije, medtem ko se je črnogorski predstavnik vzdržal.

Ljubljana: Poslanci slovenske skupščine so sprejeli predložene osnutke osamosvojitvenih zakonov, razen zakona o deviznem poslovanju.

Beograd: Slovenija je bila preglasovana v skupščini. Statistična podoba BiH po prvih podatkih popisa: 4.354.911 prebivalcev, od tega 17,3 odstotka Hrvatov, 43,7 odstotka Muslimanov, 31,3 odstotka Srbov, 5,5 odstotka Jugoslovanov in 2,2 odstotka drugih.

Titograd: Črnogorci so zavrnili dialog o razdružitvi. Črnogorska skupščina ni sprejela pobude, da bi obravnavala slovensko resolucijo o razdružitvi.

Ljubljana: Skupščina je zamrznila zakon o plačah v državnih organih. Poslanci so podprli predlog Jožeta Smoleta o vpogledu v podatke o plačah v IS in obrambnem in notranjem ministertvu. Poziv dr. Rajku Pirnatu naj odstopi.

Beograd: Samovoljno so razglasili tri člane zveznega predsedstva. Novi člani so: Sejdo Bajramović s Kosova, Branko Kostić iz Črne gore in Jugoslav Kostić iz Vojvodine. Iz protesta so sejo zapustili delegati s Kosova in Slovenije te še veliko drugih.

Beograd: Srbski suspenz Kosova je pred ustavnim sodiščem. Odločitev spet preložena.

Sarajevo: Tudi v BiH stavkajo profesorji. Zahtevajo boljše materialne pogoje in višje plače.

Zagreb: HDZ hoče odgnati Jutel. Sklenili so, da bodo od Hrvaške televizije zahtevali, naj na svojih oddajnikih neha oddajati televizijski program Jutel.

Ljubljana: Vlada zaradi osamosvajanja ne bo uvedla novih davkov. Pač pa novi finančni minister Dušan Šešok napoveduje ukrepe za boljše izterjavo davkov.

Knin: Skupščina tako imenovanega SAO Krajine na Hrvaškem je razglasila, da je to ozemlje sestavni del Srbije in da se bodo ravnali po srbskih zakonih.

Ljubljana: Zakaj vojaki po odsluženem roku na smejo domov? Slovenske vojake takoj po odsluženju roka vpokličejo v rezervno sestavo, kar naj bi bilo nezakonito ravnanje JLA.

Beograd: Stipe Mesić niti na drugem glasovanju ni bil izvoljen.

Beograd: Franc Horvat odstopil kot minister. V pismu zvezni skupščini se sklicuje na osebne razloge in načeto zdravje.

Ljubljana: Krščanski socialisti so nova slovenska stranka. Za predsednika so izvolili dr. Matijo Kovačiča, za tajnika pa Janeza Kovačiča.

Titograd: Črnogorski parlament proti izvolitve Mesića. Dr. Branku Kostiću so zagrozili, da ga bodo šteli za izdajalca, če bo glasoval za Mesića.

Beograd: Odstaviti hočejo Bogića Bogičevića, ker menda ne zastopa srbskega naroda v Bosni in Hercegovini.

SEJEMSKJE IZKUŠNJE DIREKTORJA VLADA PODHOSTNIKA

Sejmarjenje po več tirih?

Priljubljen je, trženje, ekonomska propagandna, predstavljanja in promocije slovenskega obrtništva doma in na tujem so v grobem dejavnosti lani 1. maja ustanovljenega podjetja Step d. o. o. Maribor, majhne firme s petimi zaposlenimi in direktorjem Vladimirjem Podhostnikom, ki ugotavlja, da je sejmarjenje izredno občutljiv in pomemben segment našega gospodarstva, v katerem si ne bi smeli privoščiti večtirnosti, razhajanj in organizacijskih ohlapnosti, še zlasti ne v tako majhnem ekonomskem prostoru, kot je Slovenija.

– Nastopi na tujem so v današnjih časih precej občutljiva stvar in odgovarjati morate na kup vprašanj, ki se ne nanašajo le na razstavljene eksponate in slovensko obrtništvo.

»V bistvu smo neke vrste ambasadorji. Ljudje so zelo radovedni. Zanimajo jih politične razmere, gospodarstvo nasploh, turizem, veliko je vprašanj o slovenski identiteti, o osamosvojanju Slovenije, kako bomo zmogli sami živeti. Na vsa ta vprašanja mi sami težko kvalitetno odgovorjamo, zato smo v posebnem dopisu pozvali slovenska ministristva, resorje za ekonomske odnose s tujino, drobno gospodarstvo, turizem, informiranje, naj zadolžijo ljudi, ki bi nas podrobno in sprotno seznanjali, da bi lahko zunaj pravilno predstavljali slovensko državo in slovensko gospodarstvo, da bi nastopali pod neko dogovorjeno celotno podobo in poskrbeli za pravo promocijo domovine. Žal odgovora še nismo dobili. Verjamem, da so vsi zelo zaposleni, vendar čas teče. Ne pričakujemo nobenih dotacij, pričakujemo dogovor o enovitem nastopanju in človeku, ki bi nam v tem smislu pomagal.«

– Ko pripravljate sejme zunaj, morate vedeti, kaj je za določeno državo v tistem hipu zanimivo in tržno donosno. Imate te informacije?

»Preden gremo ven, se povežemo s posameznimi zbornicami, po različnih državah imajo različna imena, pri njih izvedemo, kaj je za trg zanimivo. Dobro sodelujemo, ne odrekajo

nam pomoči in slovensko Gospodarsko zbornico zelo upoštevajo. Več veljave ima v inozemstvu kot pri nas. Vsi ti nastopi se še kako poslovno obrestujejo.«

– V kolikšni meri splošno pomanjkanje denarja, nelikvidnost tudi pri obrtnikih vplivata na sejemsko dejavnost. Je odziv manjši, si zasebniki sploh lahko privoščijo izdatke za sejemsko promocijo?

»Res je, da mnogi nimajo denarja za sejemsko nastope, ne morejo predstaviti svojega dela, dosežkov, novosti, zaradi tega jih ne prodajo in dohodkov ni od nikoder. Gibljejo se v začaranem krogu brez prave razvojne perspektive. Kadar zbornice iz Italije, Avstrije, Nemčije pripravijo nastope, so ti močno sofinancirani, naš obrtnik pa plačuje od 80 do 100 odstotkov sam, le za določene sejme prispeva zbornica petino denarja. Bogata Nemčija financira svoje obrtnike v celoti, bogata Italija od 80 do 100-odstotno. Avstrijska trgovska zbornica iz Gradca organizira za svojo obrt preko trideset sejmov v tujini in vse v celoti financira. Oni se v tržnem duhu obnašajo že leta in leta, mi pa se trudimo, da bi našli nek namenski fond za najbolj kvalitetne, najbolj korajžne, za tiste, ki imajo vse možnosti za uspešen prodor na tujem trgu.«

– V Sloveniji imamo več sejemskih hiš. Gospodarsko razstavišče v Ljubljani, kamor so dajo tudi radgonski sejmi, razstavišče v Kranju in Celju, mariborski sejmi so v mirovanju.

Treba ga je vključiti v zbornično organiziranost.«

– Na splošno je slišati očitke, da sejemski mesta niso v zadostni meri vključena v sejemsko dejavnost.

»Celje je svoje sejme vedno cenilo in pokazalo interes zanje. Tudi takrat, ko zasebna pobuda ni bila kdove kako cenjena. Obrtniki so bili v mestu dobro sprejeti. Bile pa so tudi pripombe, med njimi ta, da so sejni ekološki problem. In res je ekološki problem, ko se v mestu z nekaj deset tisoč prebivalci pojavi množica 200 tisoč obiskovalcev, vendar so ti v Celje prinesli ogromno denarja. Z občinskim vodstvom smo se domenili, da do jesenskega mednarodnega obrtnega sejma pripravimo nek program obnašanja, ki bo opredelil sodelovanje vseh vej gospodarstva in v končni fazi služil tudi ugodju sejemskih obiskovalcev.«

– Celjske sejme skupaj z Zavodom SRC Golovec organizira vaša mariborska firma Step, ki zastopa interese slovenske Obrtne zbornice. Nekateri pravijo, da sejemsko finančno smetano odpeljete v Maribor.

»Lani smo v sporazumu o organiziranju sejmov vključili tudi celjsko občino in pogodba je sedaj tropartitna. Tačas ustanovljamo v Celju skupaj z Golovcem podjetje, ki se bo ukvarjalo s sejemsko dejavnostjo in v najkrajšem času bomo te stvari dorekli. Nič nimam proti temu, da se preselim v Celje. Step d.o.o. ni mariborska firma, ampak slovenska firma obrtne zbornice Slovenije, slučajno s sedežem v Mariboru. In sklenjen sporazum je jasen. Obravnava plačila za vloženo delo ter delitev dobička – proste vstopnine. Slednje se v celoti vrača v razvoj sejemске dejavnosti v Celju.«

Med njimi vlada rivalstvo, ki prav nikomur ne koristi.

»Opažam, da so v zadnjem času sejemski hiše premalo povezane, sejmi se podvajajo, so časovno neuskklajeni. Prava nemnost je, da v tako majhnem prostoru, kot je Slovenija, hkrati organiziramo štiri sejme. V okviru Gospodarske zbornice Slovenije bi morali skleniti dogovor o slovenski sejemski dejavnosti. Prepričan sem, da ne potrebujemo več kot en vsesplošni obrtni sejem. Ta ima v Celju tradicijo in tu je njegovo mesto. Drugo so posamezni, specializirani sejmi, vendar naj nastanejo po potrebi razstavjalcev, po potrebi poslovnosti, ne pa na silo. Interes mora priti iz gospodarstva, obrti. Vzemimo naš sejem Avto in vzdrževanje. Zaradi velikega zanimanja razstavjalcev, prodajalcev in kupcev ga bomo prihodnje leto izvzeli iz Pomladanskih obrtnih sejmov in ga osamosvojili.«

– Pravite, da je potreben dogovor med slovenskimi sejemskimi hišami. Ste že napravili kakšen korak v tej smeri?

»Mislim, da se bomo v najkrajšem času sporazumeli, saj ne moremo dopustiti stihije v tako pomembnem delu gospodarstva, kot je sejmarjenje.«

NOV ODDELEK V CELJSKI BOLNIŠNICI

Venera je zmagala

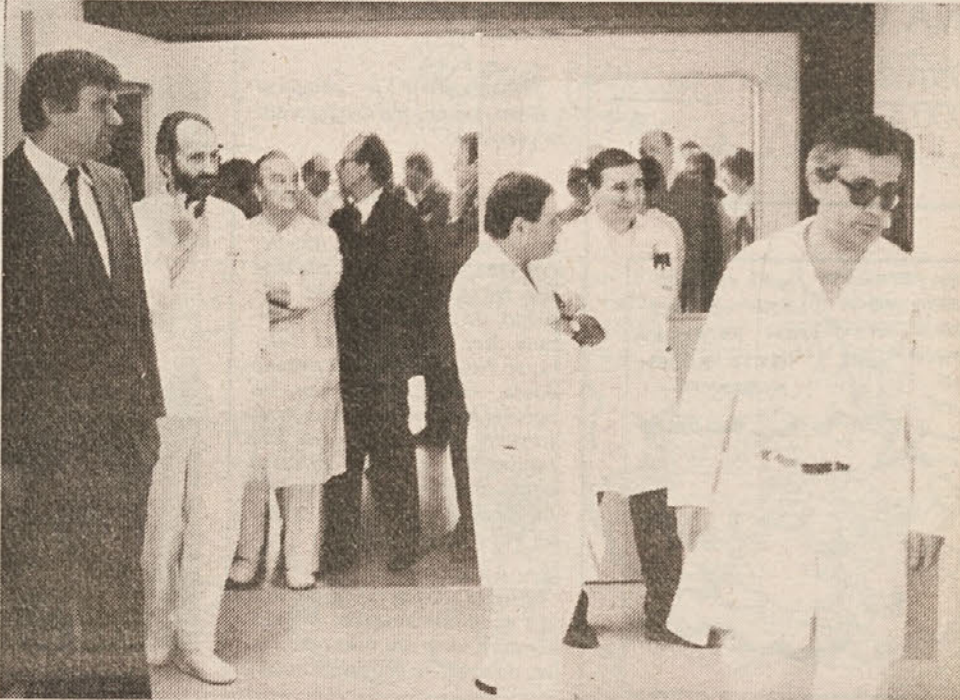
Po znanih zapletih in peticiji kirurgov, ki so se želeli vseliti v nove prostore dermatološkega oddelka v celjski bolnišnici, so Celjani končno le dobili novo dermo v drugem nadstropju novega poslopja bolnišničnega kompleksa. Na dermatovenerološkem oddelku z 817 kvadratnimi metri uporabne površine, z dvema ordinacijama in dvaintridesetimi posteljami v dvanajstih sobah že delajo s polno paro.

Izgradnja in oprema derme je stala šestnajst milijonov di-

narjev, z otvoritvijo pa so v Celju zaključili še predzadnjo nalogo referendumskega programa. Tačas že zbirajo denar za odplačilo računalniškega tomo-

grafa, ki so ga naročili pri nemški firmi Siemens za poldrugi milijon nemških mark. Osnovno ceno so zbili z maržo in z blagovnim kreditom v vred-

nosti 230.000 DEM, avans so plačali 1. aprila, polovico celotnega zneska pa bodo morali zagotoviti do konca meseca avgusta.

KATEDRA
KATEDRA

S PRILOGO IZPOD PULTA

Časopis, ki je močnejši od papirja.

UMETNOST ZDRAVLJENJA

Francози rešujejo življenja

V svetu kjer pustošijo vojne, lakota in bolezni, pogumni francoski zdravniki rešujejo na tisoče življenj.

Ob prihodu dr. Luca Dubois v napol zapuščeno Amadiyo, kjer je nekoč prebivalo 10.000 iraških Kurdov, je bilo mesto pravo smetišče. Ni bilo elektrike in ne vode, 40-posteljna bolnišnica, ki jo je vojska uporabila za vojšanico, pa je bila polna odpadkov in človeških iztrebkov. S svojo skupino sedmih zdravnikov, zdravniškimi sestrami in bolničarji se je Dubois takoj lotil dela. Najprej je poskrbel za najnujnejše opravilo: prostovoljcem je razdelil metle in krpe, da so iz mesta počistili največjo nesnago. Nato si je od odreda britanskih marincev izposodil najpotrebnejša zdravila. Prejšnji teden pa je zdravnikom uspelo prepričati bližnje vasi za usposobitev krajevskih dispanzerjev in klinik nujno potrebnih za prihod tisoče beguncev.

Tiho, učinkovito in z neverjetno hitrostjo je uspelo največji izmed treh francoskih organizacij »Francoskih zdravnikov« vrniti red v zmedo, ki jo je povzročila vojna in naravne nesreče.

Organizacija »MSF-Zdravniki brez meja« ima 191 izurjenih profesionalcev v severnem Iraku, Turčiji in na iransko-iraški meji. Razdelili so že 59 letal polnih hrane, odev in zdravil. Vsak od zdravnikov MSF-a obiše povprečno 300 bolnikov na dan, poskrbi za polomljene ude, zdravi griže, preutrujenosti in se bori s širjenjem kolere.

Dr. Luc Dubois ni Francoz, ampak Belgijec. Star je 44 let, starejši od večine zdravnikov MSF-a, ki so stari nekje od 25-40 let. Bil je uspešen zdravnik v Bruslju, kjer je zaslužil 100.000 dolarjev letno. Vendar pa mu njegova humana idealistična narava ni dala miru, dokler se ni pridružil gibanju francoskih zdravnikov. V organizaciji MSF-zdravnikov je že od samega začetka, sam pa o svojem delu pravi: »Če to enkrat poskušaš, nisi srečen dokler tega ne počneš ponovno.« Od začetka delovanja v letu 1971 se je gibanje iz Francije razširilo tudi na druge evropske države. Število raznovrstnih skupin prostovoljcev narašča, njihovo delo pa je iz leta v leto bolj perspektivno, bolj učinkovito in bolj strokovno.

Na samem začetku je organizacija MSF zajemala prgišče revnih a naprednih medicinov, pripadnikov študentskega gibanja iz leta 1968. Skupaj so delali v Bangladešu kot prostovoljci mednarodne organizacije Rdečega križa. Oboževali so to organizacijo, vendar so obsodili njen neuspeh v Hitlerjevih delovnih kampih v II. svetovni vojni.

»Hoteli smo zdraviti žrtve, na drugi strani pa pričati o tem kar smo videli«, pravi eden od ustanoviteljev MSF-a Xavier Emmanuelli danes predsednik organizacije.

V 70. so se skupine MSF-a odpovedale karieram in počitnicam, da so pomagale pri poplavih, potresih, vojnah in nudile pomoč v begunskih kampih. Pri tem pa so kršili vsa pravila. V Čilu, Južni Afriki,

Afganistanu in El Salvadorju so vodili skrivne misije proti volji državnih oblasti. Razkrili so masivne racije kmečkega prebivalstva v Mozambiku, obtožili komunistični režim v Etiopiji, kjer so morili lastne ljudi z zadrževanjem mednarodne pomoči v hrani. Nazadnjaške vlade držav so spravljali ob pamet, francoska veleposlaništva pa v težave. Danes po dvanajstih letih delovanja, je MSF še obdržala nekaj uporniškega duha, ki je zaznamoval njena prva leta obstoja. Vendar so se časi spremenili, zato se je morala spremeniti tudi organizacija. 12 let nazaj je organizacija delovala v razpadajoči pisarni s honorarno zaposleno tajnico. Danes je nameščena v prostorni 5-nadstropni stavbi v Parizu. V organizaciji je 130 zaposlenih, ki zaslužijo od 15.000-45.000 dolarjev letno. V njenih misijah v 38. državah širom po svetu pa sodeluje tisoč zdravnikov, medicinskih sester in bolničarjev.

Zdravniki imajo danes moderno, računalniško vodeno transportno bazo. Organizacija ima lasten avtopark, opremljen predvsem s terenskimi vozili znamke Toyota. Zdravila in ostalo zdravniško opremo imajo pripravljeno v majhnih paketih, ki jo lahko naložijo na letala že v eni uri. Francoski zdravniki se lahko ponašajo s hitrim ukrepanje, tako so npr. prišli v iraški Kurdistan pred ameriški četami. Prav zaradi hitrega nudenja prve pomoči, si je organizacija prislužila velik mednarodni sloves. Danes jih podpira tudi ES in jim nudi finančno pomoč, ki znaša do 1 milijon dolarjev na dan.

Slava pa je MSF in sestrsk organizacije pripeljala samo do novih nalog. Skrbeti morajo, da Tretjemu svetu zagotovijo zadostno število zdravil, osnovno prehrano in ostalo medicinsko pomoč. Skrbijo pa tudi za narkomane, brezdomce in obolele za AIDS-om v svoji deželi.

Francoski zdravniki so svetovno znani po hitrem in učinkovitem delovanju v primeru naravnih katastrof. Specializirani so za oskrbovanje z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami in delovanju v najnujnejših primerih. »Ne moremo reči, da lahko zdravimo raka«, pravi dr. Philippe Biberson direktor MSF-a. »Ampak kaj je bolj potrebno, kot da sredi katastrofe poskrbimo za zlomljenje kosti in zdravimo grižo.«

V zadnjih dveh letih so francoski doktorji nudili pomoč pri poplavih v Tuniziji in El Salvadorju, pri potresu v Iranu in Armeniji in pri razdejanju, ki ga je doživela Nikaragva zaradi divjanja orkana. Prejšnji teden se je raziskovalna komisija MSF-a odpravila v Bangladeš, da ugotovi kako lahko pomagajo tistim, ki so preživeli ciklon.

Organizacijo finančno podpirajo tudi s prostovoljnimi prispevki. Več kot milijon Francozov vsako leto nakaže denar eni od treh humanitarnih organizacij. Francoski otroci pa »humanitarne zdravnike« postavljajo na vrh lestvice pokli-

cev, ki bi jih želeli opravljati. Dr. Bernard Kouchner, tudi eden od ustanoviteljev organizacije MSF in bivši predsednik MDM-a, je danes predsednik za humanitarno pomoč v Franciji.

Organizacija se trenutno ubada s problemom širjenja. Dr. Rony Brauman pravi, da obstajajo omejitve: »Ne samo postati tako veliki, da bomo izgubili vneto.«

Drugi pravijo: »MSF je kot vožnja s kolesom – če ne bomo začeli zavirati se bomo polumili.«

Vsi pa ne podpirajo francoskih zdravnikov. Uradniki Rdečega križa pravijo, da francoski doktorji nimajo sredstev za izvajanje tako obsežnih programov, kot je program gradnje taborišč za jordanske begunce.

Drugi kritizirajo Kouchnerja, da več časa preživi pred kamerami, kot na delu. Eden od zdravnikov pri MDM pravi, da je za posamezne člane njihovo delo bolj podobno »medicinskemu turizmu«. Možnost, da dva ali tri tedne preživijo v eksotičnih deželah.

Vendar so kritiki v manjšini. Milijonom lačnim in obolelim pa francoski zdravniki prinašajo žarek upanja v njihovem drugače tragičnem svetu in brezupnem položaju. Naklonjena jim je tudi svetovna javnost. Ti zdravniki utelešajo najgloblje zahodne vrednote in prinašajo razvito tehnologijo na konec sveta. K Hipokratovi prisegi, ki obvezuje zdravnike, da pomagajo bolnim kjerkoli lahko, so dodali še novo. Imenujejo jo »obveza do posredovanja« povsod, kjer ni osnovnih življenjskih pogojev.

ROMANIA

Providing treatment for the elderly and infirm

ETHIOPIA

Offering a ray of light and hope to refugees fleeing famine

AKCIJA NOVE DOBE

Pomagajmo Janezu v Ameriko

NOVA DOBA še vedno zbira prostovoljne prispevke za Janezovo pot na olimpijske igre duševno prizadetih otrok v ZDA. Janez Močnik bo v elementih košarke tamkaj branil naše barve.

Na Dobri in v Zavodu Miha Pintar si vsi zelo prizadevajo, da bi njihov gojenec odpotoval na tako težko pričakovano potovanje. Z vseh koncev Slovenije prihaja denar, da bo lahko naš Janez na olimpijskih igrah sodeloval, seveda z geslom PUSTITE ME ZMAGATI, ČE PA NE MOREM ZMAGATI, MI PUSTITE, DA BOM HRABER IN BOM POSKUŠAL ZMAGATI...

Za prispevke se v imenu slovenskega tednika NOVA DOBA, v imenu vseh zaposlenih v Zavodu Miha Pintar Dobrna in seveda v imenu družine Močnik iskreno zahvaljujemo.

Prostovoljne prispevke lahko na posebni žiro račun nakažete do 17. junija.

Pomoč so prispevali:

Katarina Zewe
Rokometni klub Celje
Pivovarna Laško
ABC Galeb
Desiree Kolarec
Remše
Pedagoško društvo Celje in upokojenci (srečanje na Hudinji)
KS Škofja vas
KS Frankolovo
Miha Vodenik – Gornja Radgona
KS Vojnik
Zlatarstvo Vlado Prosenec, Dobrna
Zdenko Pilih, Cesta II/19, Velenje
KS Vojnik
Center za socialno delo
Petrol TOE CELJE – OOS
Cveto Klajnshek, Vojnik
Silvester Memon, Avtoličarstvo, Dobrna

V celjski podružnici Službe družbenega knjigovodstva smo odprli posebni žiro račun

50700-723/3-31455 z obveznim pripisom za Janezovo pot v Ameriko

radio MARŠ

MARIBORSKI RADIO ŠTUDENT

95.9 MHz UKV stereo

oddajamo 24 ur dnevno
lasten program od 15. ure do 21. ure
ob vikendih od 15. ure do 24. ure
in satelitske programe

pripravljamo popoldanski glasbeno-informativni program
ter večerne glasbene in govorne termine

oglašujte na našem radiu!

Gospodova cesta 87/b, 62000 Maribor
tel & fax (062) 221-442, 20-179

VOJNA S TIHOTAPCI NARKOTIKOV V ITALIJI

3.

Po podatkih italijanske policije so tudi jugoslovanski državljani sodelovali v prevažanju mamil preko jugoslovansko-italijanske meje. Omenili bomo nekaj takih primerov.

V italijanskem mestu Tržič, v bližini železniške postaje, je policija prijela tri poklicne voznike – 43-letnega B. L., 41-letnega S. S. in 30-letnega M. C. ki so imeli pri sebi 13 kg in 180 gramov hašiša ter 300 g morfija, kar naj bi predali neznani osebi. Vsi trije, ki so vozili blago z bližnjega vzhoda v Italijo s pomočjo kamionov, so odgovarjali pred okrožnim sodiščem v Gorici in to zaradi nezakonitega uvoza mamil v Italijo, kot tudi za neplačilo carine in drugih stvari. Zanje je javni tožilec zahteval skupaj 18 let zapora in plačilo denarne kazni 11 milijonov lir. Prva dva sta dobila po dve leti zapora, tretji pa eno leto. Zmanjšana jim je tudi denarna kazen, tako, da so plačali po dva milijona lir.

Veliko huje je bil kaznovan S. M., pri katerem je italijanska policija v Gorici odkrila manjšo količino heroina, amfetamina ter dve precizni tehtnici za mamila. Zanj je bila sodba strožja kot je predlagal javni tožilec. S. M. je dobil dve leti in 8 mesecev zapora, prav tako je moral plačati kazen od 2 milijona lir.

Maroško zvezo tihotapcev mamil so odkrili jugoslovanski obmejni organi. Redkokdaj se zgodi, da kdo tihotapi mamila iz Italije v Jugoslavijo, toda tudi tak primer je znan na jugoslovansko-italijanskem mejnem prehodu Lazaret, ki se nahaja v bližini Ankarana. Tega dne je iz smeri Italije z avtomobilom pripeljal A. S., pri katerem je bilo najdeno v pogonski plinski steklenici 11 kg hašiša namenjenega slovenskemu tržišču, s katerim bi bilo »zadovoljeno« 22.000 »potrošnikov«. Odkrili so, da je lastnik avtomobila M. K., ki je priznal, da gre za organizirano akcijo nakupa hašiša, ki jo je izvedel I. C. Ta je v Maroku stopil v zvezo s prodajalci mamil. Po vrnitvi v našo državo je v sodelovanju z A. S. in M. K. organiziral nakup mamil v Maroku. A. S. so z avtomobilom poslali v tujino, kjer je mamila tudi prevzel, vendar je bil pri vrnitvi v našo državo odkrit.

Italijanska policija v Trstu je odkrila dva Jugoslavana, 28-letnega M. Lj. in 25-letnega M. M., ki sta sodelovala v kupoprodaji mamil. Takrat je bil zaplenjen heroin vreden 20 milijard lir. Po informaciji Interpola, da obstaja sum, da mamilo potuje iz Turčije preko Jugoslavije v Italijo in da je v mrežo tihotapcev vpleteno več oseb s Kosova, je jugoslovanska policija tudi sledila avtomobil mazda novopazarske registracije. Ta je prišel na kraj, kjer ga je čakal kombi znamke »mercedes«, prav tako novopazarske registracije. Tihotapci, ki jih je obkolila policija, so bili ujeti, ko so iz zelenega kombija v avtomobil iztovarjali mamilo, ki je bilo namenjeno italijanskemu tržišču.

Pretresljive usode

Dolge in pretresljive so zgodbe o tistih, ki umrejo zaradi posledic uživanja mamil. Italijanska javnost je bila zgrožena, ko je bil odkrit primer 13-letnega Marcelina iz Palerma, ki je štiri leta redno užival mamila. Zadnja leta si je v veno vbrizgaval dnevno po dve dozi heroina. Vsaka doza je takrat stala 80.000 lir. Koliko je še takih trinajstletnikov?

Italijo je v tem času pretresel »primer iz Pescare«, ko je 49-letni oče v enem od številnih preprirov s francoskim ključem ubil svojega sina Modesta (27), truplo pa skrnil. Morilec je izjavil, da je njegov sin narkoman in da je silil k uživanju mamil tudi svojo 19-letno sestro Lorello.

Ce k temu dodamo, da je bilo v Trstu odkrito 18 karabinerjev, ki so s svojimi prijatelji uživali mamila, prav tako pa je bilo veliko primerov jemanja mamil tudi v vojski, je jasno, s kakšnimi težavami se bori italijanska policija v zavrnitvi prodaje mamil po Italiji. Podatek, da samo v Neaplju promet trgovcev z mamili znaša okoli 1.300 milijard lir, nam kaže koliko je razširjena prodaja mamil v Italiji in kolikšno je število tistih, ki jih uživajo. Vsakodnevni boj policije v zaustavljanju tihotapljenja in uporabe mamil, od katere je odvisno na žalost vse večje število mladih v Italiji, ni dovolj, da bi se ta pojav vsaj zmanjšal.

Italijanska policija je v sodelovanju z nemškimi kriminalisti stopila na rep razvejani mednarodni mreži prekupčevalcev z mamili, ki so v zadnjih letih preprodali v Evropo, v Kanado in v ZDA približno 123 ton heroina. Pri Comu so v okviru te operacije aretirali tri turške državljane in zaplenili 30 kilogramov heroina, ki velja na tržišču kakih 30 milijard lir. Policija je aretirala tudi drugih pet oseb v Milanu (še dva Turka in tri Italijane).

Šef te organizacije naj bi bil aretirani turški državljani Ramazan Binguel, ki ga je policija aretirala v Milanu in za katerega je Nemčija razpisala tiralo in obljubila 30.000 mark. Binguel, ki je bil v krogih razpečevalcev mamil znan pod imenom Rambo, je zadnje čase preprodal mamila v vrednosti kakih 250 milijonov mark. Z njegovo aretacijo se je začela operacija »Salem«, ki se je zaključila prejšnji teden z aretacijo Turkov Mehmeta Gulocaka, Sakcetina Colala in Gunesa Levanta (slednji je diplomiran profesor violine). Gulocak je bil za volanom tovornjaka, ki je bil namenjen v Milanu in v katerem so našli 56 zavojev s 30 kg heroina.

V istem trenutku so v Milanu aretirali 37-letno Vincenzo Silvano in njena dva brata. Žensko je policija imela na sumu, ker so je večkrat zasledovali in ugotovili, da se je sestajala s Turki, ki so bili vpleteni v business z mamili.

Policija meni, da je mamilo prihajalo iz Turčije in sicer po že znani balkanski poti, ki gre od Istanbula preko Bolgarije, Madžarske in Avstrije do Brennerja. Od tam ga peljejo v Milanu, od koder ga pošiljajo v Kalabrijo in od tam v Ameriko in Kanado. Drugi kanal, po katerem prihaja mamilo iz Turčije v Italijo gre po morju, potom trajektov, ki pristajajo v Trst. Iz Trsta je potem pot enaka kot z Brennerja.

ITALIJANSKO-SLOVENSKA MEJA

Ujeto deset jugoslovanskih vodičev

Kakor trdijo italijanski obmejni organi se vzporedno z zaostrovanjem politične krize v Jugoslaviji, povečuje tudi problem pribežnikov v Italijo. Jugoslovanski obmejni organi so zaradi notranjih težkih razmer bili prisiljeni nekako ublažiti nadzor v gmajnatem območju med sosedama in kaže, da ne morejo zajeziti več kot 50 odstotkov ilegalnih prehodov meje, znano pa je, da italijanski obmejni organi zaskrbljeno spremljajo razvoj dogodkov na Hrvaškem in v Srbiji.

Podatek, da so od januarja do srede maja letos italijanski obmejni organi ujeli kar 1136 beguncev, ki so ilegalno prestopili jugoslovansko-italijansko mejo (samo v prvi polovici maja je bilo odkrito 73 turških beguncev, 31 Kitajcev, 25 Romunov, 21 Nigerijcev, 21 Šri lančanov, 27 Filipincev, 18 Pakistancev, 14 Romov iz Jugoslavije in 12 drugih nezakonitih priseljencev) kaže kolikšno je povečanje beguncev iz Jugoslavije v Italijo.

Italijanski obmejni organi so uvedli strožje nadzorstvo ob meji, predvsem pa iščejo tiste, ki pribežnikom pomagajo čez mejo, seveda proti lastnemu plačilu. Ti vodiči imajo zelo zanesljive zveze v Italiji in to so predvsem jugoslovanski državljani, ki tam živijo. Zadnji udarec tem nepoštenim poslom so zadali nabrežinski karabinerji, ko so na železniški postaji Vižovlje-Sesljan prestregli 31 Azijcev, ki so čakali na vlak, s katerim so se hoteli peljati v Mestre. Po podatkih italijanskih obmejnih organov se je v primerjavi z obdobjem januar-april 1990 število ilegalnih

mestu Opčine, ki se nahaja v bližini jugoslovansko-italijanske meje, je policija ustavila kamion ljubljanske registracije katerega je vozil 30-letni Miroslav Blesić iz Bečeja, medtem ko je pri njem sedel 31-letni Božidar Marić iz Gornjega nahaja v Ljubljani in da bodo s pomočjo Interpola poskušali to mrežo prekiniti.

V Delnicah je policijska patrila pri redni kontroli ustavila štiri avtomobile koprške registracije, s katerimi je 5 naših

Marjan Marku

Gjin Zallay

prestopov meje povečalo za 300 odstotkov, v skupnem številu pribežnikov pa je bilo za kakšnih 20 odstotkov žensk.

Z novim »receptom« pri lovu na vodiče je italijanska policija dosegla precej uspeha. V samo

petih dneh je ujela 5 vodičev – Jugoslovanov. Pred nekaj dnevi so ujeli 27-letnega Marjana Markua in 29-letnega Gina Zallaya, oba iz Ljubljane, pred tednom dni pa so v roke policije padli še trije Jugoslaveni. Pri

Hrasna, ki je tudi lastnik kamiona. Pod cerado v kamionu je bilo 40 državljanov iz azijskih držav, med katerimi tudi 30 moških starih med 17 in 43 leti. Pri mestu Pesek, tudi v bližini meje, je policija prestregla skupino beguncev in tri vodiče – 34-letnega Ramadana Barbatovca in Envera Gugufia, ki sta z avtomobilom alfa prišla iz Milana (drugače sta stara znanca policije) in 25-letnega Arslana Muslija. Pri njihovem ujetju je policija morala uporabiti tudi orožje, toda na srečo nihče ni poškodovan.

Po informaciji italijanske policije iz Trsta se utemeljeno sumi da se organizirana mreža za prevažanje beguncev v Italijo

državljanov prevažalo 12 državljanov Šri Lanke z namenom, da jim omogoči illegalen prehod državne meje. Koprčani D. Z. (33), J. Ž. (31), M. V. (24), M. K. (27) in M. Z. (36) so prevzeli Šrilančane v Zagrebu, na parkirišču pri hotelu »Laguna« (državljan Šri Lanke so bili gostje tega hotela), in jih peljali proti Istri. Tri avtomobile so Koprčani najeli pri rent-a-caru, četrti pa je last M. Z. Istega dne v nočnih urah so bili ujeti, ko jih je odkrila policija. Eden od vodičev (M. K.) je bil zadržan v priporu, ker sumijo, da se je s tem poslom ukvarjal tudi prej.

Vso zadevo je reško občinsko javno tožilstvo prepustilo temeljnemu sodišču v Kopru.

PILOTA STA UMRLA V RAZBITEM LETALU

Sobočana kot kamikaze v hrib

V ponedeljek so v Prekmurju pokopali pilota Ivana Vogrina in njegovega kopolota Darka Štamparja, ki sta v nepojasnjenih okoliščinah s svojim letalom treščila v hrib Jastrebec nad Prokupljem, približno 40 kilometrov pred Nišem, kamor sta bila namenjena.

Prekmurje že nekaj dni žaluje. V soboto so iz Španije pripeljali posmrtno ostanke Roberta Rajha, dober dan za tem pa iz Niša mrtva pilota iz nesrečnega letala PA-28 Warrior sobočnega letalskega centra, ki se je v nepojasnjenih okoliščinah razbilo na hribu Jastrebec, nedaleč od tamkajšnjega televizijskega antenskega centra.

Kot smo že poročali, je v Španiji umrl maturant iz Petanjca, Robert Rajh. Umrl bi

naj za posledicami avtomobilske nesreče, vendar niti nesreča niti okoliščine do katerih bi naj prišlo, do danes niso pojasnjene. Splet okoliščin je nato našel, da sta približno takrat, ko so truplo nesrečnega maturanta peljali v domovino v doslej nepojasnjenih okoliščinah, na drugem koncu, točneje 40 kilometrov pred Nišem, kamor sta letela, na hribu Jastrebec umrla 34-letni poklicni pilot Ivan Vogrin in dve leti mlajši, v zadnjem času uspešni član

tudi zmajarskega kluba Darko Štampar iz Lendave.

Zadnji stik s kontrolo letenja bi naj nesrečna pilota imela ob sedmi uri in 42 minut. Vreme je bilo slabo, letela pa naj bi nekaj manj kot 40 kilometrov vstran od Niša. In prav to je čudno, ker bi naj pilot takoj

zatem začel priprave za spust, ki bi jih dejansko moral začeti šele 20 kilometrov pozneje. Po izginotju letala so se v iskanje vključili tudi piloti vojnega letalstva, razbitine letala pa je odkril pod vrhom 1.500 metrov visokega Jastrebeca pilot paračinskega aerokluba.

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES

GALINA ČISTJAKOVA

Lepotica med velerekorderkami

Črnooka in črnolasa, krhka lepota kraljica športov je bila na veliko žalost številnih ljubiteljev atletike na celjskem mitingu prejšnji teden, le gledalka. Zaradi njene poškodbe kolena so bili Celjani prikrajšani, da bi na svojem stadionu prvič v živo videli prvo žensko, ki je preskočila 7,52 cm in s tem postavila nov svetovni rekord v skoku v daljavo. Galina Čistjakova je tudi ženska, ki je dosegla prvi svetovni rekord v za zdaj še neolimpijski ženski disciplini, v troskoku in sicer 14,52 cm. Vsi ti rezultati in odličja z največjih evropskih in svetovnih tekmovanj jo uvrščajo med najboljše atletinje moderne dobe, s svojo lepoto in eleganco po vsem svetu.

Na povabilo predsednika AD Kladiivar dr. Rudija Čajevca je Galina z možem Aleksandrom in drugimi sovjetskimi atleti, ki so bili na pripravah v Medulinu in Puli, prišla v Celje in med številnimi športnimi novinarji vzbudila ogromno zanimanja.

»Prijazni predsednik Kladiivarja dr. Rudi Čajevac nam je razkazal celjske znamenitosti. Časa je bilo dovolj. V tedni dni smo spoznali vse kulturne in zgodovinske zanimivosti Celja in okolice, seznanili pa so nas tudi z atletsko, zelo bogato, preteklostjo. In današnjimi, ne tako imenitnimi razmerami. Tako kot vsi v klubu upam, da bo v prihodnosti boljše. Prav rada bi prihodnje leto prišla v Celje in slišim, da se o tem že nekaj dogovarjajo.« je na začetku našega razgovora dejala svetovna rekorderka in profesorica športne vzgoje Galija Čistjakova.

Galina Čistjakova

Kako ocenjujete celjski miting?

»Vse pohvale organizatorju, le število nastopajočih je bilo preveliko. Upam, da bo miting prihodnje leto na višjem mednarodnem nivoju z več kvalitetnimi svetovnimi atleti, kar bi doma in po svetu mnogo prispevalo k ugledu Celja kot atletskega mesta.«

Kako je z vašo poškodbo kolena?

»Za zdaj še ne vem. Zaradi problemov s križnimi vezmi in ligamenti odzivne noge, sem morala iti pod nož. Po rehabilitaciji sem začela z lahkotnimi treningi. Vse bo jasno, ko bom nogo polno obremenila.«

Kdaj načrtuje povratek na štart?

»Verjetno v drugi polovici sezone.«

Boste lahko nastopili na svetovnem prvenstvu v Tokiu?

»Upam, da bo do Tokia vse v redu in da bom lahko nastopila.«

Kaj pričakujete na svetovnem atletskem prvenstvu?

»Vse je odvisno od tega, ali se bom po operaciji in rehabilitaciji vrnila v prejšnjo formo.«

Kakšne daljave ste pred operacijo premagovali?

»Objektivno sem bila sposobna skočiti od 7,70 do 7,80 cm. Toliko sem na treningih brez težav skakala. Vendar je trening eno, tekmovanje drugo. Upam, da se mi bo tak skok posrečil prihodnje leto.«

Konkurenca v skoku v daljavo je zelo močna. Tu je predvsem Nemka Haike Dreikssler.

»Gotovo. Haike je izredna atletinja. Odlična šprinterka in skakalka v daljavo. Vendar se zadnje tri sezone nisva neposredno srečali na velikih tekmovanjih. Enkrat ni bilo mene, drugič nje. Z njo bi se želela prav kmalu pomeriti na svetovnem prvenstvu v Tokiu, če se bom do takrat uspela solidno pripraviti. Zaradi tega je Haike v veliki prednosti.«

Tri tedne ste bili na pripravah v Jugoslaviji, v Medulinu, Puli in Celju. Ali vas je strah političnih razmer pri nas?

»Ne preveč. V Sovjetski zve-

zi smo navajeni na takšne ali celo hujše politične in gospodarske razmere. Imamo podobne probleme kot vi tukaj s Hrvaško in Srbijo. Celu hujše, saj je pri nas med Armenijo in Azerbajdžanom na obeh straneh ogromno število mrtvih. V Moskvi tega ne čutimo, kot ni čutiti Zagrebu ali v Beogradu.«

Očitno ste dobro spoznali jugoslovanske politične težave?

»Na evropskem prvenstvu lani v Splitu smo že slišali za »hlod« revolucijo v Kninski krajini. Preko Knina smo se celo peljali v Split. Tedaj še ni bilo barikad, ko pa smo bili nekaj časa v Splitu, smo s televizije in iz tiska izvedeli, da je cesta skozi Knin zaprta in da ni varno hoditi tja.«

Kot vrhunska atletinja imate verjetno za družino le malo časa?

»Imam srečo, ker je moj soprog trener in sva tako vsak dan skupaj, žal pa to ne velja za mojo osemletno hčerko Irino. Kadar smo na pripravah ali tekmovanjih izven Sovjetske zveze, je hčerka pri stari mami v Moskvi.«

PO POMILOSTITVI
VRHUNSKEGA ATLETA

Bilač obtožuje

Nezadovoljna zaradi odnosa nove slovenske politične garniture do športa sta najboljši slovenski atlet Borut Bilač oziroma njegov sponzor Vladimir Slejko najavila odhod v Luksemburg. Da bi izvedeli, koliko je v tem resnice, smo poklicali v Makarsko, kjer je Borut Bilač po »pomilostitvi« IAAF na pripravah.

»To informacijo sem prebral v SN. Z njo se popolnoma strinjam. To je edini možen odgovor na odnos nove politične oblasti v Sloveniji do vrhunskega športa nasploh. Izjava mojega največjega prijatelja, predsednika AZS Vladimirja Slejka, je na žalost vseh vrhunskih športnikov v Sloveniji resnična in štipendija sedem tisočakov je za športnike najvišjega mednarodnega razreda, v katerem so nosilci kolajin z evropskih in svetovnih prvenstev in olimpijskih iger, milo rečeno ponižujoča.«

Končno ste po skoraj enoletnem boju le dokazali svojo nedolžnost v splitskem primeru?

»Da, in zaradi tega sem zelo vesel in srečen. Vendar ne bi uspel, če ne bi bilo ob meni Vladimirja Slejka, trenerja Srdana Đorđevića in ljudi s Kliničnega centra, kajti zdravniška služba IAAF le redko prizna napako. To so napravili le v mojem primeru in v primeru Norvežanke Trine Solberg. Evropska atletska zveza mi je poslala opravičilo, istočasno pa me je povabila na A finale Evropskega pokala v Frankfur-

tu, kjer bi mi vrnilo mojo medaljo.«

Slišimo, da boste zahtevali primerno odškodnino.

»Točno tako. Do nje imam moralno in materialno pravico, ker smo s sponzorji ogromno izgubili. Jaz terjam predvsem moralno, moji sponzorji materialno zadoščenje. Zadevo smo prepustili odvetniku in ga zadoščili, da iztrži čim več, kajti vsi smo pri tem res veliko izgubili.«

Kako se pripravljate na novo sezono?

»Veliko lažje je, ko vem, da sem čist in lahko povsod tekmujem. Na prvem velikem tekmovanju na prostem, na kvalifikacijah za pokal Hrvaške v Splitu sem v teku na 100 m z rezultatom 10,7 potrdil, da nisem veliko izgubil, saj sem kljub težavam nepretrgoma treniral. Upam, da bom v glavnem delu sezone na ravni lanskega leta, morebiti celo boljši, ker sem »lačen« tekmovanj. Moj glavni cilj je vsekakor svetovno prvenstvo v Tokiu. Upam, da bom z dobrim rezultatom razveselil vse tiste, ki so v najtežjih časih mojega življenja verjeli v mojo nedolžnost.«

NAVIJAČI NA FINALU

Operacija Rotterdam

Kakšno naključje! Finale pokala pokalnih zmagovalcev: 15. 5. 91 Rotterdam: finalista španska Barcelona in angleški Manchester United. Temperamentni Španci, agresivni Angleži, nizozemski obsedenci, za nemške huligane le dobrih sto kilometrov do največjega evropskega pristanišča! Če bi izbirali kraj dogajanja ne bi mogli izbrati boljšega!

Operacija »Rotterdam« je v policijskih vrstah dobila predznak najvišjega rizika. Nizozemska policija je hitro dobila pomoč na Otoku, v Nemčiji, Španiji, pomoč pa so seveda ponudili tudi drugi.

Načrt so v največji tajnosti pripravili super strokovnjaki, ki so izkušnje pridobili na zadnjih velikih prireditvah. Osnovni namen je bil: ne dopustiti, da kdorkoli pride v kakršenkoli stik z drugim. Kako? Koliko ljudi j. potrebno za nadzor ob prihodu Otočanov? Kako umiriti domače razgreteže, ki imajo z lanskega SP v Italiji neporavnane račune tako z UEFA kot z Angleži? Jasno je bilo, da lahko nemški huligani pridejo mirno skozi številne nemško-nizozemske prehode in da nikdar ne uporabljajo letal (predrago) in osebnih avtomobilov (prelahko jih odkrijejo). Nemške huligane so že nekaj časa zasledovali (gre za skupino do 400 ljudi) saj so tudi operacijo »Milano« pravčasno razkrili. Združene policije so mlade nemške navijače, ki delujejo po načelu neonacizma, s premišljeno akcijo zaustavili v Švici, le-ti pa naj bi skalili mir italijanskim policajem na tekmi UEFA Inter – Milano.

Načrtov in predpostavk ni manjkalo. Mestna rotterdamška vlada je, vsaj tako pišejo časniki, namenila 330.000 guldnov pomoči vsem, ki so se ukvarjali z varnostjo. Rotterdamski župan je dva dni pred tekmo začel opozarjati in prositi vse, da naj se obnašajo športno in da naj Rotterdam, ki je mimogrede osmič gostil finaliste evropskih pokalov, zapustijo takšnega kot jih je pričakal.

Dan tekme ni bil nič kaj prijazen. Angleških in španskih navijačev ni bilo nikjer. Po mestnih ulicah le tu in tam kdo z navijaškim šalom. Na parkirnih prostorih ob obali v glavnem le domači avtomobili, le redke registracije iz Španije in Nemčije. Malo bolj glasni domači navijači, ki nimajo partnerjev za obračun. Ja, na vsakem koraku policaj. Oborožen, pripravljen na akcijo. Prijazen. Na vprašanje kje so navijači in da ni pravega dela odgovori z nasmehom in pomembno informacijo: Španci so na južnem, Angleži na severnem delu mesta. Doda še, Špance so celo prepeljali na bližnji otoček.

Dež neusmiljeno pada. Piha močan, hladen veter. Tudi navaden smrtnik si ne more privoščiti »poživila«. Alkohola, tudi piva, preprosto ne prodajajo.

Tri ure pred tekmo so odprli vrata starega Feyenoordovega stadiona. Pred njim spet številni policaji. Toda v spremstvu navidez mirnih psov. Nedaleč stran posebna enota na konjih. Številni mladi možje v majicah z napisom Security! Kakšna je njihova naloga? Odgovor je diplomatiki: Nimam posebne naloge! Upam, da bo vse mirno! V resnici je vsakdo imel natančno opredeljeno delo. Prijazno so kazali pot in po posebnih zvezah obveščali policajce o morebitnih kandidatih za povzročanje nemirov.

Pred vhom na stadion pregled prtljage in še osebni pretres. Tudi konzerva s Coca Colo je odveč. V številnih vedrih je moč videti najrazličnejše predmete: nože, petarde, steklenice, razne ročaje zastav... Tudi pri vzhodih na tribune pregled. Spet se zgodba ponavlja. Vprašamo se, kako so prepovedane predmete prinesli mimo prvega nadzora? So. Kako? Nihče ne ve.

Dobro uro pred začetkom tekme so tribune skorajda nabito polne. Na severu modro-vijoličasta barva (Španci), na jugu rdeča (Angleži). Prireditelji v domačem, španskem in angleškem jeziku obveščajo zbrano o vseh mogočih stvareh. Niti z besedico niso omenili športnega obnašanja. Načrtno so pripravili v zaporedju priljubljene španske in angleške popevke. Nekajkrat zavrtijo tudi himni Barcelone in Manchester Uniteda. Tako eni kot drugi glasno pojejo in visoko dvignjene zastava napovedujejo zmago enih in drugih. Po občutku nekaj več Angležev, ali morda njihovo bučno navijanje daje napačen vtis. Malo je Nizozemcev, Nemcev ni slišati in videti. Pred samim začetkom tekme podatek: v mestu in pred stadionom ni bilo nemirov. Zaenkrat so zaprli le 35 navijačev, večina so bili »razgreti« Nizozemci. Angleže so pripeljali po eni. Špance po drugi strani. Poti enih do drugih so bile »hermetično« zaprte. Prihodi »neorganiziranih« posameznikov niso bili nevarni.

Med samo tekmo športno navijanje. Znano je, da so Španci izgubili, Angleži zmagali. Prvi so takoj zapustili stadion, drugi pa so se še dolgo veselili. Pokal je bil njihov, nogometaši so se vsak na svoj način zahvaljevali navijačem, skupaj pa so glasno zapeli: Glory, glory Aleluja...

Ali je res mogoče, da se bo tako končalo, smo se spraševali. Da, tudi dan po tekmi ni nobenih poročil o incidentih. Tudi zadnja faza »operacije Rotterdam« se je srečno končala.

Reporter domače TV je v posebni oddaji po tekmi sporočil gledalcem: »Nogomet je veliko pridobil!« V isti sapi pa je dodal: »Ali se začena novo obdobje otoških navijačev, ki so angleške klube izključili za pet sezon. UEFA je storila prav, ko je tekmo visokega rizika pustila Rotterdamu. Z Brusljem 85 in z 39 žrtvami se je začelo temno obdobje evropskega nogometa, ali se z Rotterdamom 91 končuje? Če bi znal odgovoriti, bi zaslužil Nobelovo nagrado za mir!«

IZ SKICIRKE

Pasma: politik

Torej se je iz vsega tega izcimilo, da bo Celju pripadel zadnji dan kongresa. Pomislite; zadnji dan, ko bodo že vsi utrjeni zapuščali prizorišče! Preklemanski močvirniki, spet so nas enkrat prinesli naokoli in bodo pobirali smetano, mi pa ostajamo kot doslej: provinca in še enkrat provinca.

Takšne misli se te dni gotovo motajo po glavah kakšnih zavednih Celjanov, tudi tistih, ki niso bolj ali manj direktno v političnem štosu.

Pravzaprav pa je Svetovni kongres Slovencev, kakorkoli se bo pač odvijal, Celju, že v njegovi pripravljalni fazi, prinesel le dobre stvari.

Intenzivno se je začelo skrbeti za boljšo vizualno podobo mesta. Staro, propadajočo kasarno, v kateri je njega dni služboval tudi Draža Mihailović in s katero dolgo niso vedeli kaj in kako, bodo končno obnovili. In tudi to, da so se nekatere lokalne vodilne strankarske figure pričele na afekt kregati med sabo, ni nič slabega.

Bolje prej kot kasneje ali pa v najslabšem primeru celo nikoli. Kaj drugega ko prepirljivost pa je bistvo in namen politike. Vsaj naše in če bolj natančno pogledamo sleherne. Politiki morajo biti že zaradi same narave svojega početja rojeni, priučeni ali vsaj pretvarjajoči se prepirljivi. Seveda je od njihovih psihofizičnih lastnosti oziroma njihovih genetskih kod odvisno kakšna oblika prepirljivosti jim je lastna; to, kdo se zna kregati na bolj rafiniran način in komur že po nekaj besedah špriceno pene izza čekanov. A bistvo je vsekoli v tem, da drugim dokazuješ svoj lastni prav. Izcedke svoje lastne pameti, kar je Slovencev še posebno dobro pisano na kožo. Saj poznate tisto o dveh Slovencih in treh strankah. In zares nobenega razloga ni, da bi bile pri tem naše lokalne politične figure častne izjeme.

Zakaj in s kakšnim globljim razlogom pravzaprav? Tako nam lahko postaja iz dneva v dan bolj jasno, da imamo namesto nekakšnih amorfnih bitij v siju idealiziranih rastrov pred sabo popolnoma običajna bitja iz krvi in mesa ter prav tako obdana z vsemi različnostmi, ki jih premore človeška narava. V dobrem in slabem pomenu. Tako pač gre to.

Politiki so pač politiki. Le ena od človeških pasem, kot bi temu dejal Galton Frizza.

Se dobro, da jih imamo. S čim pa bi se drugače filali naši mediji? Če ne bi bilo med njimi tiska in kamer bi se še znali neopazno zgrijeti med seboj na kakšnem zakotnem Kongresu.

Joj, kakšen dolgčas bi bil to!

DOGODKI

Gosta zdaj že tradicionalnih Večerov z gosti, ki jih v celjskem Narodnem domu pripravlja Plesni forum Celje, sta bila minuli petek kantavtorja Zoran Predin in Arsen Dedić. Promocija njunega skupnega albuma Priče je pritegnila številne ljubitelje njune muzike.

RAZSTAVE

Mimetični svet M. Lorenčaka

Minilo je skoraj petnajst let, odkar se je celjska publika zadnjikrat srečala z obsežnejšim opusom celjskega umetnika, slikarja, ki izhaja iz prve povojne generacije slovenskih likovnih ustvarjalcev. Da je obisk te razstave bil rekorden v letošnjem letu ni vzrok samo v njegovi priljubljenosti med domačo publiko, temveč tudi v neposrednosti njegovega likovnega izražanja, zazrtega v vizijo realnosti.

Milan Lorenčak je študij slikarstva končal leta 1949 na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani v razredu prof. Gabrijela Stupice, nato pa je opravil še grafično specialko pri prof. Božidarju Jakcu. Njegovo več kot štiridesetletno ustvarjalno obdobje je bilo vezano vse do leta 1982 na pedagoško delo, v upodabljanju umetnosti pa razčlenjeno na slikarstvo, grafiko in celo uporabno umetnost. Nedvomno pa je slikarstvo Milanu Lorenčaku prioritetenega pomena, je njegov življenjski impulz, v katerem ohanja vsekoli zvestobo realizmu in osebnostno obarvani likovni govorici.

Lorenčakove slike skozi dolgotrajen razvoj karakterizira tenkočutna dovtornost za krajinsko razpoloženje in fizično resničnost pojavnih stvari. Stroga tektonska gradnja slike, ki je tako značilna za njegovo slikarstvo, se v akvarelu (z njim se je predstavil na razstavi) sprosti, poteza čopiča razgiba in ujame v mimetičnost naslikane podobe. Izbrana motivika zajema široko področje (pejsaž, portret in tihožitje) in v njej zaznamo odsev spontanega opazovanja sveta in življenja. Milan Lorenčak se ni nikoli vezal na širša likovna dogajanja, ostal je iskreno samosvoj, avtentičen v načinu iskanja in podajanja stvari iz naravnega reda, nevezanega na vsebino predmeta samega.

V seriji naslikanih portretov opazimo otipljive in individualne upodobljenčeve karakteristike; v tihožitju prehod od oblikovno trdnosti do svobodnejše interpretiranih barvnih zapisov. Milan Lorenčak daje nedvomno prednost pokrajini, veličini narave, katero ujame v trenutku razpoloženja v mrežo barvnih in tenkočutnih potez. Skicioznim pejsažem ne manjka risarske konstrukcije, niti sočnosti barvnih ploskev. Kozjansko, obmorski motivi, Sicilija in Porenje, svet določenega okolja in štimunge, so podobe, ki osvetljujejo preprost odnos slikarja do motiva in hkrati ustvarjajo široko in neposredno komunikativnost ter razpoloženje v odnosu med podobo in gledalcem.

KAKO POSTANEŠ MARJAN MANČEK

Nenavadnost humorja

BINA ŠTAMPE ŽMAVC

Ko sem pred nekaj leti svojemu majhnemu sinu prebirala medvedka Brunda, me je zasačil – kot pač znajo otroci – z nadvse osupljivim vprašanjem: »Kako pa postaneš Marjan Manček?« Seveda nisem znala posebej dobro odgovoriti na tako vprašanje iz zasede. Sem pa ob tem pomislila, kako čudovito znajo otroci postavljati vprašanja, ki zadevajo samo bistvo stvari. Od takrat je minilo nekaj let in medtem sem, tega ne morem tajiti, Marjana Mančka tudi osebno spoznala. Na vprašanje, kako se postane Marjan Manček, pa tudi danes ne vem pravega odgovora. Vem le to, da so nekateri ljudje pač že po duši slikarji, pesniki ali glasbeniki.

Ko sem na knjižnem sejmu za zid knjige v francoščini. Res pa je, da sem s to založbo sodeloval že prej, saj so izdali vse tri knjige o Brundu. Želeli so tudi Pedenjpeda, žal samo ilustracije. Seveda pesnik N. Grafenauer ni mogel pristati na to, kajti ilustracije gredo v korak prav s tem tekstom. Brunda so si zaželeli tudi Švedi, vendar bi hoteli imeti serijo desetih zgodb. Ker nisem doma dobil nobenih naročil, da bi serijo nadaljeval, sem nekako odnehal. Morda se bom še kdaj vrnil k Brundu. To je bilo obdobje, ko sem želel nekaj povedati samo s sliko, kajti zame je premalo, da nekaj samo naslikam, ampak moram tudi nekaj povedati – bodisi s sliko ali stripom!

Od 17. do 31. maja razstavlja slikar Marjan Manček v razstavišču Laški dvorec v Laškem. Po otvoritvi sva se s Marjanom vsedla in se pogovarjala. Seveda to ni bil nikakršen intervju. Strinjala sva se, da jaz ne znam spraševati, Marjan pa ni preveč navdušen nad odgovarjanjem. Torej je bil to pogovor za najini duši, če lahko tako rečem. Marjan pravi, da je dobil vabilo za razstavo od organizatorja ZKO in gospoda Jureta Jana. Navdušen je nad prostorsko razsežnostjo galerije, ki mu je omogočila, da je v prvi dvorani razstavil ilustracije za najmlajše, v srednji novejšje ilustracije in ilustracije za višjo stopnjo, v tretji dvorani pa so avtorski stripi za različne stopnje. V vitrinah pa so razstavljene knjige, nekatere odprte, da lahko obiskovalci presodijo razliko med originalom in tiskom. Sicer pravi Marjan, da ni eden tistih, ki bi jokali zaradi napačne barve, kajti izraža se predvsem s črto, bistvena zanj je perorisba, barva pa je le dopolnilo.

Ko ga povprašam o francoski izdaji Majhne zgodbe o ribi velikanki naprej in nazaj pravi: »Knjiga je bila najprej nagrajena na mednarodnem knjižnem sejmu v Beogradu – za likovne podobe. Kmalu zatem je prišla tudi prošnja francoske založbe

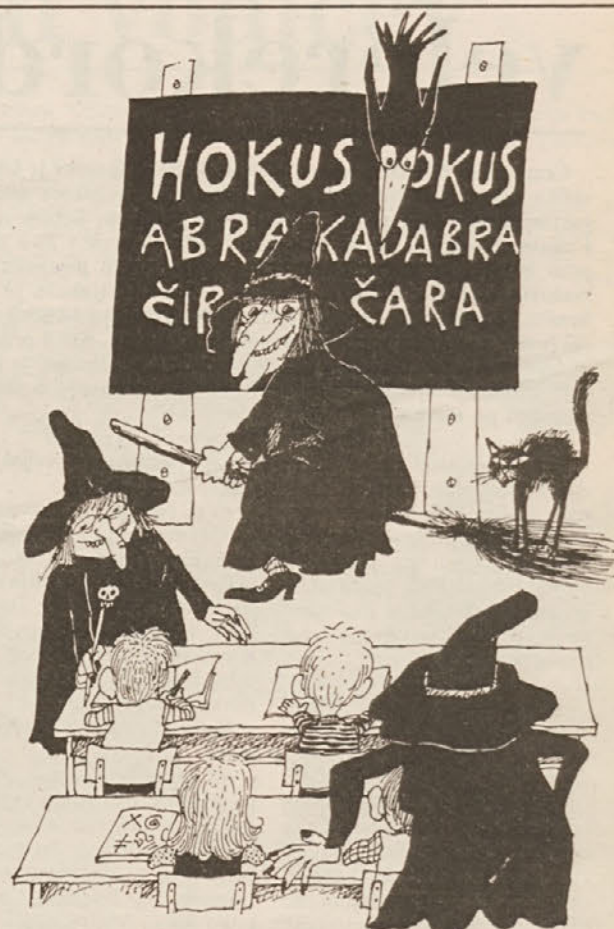
za zid knjige v francoščini. Res pa je, da sem s to založbo sodeloval že prej, saj so izdali vse tri knjige o Brundu. Želeli so tudi Pedenjpeda, žal samo ilustracije. Seveda pesnik N. Grafenauer ni mogel pristati na to, kajti ilustracije gredo v korak prav s tem tekstom. Brunda so si zaželeli tudi Švedi, vendar bi hoteli imeti serijo desetih zgodb. Ker nisem doma dobil nobenih naročil, da bi serijo nadaljeval, sem nekako odnehal. Morda se bom še kdaj vrnil k Brundu. To je bilo obdobje, ko sem želel nekaj povedati samo s sliko, kajti zame je premalo, da nekaj samo naslikam, ampak moram tudi nekaj povedati – bodisi s sliko ali stripom!

V tujini so izšle še knjige v nemškem in slovaškem jeziku: Peter Klepec, Kozlovska sodba, Zrcalce, Mojca Pokrajculja. V srbohrvaščini pa slikarice Zlata ribica, Zrcalce, Kresna noč, Kozlovska sodba in Mojca Pokrajculja.

Vem, da velja stripu vaša posebna ljubezen in zadnje čase se zanj odpira tudi slovenski prostor (Amalietti recimo). Pa je vaš strip le čisto posebne sorte.

»Moj strip je pač namenjen najmlajšim. Kar se tiče mojega odnosa do stripov, pa se moram vrniti nazaj v svoje zgodnje otroštvo. Ze v prvih letih osnovne šole sem risal na tak način, da sem pripovedoval v likovni podobi: na eni strani papirja sem narisal sliko, na drugi pa to, kar se je zgodilo pozneje. Pripovedoval sem v slikah. Potem sem odkril odlični stripovski Plavi Vijesnik in s pomočjo tega zagrebškega časnika, ki je objavljal tudi šolo stripa, sem se začel sam poglabljati v likovne skrivnosti.«

Potem govoriva o risbi kot osnovi likovne govorice, pa o nujno potrebnem talentu, o tistem božjem daru, brez katerega pač ne gre, ker ti daje sposobnost globokega doživljanja in obenem možnost izražanja

nja in komunikacije.

»S pomočjo likovne govorice sem lažje komuniciral s svetom in še danes komuniciram na ta način, da povem z risbo! Začel sem s stripom, pozneje s karikaturo in moja ilustracija izhaja pravzaprav iz humornega videja sveta. S stripom se rad ukvarjam, ker mi je slika premalo in moram dodati še besedo, da lahko gradim zgodbo. Zanima me dramaturgija, gradnja slikovne zgodbe. Znotraj posamezne slike pa me spet zanima zgodba, ki jo želim povedati na humoren, nenavaden način, kajti prav nenavadnost je bistvo humorja! Ta pa mora vsebovati tudi neko resnico o svetu, sicer postane navadna komika brez prave globine. Jaz pa vsakakor hočem izbrskati to globino! Ker sem se toliko ukvarjal s stripom, je bilo skoraj nujno, da sem prišel do animiranega filma.« Prejšnje leto je bil izbran za sodelovanje na svetovnem festivalu kratkega filma na Finskem z risanko za odrasle Na liniji. Bil je to edini jugoslovanski film na tem festivalu in Marjan se pošali, da so zaradi njega dvigali in spuščali jugoslovansko zastavo, da ne bi ponoči zmznila. Predvajali so

ga med 73 izbranimi avtorji od skupno 1000 iz vsega sveta! Po-ve, da je diplomiral angleščino in zgodovino, in da se je med študijem preživljal z risanjem karikaturnih, ki jih je objavljal v Delu, Mladini, Pavlihi, drugod po Jugoslaviji in tudi v tujini. Poleti pa je z dvignjenim palcem potoval po Evropi in spet služil potnico z risanjem karikaturnih, ki jih je prodajal na poti po Skandinaviji in Angliji. Ne samo zase, ampak tudi za prijatelja.

Nazadnje mi pove, da je eden od vzrokov zakaj riše, lahko tudi ta, da v nekem trenutku ni imel možnosti, da bi igral bobne. No, glasbo pa ima še zmeraj rad in svojega dela v ateljeju si brez nje sploh predstavljati ne more!

Razstava v Laškem dvorcu kar prasketa od humorja. Polna je pritajene nežnosti in kančka grenkobe, ki se skriva za smehom. To je Marjan Manček. Ne zamudite srečanja z njim!

Za konec pa mu iz srca zaželimo, da bi se v Sloveniji našli pogoji za delo na risnem filmu, kajti zdaj se z risankami ukvarja sam, v svojem ateljeju.

Vrbe ob Sotli, 1988, akvarel

MUZIKA JE
BIZNIS

Če človek v današnjih časih prebira dnevno časopisje, mu je malce težko pisati le o muziki, saj se ritem popularne glasbe v naših krajih iz klasičnih R'n'R ali ACID-Pop obrazcev vse bolj spreminja v tisto, starejšim ljudem dobro znano »ajnc, cvaj, anjc, cvaj«, marš-polko. Ritem je sicer lep, enostaven in gre hitro v uho, le spremljiva je malce moteča. S tem mislim na topot vojaških škornjev in pregovorno neubrano petje soldateske.

Hkrati se s povsem upravičenim strahom, da ima državljanska vojna podobne lastnosti kot plini, recimo da je bolj disperzivne narave, samodejno vsiljuje vprašanje, kakšne koračnice bodo popularne tokrat. Lili Marlen prav gotovo ne. Po šumama in gorama verjetno tudi ne. No ja, si bodo že kaj izmislili, na rešitev verjetno ne bo treba predolgo čakati.

In če je jugoslovanska pop glasba že popolnoma zagreznila v ceneno politikanstvo, pa v rock sceni še zmeraj sveti drobna luč razuma in potrjuje splošno razširjeno mnenje o internacionalnosti le-te. Na rock koncertih se namreč za enkrat še ne dogajajo izgredi, ki bi imeli korenine v nacionalni nestrpnosti. Za enkrat, pravim, saj nihče ne more predvideti, do kakšnega stadija blaznosti bo jugoslovanska stvarnost na koncu privrela. In konec je zelo zelo blizu. Skinov je pri nas bolj malo in nogometnih navijačev rock prav nič ne zanima, tako da so rock koncerti relativno nacionalno neobremenjeni, odvisno pač od kreativne moči izvajalca. Če namreč nimaš ničesar, kar bi bilo privlačnega za občinstvo, se moraš včasih pač zateči na poceni što-se »z lahnim pridihom patriotizma«. Slednji citat ni izmišljen, avtorja pa ne bom navedel, naj se zamisli sam, doma, med štirimi zidovi.

Besedila, ki opevajo rodno grudo, domači prag in hribe zelene, ne sodijo najbolj h rock rifu. Ne trdim, da se legendarne »Slovenija, od kod lepote tvoje« ne bi dalo uglasiti na dvanajstkratni R'n'R obrazec, sem pa prepričan, da bi bila originalna verzija z Alfijevim glasom tisočkrat bolj poslušljiva kot R'n'R cover. Takšna zadeva bi še najbolj sodila h Country & Western glasbi, temu stilu namreč narodno-domoljubna tematika še zdaleč ni tuja. Sploh pa so narodno zavedne pesmi še zmeraj najbolj vžgale v zborovskih priredbah

in sam bog ve, da se zborovsko petje pri nas ne nagiba k izumrtju, pa če ima premier kakšne zasluge pri tem ali ne.

Ko je Bora Čorba pred letom ali dvema spesnil tisto znamenito o »bečkih konjušarih«, se je njegov rating med pristaši »poštenega Jugoslovanstva« prav gotovo dvignil, vendar je hkrati povzročil, da so se zamislili tisti od njegovih pristašev, ki so ga cenili kot pesnika ali kaj že pač. Zajemanje trenutnih političnih vetrov v jadro popularnosti namreč zmoti tudi tiste najbolj privržene. Od dobrih tekstopiscev se konec koncev pričakuje določena mera lucidnosti in čim manj posploševanja, kajti le tako lahko kakšno besedilo kljubuje času ali postane kaj več kot hitro minljiv hit. Priznati pa morate, da je omenjena pesem vsaj duhovita, če že nič drugega.

Z besedili je zmeraj kakšen križ. Ali so patetična ali pa nezanimiva. Dobrih je res bolj malo. V slovenskem popularnem rocku velja omeniti cinični duet Breclj-Bele (tudi po prenehanju sodelovanja), pa Zorana Predina iz najboljših časov in nekatere tekste naveze Tomc-Lovšin. Gre seveda za skupine, ki so zaznamovale slovenski rock prostor. Prav gotovo pa obstajajo še kakšna besedila, ki niso nič slabša od izdelkov navedenih avtorjev, a niso prišla do poslušalstva slovenskega mainstream rocka, če ima slednji izraz sploh kakšno težo. Če je za slovensko rock ploščo uspeh že naklada deset-tisoč izvodov, potem se o mainstreamu ne da govoriti. Najboljši teksti pa se pregovorno nahajajo na ploščah, ki so svojo pot začele z nakladami kakšnih borih pet tisoč izvodov in bile kasneje ponatisnjene. Če so sploh bile.

VIDENO

Pet Shop Boys, Zagreb, maja 1991:

Če bi mi kdo rekel, da bo koncert dua **Pet Shop Boys**, ki ga sestavljata **Niel Tennant** in **Chris Lowe** eden najbolj značilnih pop dogodkov v začetku 90. let pri nas, bi ga smatral za zgrešenega. Vendar se je pokazalo ravno to: duh popa je v Zagrebu dobil svoje ovekovečenje, ko je skupina v dvodelni dvourni predstavi, ki sta jo postavila na oder in koreografirala ter inscenirala člana angleškega teatra in baleta ob podpori desetih profesionalnih plešalcev, treh izvrstnih vokalistov, med katerimi je briljirala črna pevka, dveh instrumentalistov (klaviature, tolkala in kitara) in razkošni sceni, na kateri so se kostumi ter scenogra-

fija zamejavali za vsako pesem, prikazala ves kičasti blišč trendovskega popa na takšen način, da jim lahko celo verjamemo.

Čeprav se da ugotoviti tudi določeno mero površnosti in neizdelanosti tega baletnega musicala, jim tega ne morem zameriti, saj je bil pop vedno ravno takšen in to ga je delalo drugačnega od t. i. visokih umetnosti. Prisotni pa so še preko izvrstnega ozvočenja in light showa, ob katerih so njihovi hiti iz celotnega obdobja (od prvih do zadnjih izdelkov) zveneli fascinirano, dobili svojo porcijo, da ni bila pretirana izjava **Niela Tennanta** na koncu, da je to bil njihov najuspešnejši nastop na dosednji svetovni turneji.

LES THUGS, BABY ZDRAVO, 13. 5., KUD F. P., Ljubljana

»Edini francoski ljubljenci **Johna Peela**«, skupina, ki izdaja plošče pri založbah SUB POP in Alternative Tentacles, so odzagalni še kar prijetno, vendar ne preveč vzburljivo reminiscenco na stare dobre Punk čase. Odlično uigrani, z nekaj dobrimi komadi, a skoraj res samo to. Daleč od tega, da bi bili slabi, toda Snuff počno to mnogo bolje.

Baby Zdravo, ki so nastopili kot predskupina, igrajo čvrsti in sveži HC, kar jih dviguje daleč od sivega povprečja, v katerem se utaplja naša HC scena. Bad Brains so opazni le kot bela lisa v glasbenem spominu. Originalno in samozavestno. Baby Bravo.

TAD, 16. 5., Cafe PI, Graz (A)

Tokrat ni bilo skakanja stopenetdesetkilogramskega monstuma po doru, ker je imel ubogi Ted gripo in je komajda, a vendar izdržal triinpetdesetminutni nastop (za štoparico je stal P. M.). Kljub temu žalostnemu dejstvu pa smo slišali motorne žage, grmenje krošenj stoletnih dreves in udarce gigantskih debel ob tla. Že bobni po novem sedi bivši bobnar Rapemanov, feedback pa je še zmeraj najlepša glasba na svetu. TAD so prva liga!

LOKALISTI

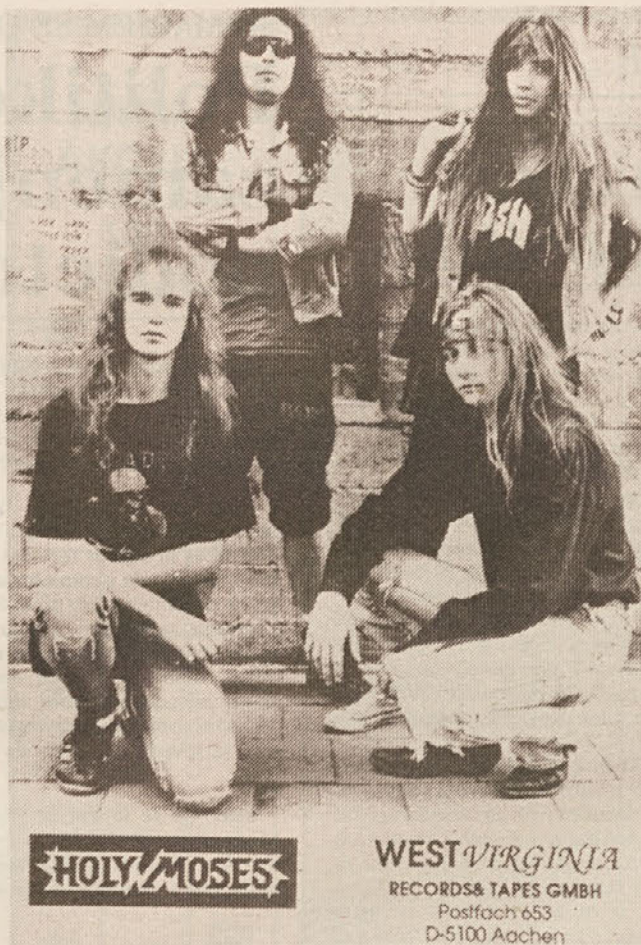
GOTTSCHÉE, Malo resnice, 7", Front ROCK

Gottsche so za razliko od svojih vinilnih soborcev Mama Dolores stilsko še v razvojni fazi, kar nekako se ne morejo odločiti, kam bi usmerili energijo, katere jim ne manjka. Punk korenine in fasciniranost z metalom sta sicer dovolj močna potenciala za zanimiv crossover, ki pa fantom polzi iz prijema predvsem zaradi preveč očitnih menjav stila. Kljub vsemu pa je plošča zanimiv kos vinila. Kvaliteta posnetkov in produkcija sta več kot dobri. Ploščo lahko naročite na naslov:

Front ROCK
p.p. 48, 6200 Maribor

KONCERTI

V Hmezadovi dvorani v Žalcu se bo 25. 5. dogajal četrti »**FUCK OFF COMMERCIAL FESTIVAL**«. Na festivalu, ki ga organizira žalska LDS bodo nastopili: **ANESTHESIA** iz Zagreba, **PRAGWALD** iz Prebolda, **XENOPHOBIA** iz Slovenj Gradca, **BLOOD-BATH** iz Beograda in **EPIDEMIC ZONE** iz Žalca. Kot posebni gostje bodo nastopili **HOLY MOSES** iz Nemčije. Očitno je organizatorjem uspe-

HOLY MOSES 25. 5. V ŽALCU!

lo pripraviti zanimivo fešto, ki bo verjetno privabila trešerje in druge iz vse Slovenije. Pričetek koncerta bo ob 20. uri, bendi pa bodo nastopili po enakem vrstnem redu kot so bili naštet. Vstopnice bodo v predprodaji po 150 din. Kupite jih lahko v prodajalni Booscool v Žalcu.

Devetega junija (9. 6.) pa bodo v Ljubljani nastopili **SNUFF**, vodilni angleški neopunk rockerji, ki si jih je slovensko občinstvo že zapomnilo na odličnem koncertu, ki so ga v KUD F. P. odigrali lani. Za tiste, ki jih ne poznajo, le tole: Če hočete slišati The Who, Hendrixa, Samantha Fox ali pa Tiffany v pravi šus verziji, potem so **SNUFF** kot nalašč za vas!

Če pa vas zanimajo bolj pop zadeve, boste morali malce dlje, v München namreč. 22. 5. v Theaterfabrik nastopijo **THE FALL**, v Circus Crone bo istega dne igral **LENNY KRAVITZ**, 27. 5. na istem mestu **FRONT 242**, spet v Theaterfabrik 28. 5. **808 STATE**, dan pozneje **EMF**, 30. 5. pa **THE WAILERS**.

TAD: Kitarist z motorno žago v naročju.

NOVICE

CARTER TUSM angleški duo, ki je pred nedavnim gostoval tudi pri nas, točneje v Mariboru, je podpisal mega pogodbo z založbo **Chrysalis**.

The BUZZCOCKS so po desetih letih vinilnega molka izdali novo ploščo. Gre za EP s štirimi pesmimi. Imenuje se »Alive Tonight«.

ICE T, največji džek med rapperji, je izdal video kaseto z intervjuji in živimi točkami, posneto med zadnjimi nastopi v Evropi in Ameriki. Kaseto nosi naslov »The Iceberg Video«.

REKLI SO

Gary Numan: »Sem velika kapitalistična svinja. Pa kaj?!«

Peter Peret: »Uživanje drog je najbolj zabavna zadeva za dve leti. Po tem času postane najbolj dolgočasno življenje kot si ga lahko omisliš.«

LESTVE

Velika Britanija-singli

1. MADONNA-Rescue Me
2. JAMES-Sit Down
3. CHESNEY HAWKES-The One And The Only
4. THE WATERBOYS-The Whole Of The Moon
5. THE WONDER STUFF-Size Of A Cow

Velika Britanija-albumi

1. EURYTHMICS-Greatest Hits
2. SIMPLE MINDS-Real Life
3. THE ROLLING STONES-Flashpoint
4. ROXETTE-Joyride
5. ROD STEWART-Vagabond Heart

Velika Britanija-neodvisni singli

1. THE BOO RADLEYS-Every Heaven
2. THE SHAMEN-Hyperreal
3. INSPIRAL CARPETS-Caravan
4. CHAPTERHOUSE-Pearl
5. REVOLTING COCKS-Beers, Steers And Queers

Velika Britanija-neodvisni albumi

1. KITCHENS OF DISTINCTION-Strange Free World

2. THE BUTTHOLE SURFERS-Pioughd
3. KLF-The White Room
4. THE FARM-Spartacus
5. CARTER TUSM-30 Something

ZDA (Billboard)-singli

1. WILSON PHILLIPS-You're In Love
2. AMY GRANT-Baby Baby
3. LONDONBEAT-I've Been Thinking About You
4. TARA KEMP-Hold On Tight
5. ROXETTE-Joyride

ZDA (Billboard)-albumi

1. MARIAH CAREY-Mariah Carey
2. C & C MUSIC FACTORY-Gonna Make You Sweat
3. WILSON PHILLIPS-Wilson Phillips
4. REM-Out Of Time
5. THE BLACK CROWES-Shake Your Money Maker

RAP obeti

1. TERMINATOR X-In The Walley Of The Jeep Beets
2. SON OF BAZERK-Bazerk Bazerk
3. DE LA SOUL-De La Soul Is Dead
4. THE BLACK SHEEP-A Wolf In A Sheep's Clothing
5. GANG STAR-Credit Is Due

ZA VEDNO
Z NAMI

Pred 5. leti
GEORGE MICHAEL-A Different Corner

Pred 10. leti
STAROUND-Stars On 45

Pred 15. leti
ABBA-Fernando

Pred 20. leti
THE ROLLING STONES-

Brown Sugar

Pred 25. leti
MANFRED MANN-Pretty Flamingo

CARTER TUSM: »Biznis je biznis!«

TV

»IN«
Tatovi mila

»OUT«
Neumne opoldanske programske luknje

TREND

Biti lepo in dostojno oblečen med huligani, barabami in cipami.

RAZSTAVE

Sprehod po
ljubljskih
galerijah

Na razstavi v Narodni galeriji na vabljen način predstavljajo nastanek freske, tabelne slike in pripravo jajčne temperere ter oljnih barv. V drugem delu razstave so na ogled risbe v različnih tehnikah, z opozorilom, iz kakšnih snovi so risala, tretji del pa je namenjen kiparskim tehnikam.

V Moderni galeriji bo do 18. septembra odprta razstava originalnih in faksimiliranih ilustracij Iliade in Odiseje Marija Preglja.

V Mali galeriji (Moderna galerija) bodo do 16. junija prezentirana dela Romana Opalke.

Mestna galerija vabi do 2. junija na ogled slikarske razstave Bruna Gironcolija.

V prostorih razstavišča Rihard Jakopič je Galerija zveze društva slovenskih likovnih umetnikov pripravila razstavo »Majski salon«.

LES THUGS

KALKULATOR

Osamosvojitev po avtomobilsko

Vsi se radi vozimo. Če se le da, to počnemo na čim cenejši način, s čim cenejšimi avtomobili. Praviloma pa vsak kupljeni avtomobil (bodisi nov ali rabljen) krepko preplačamo. Zgodbic o državnem »ljubljenčku«, posebej nemi v Crveni zastavi smo navajeni, vendar kragujevska tovarna še zdaleč ni edini vzrok (je pa eden največjih) za iracionalne cene vozil na domačem trgu.

Slovenska samostojnost ne bo prinesla bistvenih izboljšav. Imamo tri več ali manj uspešne tovarne vozil: IMV (Nm), CIMOS (Kp) in TAM (Mb). Prvi dve sta v bistvu podružnici francoskih avtomobilskih gigantov Renault-a in Citroën-a. TAM pa se je pred kratkim »spajdašil« s torinjskim Fiatom, v kar je bil do neke mere primoran vsled vse manjših naročil s strani glavnega odjemalca, JLA. Vse skupaj pa prav nič ne pripomore k uravnovešenju cen. Po tej logiki bomo tudi v samostojni Sloveniji plačevali še višje carine na uvoz vozil, če bo ta sploh dovoljen, domača vozila pa kupovali za med.

Problem je težko obvladljiv in brez korenitega prestrukturiranja ne bo šlo, saj vseh tovarn ne moremo preprosto zapreti, ljudje pa zahtevajo kvalitetnejša in cenejša vozila. Hrvaška je tu v boljšem položaju, saj nima vzroka za ščitenje lastnih tovrstnih proizvodov in je nekaj časa že poskušala po avstrijskem in švicarskem vzgledu z nizkimi carinskimi dajatvami, v kar se bo znova spustila po njeni osamosvojitvi. Slovenija kot taka pa je premajhno tržišče za tri tovarne in posledica bi bila skokovit padec proizvodnje in prodaje vozil. Povsem drugače pa izgleda, če se zgoraj omenjene tovarne preusmerijo in specializirajo na polproizvode, kar pomeni, da s tekočega traku ne bi več prihajali sestavljeni avtomobili, pač pa samo določeni deli, npr. šasije, stekla, deli za motor idr., odvisno od dogovora z matično tovarno. Kompenzacija za zmanjšano proizvodnjo pa bi bilo večje število servisov za avtomobilске znamke, prisotne na našem tržišču in s tem povezana kvaliteta in cena uslug, širša dobaviteljska mreža in večje število predstavnikov tujih firm pri nas.

Seveda se temu podobni procesi odvijajo dolgoročno, kar prinese rezultate po približno 10 letih. Lepo je, če človek zamenjuje svoje vozilo na vsaki dve leti in mu ni treba zanj varčevati v nedogled, kar je že nekoliko povezano s standardom prebivalstva. Carinske dajatve bi bile ob izpeljavi takšnega programa še vedno prisotne, toda tistih cca 10% se verjetno nihče ne bi branil plačati.

SEJMARJEM SE ODPIRA

Politiko zamenjuje podjetništvo

Pomladanski sejmi v Celju so uspeli, čeprav še nimajo tradicije, kakršno ima jesenski Mednarodni obrtni sejem v Celju. Pritegnili so 36 tisoč obiskovalcev in postali nekakšen družinski sejem, so menili na tiskovni konferenci ob zaključku sejmov v ponedeljek Ernest Marguč, Vlado Podhostnik in Ernest Draš.

Predvsem je zanimiva trditev Ernesta Draša, predsednika obrtne zbornice Slovenije, da so imeli nekoč ob organiziranju obrtnikov in sejmov težave s politiki, zdaj pa se oblast morda celo premalo zaveda pomembnosti tega segmenta gospodarstva – ali pa ob preobilici težav nima časa zanj. Kljub temu so organizatorji s sejmom zadovoljni, z njim pa tudi večina razstavljalcev, kar je za te čase kar malce presenetljivo. Prihodnje leto bodo pomladanske sejme še razširili, seveda pa bo tudi občina Celje, če ne želi te prireditve izgubiti, morala malce več poslušati in pozornosti posvetiti urejanju infrastrukture v času sejmov in sicer. Organizatorji se seveda zavedajo, da bodo morali te naložbe tudi financirati.

Sicer pa se te dni že počasi izteka prijavni rok za jesenski Mednarodni obrtni sejem in zaenkrat kaže, da bo tradicionalno uspešen. Nanj si prizadevajo privabiti tudi obrt iz regij, ki so vključene v skupnost Alpe Jadran.

MARAND OSVAJA SLOVENIJO

Hvala, Borland

Predstavniška firma Marand, ki pri nas zastopa ameriško softversko hišo Borland, je prejšnji teden v Cankarjevem domu v Ljubljani predstavila predstavitev javnosti. Pravzaprav je v zadnjih mesecih Borland vse bolj tudi v Sloveniji, saj so se svojega resnejšega prodora na naše računalniško tržišče lotili s propagandno akcijo Hvala Borland, v kateri omogočajo bistveno cenejši nakup programske opreme.

ZAKAJ BI NAS MORALO BITI 2 MILIJONA

Katastrofa

Prejšnji teden so bili objavljeni prvi rezultati letošnjega popisa prebivalstva v Sloveniji. Mediji so novico posredovali v javnost v povezavi s številko 2 milijona.

Evforične ugotovitve, koliko nas je bilo ob vsakem dosedanjem popisu, imajo svojo zgodovino. Je to dosežek, ki ga navajamo v športno-komentatorskem duhu, ali ponos majhnega naroda, ki bi želel biti številčnejši?

Čeprav so statistiki na podlagi prejšnjih popisov napovedovali več kot 2 milijona prebivalcev v Sloveniji ob letošnjem popisu, se je trend rasti prvič po vojni verjetno obrnil v nasprotno smer.

Absurdnost stremjenja po številčnosti, je značilna tako za staro kot novo oblast.

Prva je, z motivom produkcije delavskega (vladajočega) razreda in hkratnem emancipiranju žensk (delavskega razreda) ter široki liberalizaciji splava, uvažala delavski razred od drugega.

Druga (predvsem prevladujoči, konservativni del) želi vzpostaviti razpoznavne družbene odnose že v družini, z ločitvijo bioreprodukcijskega (ženske – rojevanje in vzgoja otrok) in ekonomsko-reprodukcijskega odnosa (moški – vzdržuje družino in odloča), kar naj bi se pričelo že z vzpodbujanjem večje rodnosti žensk. Pozablja pa se, da je predpogoj za to veliko večja ekonomska stabilnost družin kot jo imajo v današnjih časih.

Zato pri podatku o tem koliko nas je povprečen zaposleni prebivalec ne bi smel razmišljati kot o nekakšnem dosežku. Če naj bi ženske pretežno ostale doma, bi število zaposlenih padlo pod 400.000, kar bi pomenilo, da bi vsak zaposleni moški preživljal več kot 4 ostale člane družine.

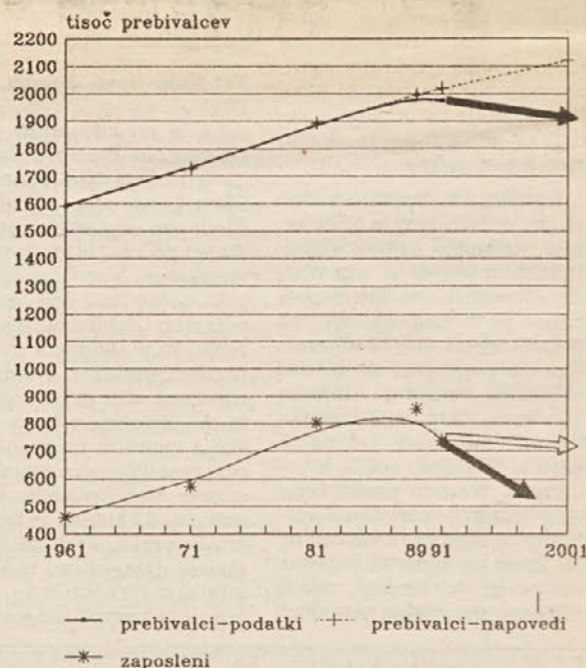
Pri tem pa ne smemo pozabiti, da so današnji procesi prestrukturiranja gospodarstva danes usmerjeni predvsem na industrijo s pretežno moško populacijo.

Vendar se izgub delovnih mest ne da tako enostavno nadomestiti kot si nekateri predstavljajo. Miselnost, da je potrebno spremeniti nekaj zakonov, čakati, da stara struktura industrije enostavno razpade, obenem pa kazati prazne zepen, je milo rečeno neodgovorna. Sicer po občinah spremljajo spremembe števila zaposlenih in števila brezposelnih, resnejše obravnavanje pa bi zahtevalo podatke o številu, strukturi in opremljenosti delovnih mest, ne samo ljudi.

Akcija financiranja 1000 delovnih mest je ob 63.000 brezposelnih pesek v oči. Povprečno opremljeno delovno mesto in usposobitev človeka zanj v tujini stane 250.000 DEM. Ob tem ko naj bi z 8 mio DEM, v letošnji akciji odprli 1000 delovnih mest, jih mesečno izgubimo najmanj 3000.

Zato bi bilo 2 milijona prebivalcev za Slovenijo katastrofa.

ŠTEVILO VSEH IN ZAPOSLENIH PREBIVALCEV SLOVENIJE

Sejemске nagrade

Zlata zibka in znak Celeia

Podelitev priznanj razstavljalcem je na celjskih sejmskih manifestacijah že ukoreninjena tradicija. Najdaljšo, kar 15-letno tradicijo med Pomladanskimi obrtnimi sejmi ima sejem VSE ZA OTROKA. Zato najprej omenimo imena dobitnikov najvišjega tovrstnega priznanja ZLATA ZIBKA. Dobili so ga: ZAVOD ZA ŠOLSTVO – skupina za razredni pouk in sicer za razstavljen didaktična sredstva, namenjena igri in vzgojnoizobraževalnemu procesu, predvsem utrjevanju in urjenju učne snovi pri matematiki, slovenskem jeziku in spoznavanju narave in družbe; KARO PROGRAM, Mizarstvo Slavko Kranjc iz Vitanja, za zdravo pohištvo, izdelano iz masivnega lesa, ki ima to prednost, da raste z otrokom in mu ponuja možnost, da si z njim lahko sam ureja prostor. Tretji dobitnik ZLATE ZIBKE pa je VZGOJNOVARSTVENI ZAVOD ANICE ČERNEJEVE iz Celja za kotichek: Otroško stanovanje in še kaj, ki bo prispeval k oblikovanju vrta po meri otrok.

Na vseh sejmi v Celju prireditelj podeljuje tudi posebne znake CELEIA kot priznanje za kakovostne prikaze. Letos so strokovne komisije določile naslednje nagrajence:

Vse za otroka

Zlati znak »CELEIA« prejme AJA d.o.o. Maribor, za pestro predstavitev zavrtkov za novorojenčke. Srebrni znak »CELEIA« dobi Zavod za socialno medicino in higieno Celje za predstavitev priprav ob morebitnih nesrečah. Bronasti znak »CELEIA« pa dobi Medžimurska trikotaza Čakovec za predstavitev oblačil za otroke in lutke.

Avto in vzdrževanje

Zlati znak »CELEIA« dobi Alva d.o.o. Ljubljana, Alojz Vončina, za sodoben program garažno servisne testne opreme. Srebrni znak »CELEIA« je podeljen Renault servisu Levec za celovito ponudbo od nakupa do popolnega servisiranja avtomobilov. Bronasti znak »CELEIA« pa je dobil Spekter d.o.o. Drago Pirh iz Žalca za predstavitev nove in sodobne opreme za avtomobilarske in avtokleparske delavnice.

BIO 91

Zlati znak »CELEIA« si je prislužil: ABC Pomurka – Gogičko d.o.o. iz Murske Sobotice za prizadevanje pri pridelavi

živil na ekološko ustrežnejši način. Srebrni znak »CELEIA« prejme Abri d.o.o. iz Trčiča za proizvodni program »Glina« zdravil, predstavljen na kakovosten marketinški način. In še bronasti znak »CELEIA« s tega sejmskega področja – dobila ga je Zeliščna lekarna »Matik« iz Ljubljane za proizvodni program »Šiški izviri« predstavljen na lepo oblikovanem in aranžiranem razstavnem prostoru.

Novosti za trgovino

Alpos – Industrija kovinskih izdelkov Šentjur je dobila zlati znak »CELEIA« za kompleksno in široko ponudbo kakovostne, izjemno praktične trgovinske opreme. Srebrni znak »CELEIA« je dobila Ultra Trade d.o.o. iz Kamnika za izjemen design trgovinske opreme, zlasti samostojnih regalov z mrežami. Unis Elkos Inženiring d.o.o. iz Ljubljane pa je dobil bronasti znak »CELEIA« za nadzorovalno – varovalne video sisteme in sodobne, specifičnim potrebam naročnikov prilagojene blagajniške prodajne sisteme.

Človek in prosti čas

Po sklepu komisije so podelili samo bronasti znak »CELEIA«, ki ga je dobil Franci Lušina iz Škofje Loke za izdelavo večnamenskega avtomobilskega nosilca za potrebe rekreativcev, vrhunskih športnikov, dopustnikov in vsakdanjo rabo (prevoz smuči, koles in drugega tovora).

KITAJSKA IZVOZNA SKRIVNOST

Zaporniki delajo

Raziskovalci Business Weeka so odkrili, da izdelke, ki jih Kitajska izvažata, izdelujejo v zaporih.

Na Kitajskem uporabljajo delovno silo iz kazenskih kampov in zaporov za izdelavo izdelkov, ki so namenjeni predvsem v Ameriko, Nemčijo in Japonsko.

Raziskovalci so na osnovi zapornih dokumentov State Departmenta (Ameriško ministrstvo za zunanje zadeve) in pogovorov s poslovneži iz Amerike in Hongkonga izvedeli, da je uporaba zaporniške delovne sile del ekonomskega plana Kitajske. Iz dokumentov je bilo razvidno, da z izvozom izdelkov izdelanih v zaporih, Kitajci zaslužijo okoli 100 milijonov dolarjev na leto.

Kitajska ima zaposlenih 10 milijonov zapornikov. V provinci Guangdong imajo kar 133 zaporov-tovarn. Zaporniki delajo 15 ur na dan. Ne prejemajo skoraj nobenega plačila. Izdelujejo vse od vezalk do delov za računalnike. Dobički neplačanih zapornikov grede v žepe zaporniških uradnikov ali v blagajne državnih tovarn. V provinci Jiangsu so z izvo-

zom izdelkov iz zaporov leta 1987 zaslužili 18 milijonov dolarjev. Od takrat naprej je vse bolj naraščalo povpraševanje po zaporniških delavcih. S podporo Deng Xiaopinga pa so zaporji postali prava podjetja.

Zanimivo je tudi to, da so delavci v večini politični zaporniki. Zaprti so bili pod obtožbo, da so kontrarevolucionarji. Nimajo nobenega upanja za pošteno sojenje ali pritožbo. Iz zapora pa so spuščeni, ko se paznikom zdi, da je njihovo obnašanje zadovoljivo. Vendar jim niti takrat svoboda ni zagotovljena. Vsi izpuščeni zaporniki morajo namreč po izpustitvi še naprej delati v zaporniških delavnicah.

Ameriški raziskovalci želijo odkriti katero blago prihaja iz zaporov, vendar je to zelo težko.

Državne in zaporniške tovarne imajo namreč dogovor, da izdelujejo identične izdelke. Uvozniki pa tudi ne poslušajo direktno s kitajskimi partnerji. Ponavadi najamejo trgovske agente iz Hongkonga, ki poslujejo s kitajskimi dobavitelji. Tem pa je zelo težko dokazati, da dobavljajo blago, ki je bilo

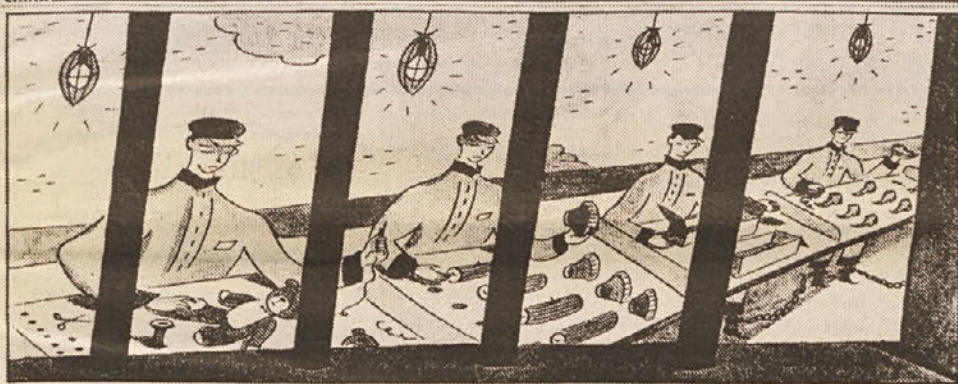
izdelano v zaporih.

Posamezne družbe, ki jim je uspelo izvedeti od kod prihaja blago, so takoj prekinile vse poslovne zveze. Podobno je storil tudi direktor Volva. Kmalu po pokolu na Tiananmenskem trgu je dobil pismo s Kitajske. Ponujali so mu večje število kriminalcev z delovnimi izkušnjami, kot poceni delovno silo, če bi Volvo bil pripravljen zgraditi tovarno na Kitajskem. »Bil sem šokiran,« pravi direktor za zunanjo trgovino Hans Rentsröm. »Slišalo se je kot, da mi ponujajo sužnje.« Posla niso sklenili.

Takšnih predsodkov pa nimajo Japonci. Lansko leto so tri japonske tovarne Nihon Tokushu Denki Kogyo, Fukushin in Honshu podpisale pogodbe z delovnim kampom Wanijia v kitajskem severnem mestu Harbin. Predstavniki Fukushina pravijo, da bodo na Kitajskem kupovali copate in podobne izdelke, ki bodo namenjeni na japonski trg. Japonske in tajvanske družbe pa tudi že vlagajo v razvoj zaporniških podjetij, zaradi nizkih proizvodnih stroškov, ki jih bodo v teh podjetjih imeli.

International

CHINA

KAJ JE RES

Ljudske modrosti

Strokovnjaki za prehrano so skušali ugotoviti, v kolikšni meri držijo stare ljudske modrosti, kot »rdeče vino hrani, belo vino suši« ali »špinača je dobra za kri« itd. Rezultati so taki:

- Na vino smemo piti pivo, na pivo vina ne – to je nesmisel, saj je popolnoma vseeno, kaj po vrstnem redu pijemo.
- Pivo utruja.
- Drži. Hmelj v pivu deluje

kot rahlo pomirjevalo. Dodatni alkohol povzroča zaspanost.

● Sir obremenjuje želodec. Res je. Sir je težko prebavljivo živilo in obleži dolgo v želodcu. Dokler želodec dela, imamo občutek, da je poln.

- Bolje, ko da si čistimo zobe s pasto, je, da pojemo jabolko. Tega raje ne delajte. Sadni sladkor pospešuje karies.
- Čokolada zapira. Da, razen tega ne vsebuje nobenih ba-

lastnih snovi in ne vzdraži črevesja.

● Dobro zgrizeno je napol prebavljeno.

Res je. ● Želodec potrebuje enkrat dnevno topel obrok. Ne, ni nujno.

● Špinača je zdrava za kri.

Ni res. Železo v špinaci precejnijuje. Veliko več ga je v leči, belem fižolu in grahu.

Kava ne škoduje ženskam

Ugotovitve nemškega ministrstva za zdravstvo kažejo, da ženskam ne škoduje kava, najsi jo pijejo za zajtrk ali v popoldanskem času, moški pa naj ra-

je ne pretiravajo. Znanstveniki so namreč pri 800 ženskah in moških raziskovali, ali je kava škodljiva za srce. Pri ženskah niso mogli zaznati nobene po-

vezave, tudi po petih škodljivih dnevno ne. Zato pa se je pri moških očitno povečala maščoba v krvi. Veliko holesterola v krvi povzroča seveda poapnenje žil, kar lahko ima za posledico infarkt. Škodelica kave dnevno poveča maščobo v krvi za 1,2 mg v dl, pri več škodelicah se vrednost poveča za 4,2 mg/dl (normalna količina je od 200 do 220 mg/dl).

Zakaj ženske bolje prenašajo kavo kot moški, je še uganka. Najbrž igrajo pri tem odločilno vlogo hormoni.

PETROL
z vami na poti

NAŠA AKCIJA	-NOVA DOBA-	TOPLI VODNI HLAPI	KORALNI OTOK	IGLAVEC	LUKA V IZRAELU	D O R	SLOV PESNICA (VIDA)	JEZERO NA FINSKEM
	100	STARODAVNA ARABSKA DRŽAVA						
BRANISLAV NUŠIČ								
ZAPOREDJE STRELOV					PUNTAR	EVROPSKA REKA		
ARABSKI KNEZ					REKA V BOSNI	UBITI EGIPT. PREDSEDNIK		
VELIKI FR. PISATELJ (EMILE)					RAND-CELNIK TRŽAŠKI PISATELJ (ITALO)			
NAMIZNO PREGRNJALO				VINSKA POSODA		SOLI DUSIKOVE KISLINE		
DEL VOZA				PTIČ REKVIZIT LETALCEV			NAGIB	ZVEZDA VORLU
GORSKA CESTNA VJUGA								
-NOVA DOBA-	INDIJSKI FILOZOF. SISTEM	RIMSKI POZDRAV				ZMIKAVT EP		
KANIBALKA								
IBSENOVA DRAMA				OS. ZAIMEK		JEZIK BUDISTOV NA CEJLONU		
LETOVIŠČE V ČRNI GORI						ZLEBIČ V DOGAH		
BRODNIK V GR. POOZEMLJU						POTOMEC		KRIŽANKA FRANCI PAVSER

Nagradna križanka 100 brezposelnih

1. nagrada: štirimesečna naročnina Nove dobe
2. nagrada: trimesečna naročnina Nove dobe
3. nagrada: dvomesečna naročnina Nove dobe
4. nagrada: enomesečna naročnina Nove dobe

Nagrajenci nagradne križanke:

1. torba in majica Turistične agencije SLOVENIJATURIST – Francišek Bolka, Tugomerjeva 2/51, 61000 Ljubljana
2. 1 x nega obraza v Beauty centru v Zdravilišču Rogaška Slatina – Majda Konda, Iršičeva 6, 63000 Celje
3. polletna naročnina Nove dobe – Ljudmila Hrastnik, Rimska ul. 5, 61380 Cerknica
4. četrtna naročnina Nove dobe – Silva Koklič, Klajnskova 4, 63000 Celje

Konec s kajenjem

»Kajenje ogroža vaše zdravje«. Kakih 25 milijonov nemških kadilcev lahko ta stavek vsak dan prebere na cigaretnih škatlah. Vsak drugi kadilec bi najraje opustil kajenje, vendar je največkrat strast močnejša od svaril. Za vse, ki bi se radi odvadili nevarne razvade, je tu nekaj najbolj učinkovitih metod.

Takošnja prekinitvev kajenja temelji predvsem na volji. Kajenje morate popolnoma opustiti od danes na jutri. Kakih 90 odstotkov vseh bivših kadilcev, ki so to zmožni brez tuje pomoči, je hvaležnih tej metodi.

Nikotinski obliž je lahko dobra pomoč v prvi fazi odvajanja. Organizmu dovaja nikotin, ne da bi moral kadilec inhalirati strupen dim. Obliž uporabljajo tri tedne (žal ga pri nas ni, v Nemčiji stane 150

DEM). Nadomestek os tudi **Josto cigarete** – plastične cevke z vonjem po tabaku (da ima človek pač nekaj v rokah in ustih, pri nas jih žal tudi ni).

Če to ne zaleže, lahko kadilci poskusijo s **tečajem za odvajanje kajenja**. Tu je možna petdnevna McFarlandova metoda – v tem času se skupinsko odvadi kajenja od 20 do 120 kadilcev. Druga metoda je desettedensko odvajanje, posebej uspešna je **akupunktura in hipnoza**.

Mnogi kadilci se bojijo, da se bodo po prenehanju kajenja zredili. To je res, kajti nekadilec porabi za presnovo do 12 odstotkov več kalorij kot nekadilec. Pri nenadni prekinitvi kajenja se te kalorije pretvarjajo v maščobo. Pomaga samo to, da bivši kadilci manj jedo (do 200 kalorij dnevno) in se več gibljejo (20 minut vsak dan).

SLOVENSKI TOLAR

JE ČIST, ZLAT, ČISTEJŠEGA ŠE NISMO IMELI

V pomoč Svetovnemu slovenskemu kongresu - Konferenci za Slovenijo - je podjetje Eurotrade uvozilo medaljon posvečen Svetovnemu slovenskemu kongresu, ki ga je proizvedla avstrijska kovnica Rakku. Težek je 7,36 g, od tega je 4,97 g zlata čistine 986/000 in 2,39 g srebra, čistine 969/000. Vsekakor vsem tistim, ki bi radi pomagali Svetovnemu slovenskemu kongresu priporočamo nakup izredno lepo oblikovanega medaljona, ki ima tako simbolno kot tržno vrednost. Vsi strokovnjaki in poznavalci se strinjamo, da je "slovenski tolar" mojstrsko izdelan in da je cena glede na majhno serijo primerna. Kupili si bomo torej dober in lep spomin, hkrati pa pomagali pri organizaciji enega največjih slovenskih "podjetij" sploh: organizaciji Svetovnega slovenskega kongresa.

AVTOMOBILI

ŠKODO 120 LS, letnik 1978, registrirano do 2/92, ugodno prodam. Marjan Pasar, Pot v Konjsko 24, Vojnik

126 P, letnik 1979, neregistriran, v voznem stanju, ugodno prodam. Milena Sitar, Pristava 5 a, Vojnik (ogled po 15. uri)

MERCEDES 230 S, letnik 1976, prevoženih 160.000 km, prodam za 9.000 DEM. Tel.: (063) 37-237

126 P, letnik 7/87, prevoženih 31.000 km, prodam. Tel.: (063) 316-186 (dopolodne)

ZASTAVO 101, starejši letnik, ohranjen in registriran, prodam ali menjam. Tel.: (063) 39-584

ZASTAVO 101, Skala 55, letnik 8/89, prodam za 8.500 DEM. Tel.: (063) 781-058

SAMARO 1300 S/5, letnik 1990, črne barve dodatno opremljeno, prodam za 12.000 DEM. Rudi Užmah, Trnovlje 117 a, Celje

DYANO, letnik 1977, generalno obnovljeno 1989. leta, registrirano do 19. 7.1991, prodam za 1.300 DEM. Tel.: (063) 755-084 (od 14. do 18. ure)

SAAB 99, odlično ohranjen, tehnično brezhiben, ugodno prodam. Tel.: (063) 39-663

ZASTAVO 101, ugodno prodam. V račun vzamem tudi 126 P. Zdravko Rudel, Babno 24, Celje

R 4 GTL, letnik 12/84, registriran (prvič) leta 1985, prodam. Jakov Pranjic, Kol. Graben 2, Radeče. Tel.: (0601) 81-694

YUGO 45, letnik 1990, kot nov, prodam. Plačilo je možno tudi s kreditom. Tel.: (063) 778-144

CX 20, Ralfex, letnik 1981, registriran do 29. 6. 1991, karavan, povišana streha, 6 mesecev stare gume, obnovljena mašina in hidravlika, 129.000 prevoženih kilometrov, z avtoradiom in zvočniki, prodam za 6.000 DEM. Tel.: (064) 327-347

KADETT LS 1,2, letnik 1986, prevoženih 70.000 km, z dodatno opremo in Mini 1000, prva registracija leta 1976, registriran do aprila 1992, prodam. Cena ugodna! Tel.: (063) 28-558 (po 16. uri)

126 P, letnik 1987, prevoženih 22.000 km, registriran do avgusta, prodam. Tel.: (063) 21-443 Pungartnik, ali Bukovžlak 92, Teharje

OSTALO

UPOKOJENCU NUDIM DOM v samotni hiši na deželi. Informacije samo pisno. Jožefa Koren, Čopova 25, Celje

INŠTRUIRAM MATEMATIKO, fiziko, angleščino, prevajam strokovno angleško literaturo. Tel.: (063) 37-315

RAČUNALNIK SCHNEIDER CPC 6128, z monitorjem in diskom, zelo ugodno prodam. Aleš Lesnika, Ipavčeva 49, Šentjur/Celje

MOTOR ZA AUDI 80, 75 KS, 1.600 ccm, in menjalnik za Golf »D«, 5 prestav, prodam. Tel.: (062) 771-262

ČOLN MEASTRAL 18, motor Tomos 4, prodam za 10.000,00 din. Tel.: (063) 25-393

GLASBENI STOLP Samsung, star 6 mesecev (dig. tuner, dvojni kasetofon, CD - player, dva zvočnika, daljinsko voden), nujno prodam za 750 DEM. Tel.: (063) 857-157

INŠTRUIRAM MATEMATIKO za sprejemni izpit v srednjo šolo. Tel.: (063) 701-337

MOŠKO KOLO MEASTRAL in otroško kolo BMX z dodatno opremo, za starost 7-10 let, rabljena eno sezono, ugodno prodam. Tel.: (063) 34-252

AVTOMATIK, rdeče barve, letnik 3/88, prodam za 400 DEM - v dinarski protivrednosti ali zamenjam za ATX, spačka, glasbeni stolp - z doplačilom. Tel.: (063) 772-035 (po 20. uri). Samo

VEČJO PARCELO s starejšo hišo ali vikendom, v Dobrni, kupim. Tel.: (063) 854-905

ŽENSKO KOLO, staro 3 leta, starejši šivalni stroj - Bagat, rabljen regal za dnevno sobo in 1 leto star nerabljen hladilnik Gorenje, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: (063) 37-052

POMLAD NA GOLOVCU - POMLAD NA GOLOVCU - POMLAD NA GOLOVCU

ZAVOD ŠRC GOLOVEC VABI VSE LJUBITELJE REKREACIJE V SVOJE OBJEKTE, KI SO ODPRTI VSAK DAN:

SAVNA: od 14. do 21. ure
BAZEN: od 14. do 21. ure
KEGLJIŠČE: od 14. do 22. ure
DVORANA C, D, TENIS IGRIŠČA: od 8. do 23. ure
DVORANA A (glavna dvorana): od 8. do 22. ure
PEŠČENA TENIS IGRIŠČA: od 8. do 21. ure

V DOPOLDANSKEM ČASU od 8. do 13. ure 50% popusta
VSE INFORMACIJE IN REZERVACIJE PO TELEFONU (063) 33-233, int. 32 in 25

VIDIMO SE NA GOLOVCU

POMLAD NA GOLOVCU - POMLAD NA GOLOVCU - POMLAD NA GOLOVCU

Savinjski magazin Žalec

Leopold Pecko

Petrovče 100, 63301 Petrovče, tel. (063) 776-394

CENJENE STRANKE OBVEŠČAMO, DA SMO PRESELILI SVOJO PRODAJALNO IZ ŽALCA V PETROVČE, KJER BOMO ŠE NAPREJ SKRBELI, DA BO VAŠA MIZA POCENI, A BOGATO ZALOŽENA

IZKORISTITE DISKONTNI
POPUST ZA
SVEŽE MESO
IN MESNE IZDELKE **DO 10%**

NOVO

NOVO

SP
MERX

Trgovsko podjetje v družbeni lastnini

JELŠA

Šmarje pri Jelšah

BLIŽA SE ZAČETEK NOVEGA ŠOLSKEGA LETA, ZA NAKUP ŠOLSKIH POTREBŠČIN IN KNJIG PA LAHKO POSKRBIŠTE ŽE SEDAJ!

ZA VAŠE OTROKE SMO POSKRBELI V NAŠIH POSLOVALNICAH

- PAPIRNIČA Rogaška Slatina
- TEKSTIL Šmarje pri Jelšah

PRIPOROČAMO PA SE TUDI ZA OBISK NOVE POSLOVNE ENOTE MARKET TOPLICE PODČETRTEK

KJER VAM BO NA VOLJO ŠIROK ASORTIMAN BLAGA VISOKE KVALITETE, OB OBISKU PA SE BOSTE LAHKO OKREPČALI V BIFEJU, KI POSLUJE V SKLOPU NOVEGA MARKETI!

VLJUDNO VABLJENI!

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA
KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA
ŽALEC p. o.

- 110-letna tradicija - varno naloženi prihranki
- 35 % letna obrestna mera za avista hranilne vloge
- 43 % letna obrestna mera za enomesečne depozite
- mesečni pripis obresti
- možnost dviga in pologa na 37-ih poslovnih enotah HKS Žalec, poslovnih enotah Ljubljanske banke in poštah
- opravljanje plačilnega prometa za občane in obrtnike
- možnost nakazila pokojnin na naše hranilne knjige

Poslovne enote: Kovinotehna - Prodajalna Srce (popoldne), KZ Celje, Miklošičeva 7 (dopolodne), Vojnik, Žalec (nasproti železniške postaje), Nama Levec

Pošta: 63310 Žalec, Hmeljarska 3
Telefon: (063) 714-251
Telex: Hmezad 33514
Žiro račun: 50750-601-19275

NOVO NA HUDNIJI

Vinoteka z bifejem Podmiljsak, Skaletova 6, CELJE

NUDI VRHUNSKA SLOVENSKA VINA
po ugodnih cenah.Odprto od torka do sobote od 8. do 21. ure
nedelja ob 8. do 13. ureTrgovina ZOYA
Vida Medved ŠKOFJA VAS

PERSIL	3 kg	169,90 din
MIXAL	3 kg	89,90 din
OSKAR	3 kg	78,90 din

VIDIMO, DA NAM ZAUPATE,
ZATO VAM NUDIMO PO-
PUSTE:

- za nakup nad 1.000,00 din 10%
- za nakup nad 500,00 din 5%

Popusti ne veljajo za cigarete in akcijsko prodajo.

VIKEND PARCELO, lepo urejeno, z lesenim vikendom (hišna št.), Ložnica pri Celju 22 a, prodam. Možna je menjava za boljši osebni avto. Možno plačilo delno z gradbenim kreditom. Tel.: (063) 28-227

PARCELO NA GALICIJI (Šmartno v Rožni dolini) 800 m², zadržljivo, prodam. Tel.: (063) 29-935

MANJŠE STANOVANJE vzamem v najem v Celju. Tel.: (063) 27-606, dopoldan (Matevž)

ELEKTRIČNEGA PASTIRJA na baterije (250 m vrvi, 50 konzol), prodam za 5.000,00 din, frezo za motokultivator Gorenje za 4.000,00 din in železna kolesa za motokultivator za 1.500,00 din. Tel.: (063) 831-486

MOTOR PUCH 175, oldtimer, vozen, obnovljen, prodam za 2.000 DEM ali menjam za avto ali novejši motor nad 250 k cm. Tel.: (063) 39-584

ŠTEDILNIK, 4 plin + 2 elektrika, električna pečica, ugodno prodam. Tel.: (063) 32-325

PARCELO V KOPRU s podstavljeno kletjo, s pogledom na morje (v bližini Tomos-a), prodam. Tel.: (066) 34-516 (od 18. do 22. ure)

ZNAČKE, 1.800 kom, ugodno prodam. Tel.: (063) 31-393

TOMOS APN 6S, star 1 leto, prodam za 16.000,00 din. Ogled je možen vsak dan dopoldne. Štefan Fidler, Šmarje 170, Šmarje

ODBIJAČ za avto Citroen AX, črne barve, zadnji, ugodno prodam. Cena je 3.500,00 din. Tel.: (063) 772-044 (po 16. uri)

DELO NUDIM vsem, ki bi delali. Le do 25. 5. Pakiranje, sestavljanje. Prodajo vršite sami. Prošnjo mi pošljite na moj naslov. Cena je 400,00 din po povzetju. Željko Lipnik, Pustike 5, 63253 Pristava

PARCELO, 700 m² za vikend na lepi sončni legi, prodam za 8.000 DEM v dinarski protivrednosti. Ivana Jesenek, Bovše 6, Vojnik

MOTOKULTIVATOR Gorenje Muta s kosilnico prodam. Je v manjši okvari. Cena 50% cenejša od novega. Karl Jesenek, Nizka 12, Rečica ob Savinji

HIŠO prodam. Možna je preureditev za lokal. Cena po dogovoru. Franc Zupanc, Gomilsko 76, Gomilsko

STAREJŠO HIŠO v Šmartnem ob Paki, z lepim sadnim vrtnom, prodam. Poceni prodam štedilnik na trdo gorivo, električni štedilnik, 4 plin + 2 elektrika in dodatno peč. Tel.: (063) 28-235

- NOVO - NOVO - NOVO - NOVO - NOVO -
- V GOLOVCU - V GOLOVCU - V GOLOVCU -

Zavod ŠRC »Golovec« obvešča vse prodajalce rabljenih avtomobilov, da poleg tradicionalnega »AVTO SEJMA« ob torkih in sobotah še dodatno organizira ob četrtkih in nedeljah.

Po novem bo »AVTO SEJEM«:

torek od 13.-18. ure
četrtek od 13.-18. ure
sobota od 7.-14. ure
nedelja od 8.-12. ure

S tem vsem prodajalcem omogočamo široko prodajo avtomobilov.

Vidimo se na »avto sejmu« v »Golovcu«.

- NOVO - NOVO - NOVO - NOVO - NOVO -
- V GOLOVCU - V GOLOVCU - V GOLOVCU -

OBRAČALNIK TAJFUN P 200 cm in gumi voz 14 col, prodam. Tel.: (063) 31-909 (od 6. do 14. ure)

COLN MAESTRAL 18, motor Tomos 4,5, prodam za 20.000,00 din. Stane Majhen, Rečica ob Paki 42, 63327 Šmartno ob Paki

COLN MAESTRAL 9S in motor Tomos 4, dobro ohranjen, malo rabljen, prodam. Cena je 13.000,00 din. Tel.: (063) 34-696

STAREJŠO SPALNICO z dobro ohranjenimi vložki, prodam za 4.500,00 din. Tel.: (063) 24-777

CB POSTAJO »JIMMY« (avtomobilsko), ročno koso MIO - RYOBI (staro 7 mesecev) ter sprednji desni blatnik za LADO 1600 (starejši tip), prodam. Andrej Ferlič, Gotovlje 77 a, 63310 ŽALEC

OTROŠKO POSTELJICO z jogijem, zelo malo rabljeno in enoredni pletilni stroj, ugodno prodam. Tel.: (063) 36-807

TEŽKO KRAVO za zakol in nova elektromotorja 3 fazni 7,5 kw (za puhalnik) in 1 fazni 0,75 kw (za sadni mlin), prodam. Gorica 16 a, Šmartno v Rožni dolini

POKROV MOTORJA, malo poškodovan, in desni blatnik za vozilo GS 1,2, prodam. Tel.: (063) 25-164

PARCELO na Kozjanskem (2.700 m²) ob asfaltni cesti, poceni prodam ali menjam za osebni avto. Najprimernejše za golfa, letnik 1985 ali 1986, možen pa je tudi drug avtomobil, ne glede ali je na bencin ali na nafto. Darjan Drobne, C 14. divizije 11, Štore

UGODNO PRODRAM: kombinirani otroški voziček, svetlo modre barve, dve torbi za nošenje dojenčka, skoraj novo spalno vrečo, trajno gorečo peč. Tel.: (063) 711-323

LIPICANSKEGA ŽREBCA, črna linija, Đakovo, prodam. Star je 28 mesecev. Cena po dogovoru. Tel.: (063) 741-685 - zvečer

HOROSKOP od 23. do 29. 5.

Oven 21. 3.-20. 4.

V prihodnjih dneh boste imeli dovolj energije in boste z lahkoto dali od sebe vse tako v poklicu kot zasebnem življenju, kjer pa bo šlo marsikaj zelo narobe. Previdno in premišljeno ravnajte z denarjem. Srečne številke, 4, 15, 23, 30.

Bik 21. 4.-20. 5.

Načrtov ne boste mogli uresničiti v celoti, a se ne sekirajte. Imeli boste priložnost, da se uveljavite v očeh tistih, ki so vas ne mislijo lepo. Zgrabite ponudbo in pridobite zanjo partnerja. Možnost dobika. Srečne številke 8, 17, 24, 27.

Dvojčka 21. 5.-21. 6.

V prihodnjih dneh se varujte svojega pretiranega optimizma, četudi vam bo šlo marsikaj »po žurci«. Poskušajte biti stvarni in ne povečujte stvari, ki so same po sebi majhne. O potovanju raje dobro premislite. Srečne številke 6, 14, 40, 48.

Rak 22. 6.-22. 7.

Zdi se vam, da v svojih družinskih prizadevanjih ne boste prišli dalje, ko da ste prikovani. Občutki vas varajo. Razplet bo neverjeten in presenetljiv. Ob koncu tedna boste doživeli rahel šok in se osvobodili. Srečne številke 8, 19, 26, 29.

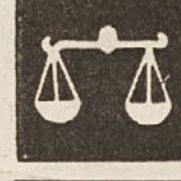
Lev 23. 7.-23. 8.

Nič vam ne bo šlo dobro od rok, a za to ste krivi sami. Razmislite, ali so vaše zahteve upravičene. Na silo ne boste dosegli veliko, prej si boste naredili slabo uslugo. Prislunhite nasvetu povsem od strani. Srečne številke 9, 11, 28, 47.

Devica 24. 8.-23. 9.

Delate si skrb in se hočete za vsako ceno finančno zavarovati. To pa pravzaprav ni potrebno, ker denarnica ne bo prazna. Ne iščite v vsem strahov, prav tako pa ne bodite preveč pogumni. Pazite na zdravje. Srečne številke 2, 3, 32, 44.

Tehtnica 24. 9.-23. 10.

So trenutki, ko vam gre na živce vse, kar ni po vaši volji. Toda vsako pretiravanje vam utegne samo škodovati. Ne pozabite na obljubo, ki je že zelo stara, a od nje nekdo veliko pričakuje. Previdnost v prometu. Srečne številke 5, 12, 13, 36.

Škorpjon 24. 10.-22. 11.

Na delovnem mestu boste nepogrešljivi, vendar ne dovolite, da bi to kdo zlorabljal in vas skušal pridobiti za svoje cilje. Ob koncu tedna se odločite za dejanje, ki ga od vas pričakujejo v družinskem krogu. Srečne številke 7, 16, 29, 35.

Strelec 23. 11.-21. 12.

V prihodnjih dneh se bo razjasnila neka zadeva, ki ste nanjo že pozabili, in ni izključeno, da vam bo na glavo postavila vse lepe načrte. Sprejmite povabilo, a ostanite pri svojem. Imeli boste poslovni uspeh. Srečne številke 8, 17, 29, 40.

Kozorog 22. 12.-20. 1.

Poklicno boste pred odločitvijo, ki vas bo postavila v težaven položaj. Ne opirajte se samo na lastne sile, ampak sprejmite pomoč partnerja, saj jo boste zelo potrebovali. Varujte se družbe v soboto. Srečne številke 4, 41, 42, 47.

Vodnar 21. 1.-19. 2.

Ponuja se vam lepa priložnost za zaslužek, ki pa o njej dobro razmislite. Ne pozabite neke osebe in obveznosti, ki je tudi že pozabljena. Do partnerja bodite strpnejši. Pričakujte, da se bo nekaj zapletlo. Srečne številke 6, 13, 26, 43.

Ribi 20. 2. 20. 3.

Ta teden bo dokaj razburljiv, saj lahko pričakujete ponudbo, ki vas bo precej iztirila. Ker se kaj takega ne dogaja vsak dan, ne bi kazalo oklevati. Pri tem pa ne pozabite, da ne živite čisto sami. Srečne številke 7, 10, 22, 28.

MALI OGLASI
ZASTONJ KUPON 11

MOJ NASLOV:

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom »Za male oglase« in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

Razpis
Dobre, pogumne
in drzne novinarje
redno ali pogodbeno zaposlimo.

Uredništvo Nove dobe,
Aškerčeva 15, Celje

NAROČILNICA NOVA DOBA

Ime ..... priimek .....

naslov .....

naročam časopis-tesnik Nova doba na naslov .....

Na gornji naslov mi pošljite ..... izvodov. (številco)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

podpis naročnika

FOTOREPORTAŽA

KONCERT ZA 6000 SLOVENSКИH VOJAKOV

Umrla je država

Radio Kranj je v sodelovanju z ostalimi gorenjskimi sredstvi obveščanja organiziral koncert v podporo 6000 slovenskim vojakom, ki so trenutno še jugoslovanski vojaki. Odziv je bil nepopisen. Ansamblov in obiskovalcev koncerta. V štiriminutnih nastopih so se zvrstili skoraj vsi pomembnejši slovenski ansambli zabavne glasbe, športna dvorana na Planini v Kranju pa je bila odločno premajhna, da bi lahko sprejela obiskovalce iz Kranja ter bližnje in daljne okolice.

Tudi v Kranju je na vseslovenskem koncertu umrla država! Množica je navdušeno pritrjevala Andreju Šiferju. Nasilja, zmerljivk, izsiljevanj, podtikanj, umorov, laži, sprenevedanj, politikantstva dveh gnilih Jugoslavij imajo očitno vsi »poln kufer«. Koncert je izzvenel v klicu k razumu, v pozivu da ne bi tudi v Sloveniji, tako kot to pred kratkim v Makedoniji, prižigali svečk žalosti in spomina. Izzvenel je v zahtevi po vrnitvi vseh 6000 slovenskih vojakov preden bo prepozno!

PRVIH 300 SLOVENSКИH VOJAKOV

Vojska, ki je ni

V petek je na služenje vojaškega roka v slovensko vojsko poskusno odšlo 300 slovenskih mladeničev; 180 na Ig in 120 v Pekre pri Mariboru. Poskusno vojaščino bodo služili šest mesecev, tri mesece se bodo učili, tri mesece pa bodo v enotah teritorialne obrambe na jugu Slovenije. Po nekaterih slovenskih občinah pa je ta čas JLA že ustanovila organe, ki imajo nalogo, da priskrbijo armadi sezname nabornikov, ki naj po njihovem prepričanju služijo vojake v enotah JLA. Slovenskim fantom želimo uspešno slovensko vojaščino, obenem pa upamo, da jim kdaj kasneje ne bo treba iti še na služenje vojaškega roka v JLA.

zavarovalnica triglav

NIČ NI TAKO VARNO,
DA NE BI POTREBOVALO ZAVAROVANJA

Slovensko ljudsko Gledališče **Celje**

Ponedeljek, 20. maj: ob 17.00: Ivan Cankar: HLAPCI, režiser Mile Korun, abonma GIMNAZIJA in IZVEN

Torek, 21. maj: ob 10.00: Ivan Cankar: HLAPCI, abonma GIMNAZIJA CENTER CELJE

Četrtek, 23. maj: ob 11.30: Aleksander Galin: ZVEZDE NA JUTRANJEM NEBU, režiser Franci Križaj.

abonma VI. MLADINSKI

Petek, 24. maj: ob 12.00: Vinko Moderndorfer: CAMERA OBSCURA, režiser Vinko Moderndorfer, abonma IV. MLADINSKI

Nedelja, 26. maj: ob 18.00: Ionesco: UČNA URA - MOŠKI IN ŽENSKA - VEČER ŠANSONOV, v izvedbi GIMNAZIJE CELJE

Ponedeljek, 27. maj: ob 17.00: CA-

AMERA OBSCURA, abonma GIMNAZIJA in IZVEN
Pripravljamo Murray Schisgal: LJUBEZEN v režiji Dušana Mlakarja

